

DE
PRESBYTERATU
DISSERTATIO
QUADRIPARTITA

Presbyteratus Sacri
Origines, Naturam, Titulum,
Officia, & Ordines ab ipsis Mundi
Primordiis usque ad Catholicæ Ecclesiæ
consummatam Plantationem complectens.

In quâ

Hierarchiæ Episcopalis Jus Divinum
& Immutabile, ex auctoritate Scripturarum
Canonicæ expositarum, & Ecclesiasticæ
Traditionis suffragiis, breviter quidem,
sed luculentè asseritur.

Authore SAMUELLE HILL,
Diæcesebs Bathoniensis & Wellensis Presbytero.

Psal. 105. 15. *Nolite tangere Christos meos.*
Clem. Rom. 1 Ep. ad Corinth. §. 44. Non enim leviter peccabimus,
si eos, qui sanctè & sine reprehensione offerunt munera, Episco-
patu ejicimus. Beati sunt Presbyteri, qui viam sunt emens, &
diem obierunt, quique perfectam & fructuosam dissolutionem
consequuti sunt: Non enim verentur, nè quis eos de loco, in quo
constituti sunt, amoveat, &c.

Ignat. ad Philadelph. Quotquot sunt Dei & Iesu Christi, hi cum
Episcopo sunt. ————— Si quis schisma ingerentem sequitur,
regnum Dei nequaquam hereditabit.

LONDINI, Typis S. Roycroft, LL. Oriental. Typographi Regis;
Impensis R. Clavell in Cœmeterio D. Pauli. M DC XCI.

A D
LECTOREM
BENEVOLUM
PRÆFATIO.

NE nimium mireris;
(Amice Lector) si
in tali rerum fæce
in arenam hanc a-
gonisticam pro Hierarchice Ec-
clesiasticæ Divino Jure descen-
derim, quando in Epidemicā
A 3 Christianæ

Ad Lectorem

Christianæ Pietatis strage hoc
primum sceleris emicuit, ut
insulas Hierarchicas, & Sacer-
dotii Sanctitatem insularis a-
mentia conculcaverit. Ita nempe
ob redemptam Religionem Nu-
mini fuerat litandum, & Ido-
lolatriæ Pestis Sacrilegio haud
minori expianda. Cum igitur
in alterâ Britanniâ palam
prosterni, in alterâ clanculùm
subrui Ecclesiæ cernimus, quid
aliud restat quam rectâ præ-
donibus in faciem ire, & ad
certamen ultrò provocare, arma
armis, Spiritualia Secularibus,
Divina Satanicis conferentes?
Neque enim inexpertos hujus-
modi bellum invenit. Sub nupero
Regno exercitatas vidimus Dei
Phalangas, confertas vidimus
Scriptorum

PRÆFATIO.

Scriptorum athleticorum acies,
neque (licet beneficiorum &
virtutum male memores) obli-
visci possumus Præfules Eccle-
siam capitum sui periculo pro-
pugnantes. Adeò ut si mollitie
majori laxatus Ecclesiæ Vigor
torpescat, si gravioris Religionis
clades immotis visceribus possu-
mus intueri, heu bone Deus !
quanta opprobria, quantas labes,
prioribus seculis indigni, poste-
rioribus detestandi contrahemus ? Cum igitur oppressæ
Pietatis gemitus & lamenta
& cælum & terram, divinam
pariter ac humanam opem im-
plorando, fatigent, nequaquam
dissimulandum est, sed Sacra-
tissimæ causæ libera sunt sus-
picienda Patrocinia, & flagitia

A 4   humana

Ad Lectorem

humana palam corrigenda, unde, si fieri possit, metuenda divinæ Nemesis tela prævertamus, vel saltem communis nequitiæ conscientiâ, irrogante pœnas Deo, nullatenus teneamur.

Eo consilio, eâ animi sollicitatione commoti dissertatiōnem hancce nostram de Presbyteratu in publicum damus. Nec enim Novatorum ori obturando sufficit Catholica primævæ Antiquitatis præscriptio, nisi eandem in Constitutione divinâ fundari evincamus. Humana enim consilia non esse æterna, nec perpetuæ Seculorum seriei sufficientia, facile prætexitur. Nihil ergo Hierarchiæ Catholicæ stabiliendæ

PRÆFATIO.

ende succurret, nisi jus divinitus constitutum. Neque equidem, quo aliorum fabricæ malè contignatæ prospiciamus, nostra protinus sunt diruenda ædificia. Omnia, tam apud exteris quam nostrates, ad veritatis normam sunt exigenda, quæque recta sunt afferenda, quæque corrigi in melius non possunt, toleranda, Deique misericordiæ remittenda, quæque pravo contra regulas Catholicas consilio instituuntur, omnino & audacter damnanda, ut inde rectis curva, integris manca, sinceris maculata, & divinis humana concedant.

Quicquid in hoc negotio præstiterim omnium examini, Patrum nostrorum Patrocinio commendatur

Ad Lectorem,&c.

commendatur. Illud unum unicè curavi, nè novi quippiam ab antiquâ veritate dissonantis, aut antiqui (quoad fieri benè potuit) in recentiorum Tractatibus communiter evulgati curioso Secula propinarem, nè vel fucos pro veritate primævâ venderem, aut in alienas messes falcem meam immitterem, sed Apologiis Hierarchicis hanc de proprio mantissam adjicerem, paci & brevitatì pariter fere studens, quò neminem stylo, neminem tædio cruciarem, sed Deo & Ecclesiæ quam optimè litarem.

Valeas (amice Lector) oblata benè consulas, & Antiquissimæ Pietatis Cultoribus benè faveas & preceris.

C A P I.

CAPITUM TITULI.

L I B. I.

C A P. I.

De Senioris & Junioris primariis
significationibus, p. x

C A P. II.

De Senioris & Junioris secundariis
significationibus, 6

C A P.

Capitum Tituli.

C A P. III.

*De Senioritatis Spiritualis virtute
operatrice.* 26

C A P. IV.

*De Regiminiis moralis fundamento in
Senioritate & Junioritate posito,* 30

C A P. V.

De Senioritate Titulari, 36

C A P. VI.

De Junioritate Titulari, 47

L I B.

Capitum Tituli.

L I B. II.

C A P. I

DE *Senioribus Ante-Diluvianis*,
C A P. II. p.50

De Senioribus Post-Diluvianis ad
Mosen, 70

L I B. III.

C A P. I

DE *Senioribus à Patriarchis ad*
Legem, p.82
C A P.

Capitum Tituli.

C A P. II.

De Senioribus à Lege ad Jūdices, 97

C A P. III.

De Senioribus à Jūdicibus ad Reges,

124

C A P. IV.

De Senioribus à Regibus ad Captivitatem Babyloniam,

129

C A P. V.

De Senioribus à Captivitate Babylonica ad cessationem Prophetarum,

147

C A P. VI.

De Senioribus à cessatione Prophetarum ad Judaicæ Reipublicæ finem,

151

L I B.

Capitum Tituli

L I B. IV.

C A P. I.

De Presbyteratus Christiani ratione formalis, p. 167

C A P. II.

De Presbyteratus Christiani origine,
174

C A P. III.

De Sacerdotii Christiani origine, 184

C A P. IV.

De Hierarchie Christianæ origine;
190

C A P.

Capitum Tituli.

C A P. V.

De Ordinationibus Apostolicis, 199

C A P. VI.

*De Imperitate Presbyterorum Aposto-
licorum,* 201

C A P. VII.

De Episcopis & Diaconis, 235

C A P. VIII.

De Consecrariis, 245

D

9.1

D E

éno
exi
mén

99

100

DE
PRESBYTERATU.

35

245

L I B. I.

C A P. I.

De Senioris & Junioris primariis significationibus.

DE

§. I. **T**RACTATUS hujus (quem ad lites Hierarchicas in reformato Orbe soperendas instituimus) RATIO primum exigit, ut Presbyteratus Sacri Nomen, Naturam, Dignitatem, Officia,
B &

& Ordines summâ, quâ licet, per-
spicuitate & auctoritate depinga-
mus.

¶. 2. De nomine primò querendum:
Cujus intentio aliàs Primitiva est,
aliàs Derivata. Vox igitur Πρεσβύ-
τερος (unde Latina *Presbyter*) pri-
mariò significat *Seniorem*, sive *Anti-
quorem*, à positivo Πρεσβύτης (q. d.
Senex) formata. Cum autem vocis
forma sit comparativa, sensum ta-
men obtinet, nunc comparativum,
nunc absolutum. Sensus autem
comparativus, nunc inter coætanea,
nunc inter distantium seculorum
subjecta intercedit. Pariterque vox
Νεότερος (Latinè *Junior*) sub omni-
bus istiusmodi ex adverso sensibus
efferri solet.

¶. 3. Primus igitur comparativus
sensus de rebus coætaneis adeò tri-
tus est & vulgaris, ut probationem
non omnino postulet. *Augustinus*,
licet Græcè non admodum callens,
(a) ad-

Cap. I. De Presbyteratu.

3

(a) advertit, quod in lingua Latina ^{(a) In Gen.} Presbyter Senior appellatur: apud ^{Quæst. 70.} Græcos autem maximè, sicut Scriptura loquitur, ἀποθύτης & νέωτης dicuntur, etiam si ætates juvenum comparentur, quod dicimus nos Majorem atque Minorem. Vide inter plurima alia loca secundum Versionem LXXviralem, Gen. 27.1, 15, 42. & 29.16, 26. Job 32.6. Jer. 32.8. & alibi passim.

§. 4. Aliquando autem dicta vocabula inter æva distantia comparationem ponunt. Sic gens Christiana *neos*, i.e. novus audit populus distinctivo respectu ἀπεσθητης, i.e. Antiquioris; notante (b) Clemente Alex- (b) Pedag. andrino. Idemque Philosophiam (c) ^{l. I. c. 5.} (c) Strom. Hebræorum Gentili multis seculis ^{l. I.} *ἀπεσθητης*, i.e. Antiquorem asserit, & (d) Prophetiam *ἀπεσθητης*, i.e. Antiquissimam, (d) Strom. (e) Homerum & Hesiodum Iliacis ^{l. 7.} (e) Id. I. *Neotyphs*, i.e. Seriores; Homerum autem & Hesiodo, *Neotyphs* legum Græcarum Latores: At Mosen

B 2

non

4

De Presbyteratu. Lib. I.

non tantum Sapientibus & Poetis,
sed & Numinibus plurimis Græ-
corum manifestò esse ~~opere~~ Ænepot.

(f) Strom. (f) Filium Dei genitis omnibus
1.7. ~~πειθήσαντον~~ Denique Patrem ~~πειθήσαντον~~

τρεσβύτερον, Deumque Patrem τὸν
ὅλων τὸ τρεσβίστον, i.e. Entiam omnium

(g) Præp. antiquissimum. Eusebius Græcos (g)
Ev. 1. 10. *Ex. II. 1.* *Ex. II. 1.* *Ex. II. 1.* *Ex. II. 1.*

(b) Modernosque Theselos vocat.

(b) *Modernolique Theologos vocat*
vocis: *Asteriusque (i) Davidem om-*

(b) Praep. 1885 Alteriusque (i) Davidem om-
Ev. 1.8.c.13: nium excepto Mose Prophetarum

(i) Citat à Marcell.ap. τρέσθυτον.

Euseb.com

Marcell.

1.2.C.19.

intentio est absoluta & positiva, aetatem aliquousque proiectam, & Senectuti proximam denotans, aliquando & ipsam Senectutem. No-

(1) In Gen. tavit hoc ex parte Augustinus; (1) Quaest. 70. Sane etiam inquit arandioris etatis

Quæst. 70. Sane etiam, inquit, grandioris ætatis,
& (sicut Scripturæ loquitur) plenum
dierum posse dici **Seniorem**, hoc est,
Prebyterum, hinc intelligi potest,
quia hoc Abraham appellatus est,
quando mortuus est. Proinde omnis
Senex etiam **Presbyter**, non omnis
Pres-

Cap.I. De Presbyteratu.

5

Presbyter etiam Senex; quia plerumque hoc est nomen aetatis, quae intra Senectutem Senectuti vicina est, & ex hoc ipsa ex Senectute nomen accepit. Hinc aliquando distinguidentur Senioritas & Plenitudo dierum, ut *Jer. 6. 11* juxta Versionem LXXviralem, *Seniorem cum pleno dierum*. Aliquando vero confundi. Sic cum *Abrahamus annorum Clxxv.* dicitur ἀριστοτελης, i.e. Senex & plenus dierum, *Gen. 25. 8.* *Isaac annorum Clxxx dicitur ἀριστοτελης*, i.e. Senior & plenus dierum, *Gen. 35. 28, 29.* Atque ita *Job* post annos CCxl dicitur obiisse ἀριστοτελης, Senior & plenus dierum, *Job 42. 17.* Idem de voce νεώτερος reperire est. Sic cum *Hieremias* se νεώτερον queritur, *Jer. 1. 6.* absolutè judicat se è juniori, i.e. juvenili aetate nondum evasisse: *Juvenesque Roboamo Consiliarii* vocantur νεώτεροι, *2 Paralip. 10. 14.* idque non sine junioris imprudentiae notâ.

B 3

C A P.

C A P. II.

De Senioris & Junioris secundariis significationibus.

§. 1. **A**bsolutâ sensûs primitivi exegesi ad derivatas trans-eundum est. Vox igitur *Senior*, adeoque *Junior*, in sensibus secundariis nunc Adjectiva est, nunc Substantiva. Substantiva autem nunc Appellativa est, nunc Titularis & technica.

§. 2. Senioritas ideo in abstracto è concretorum variis intentionibus distinguitur, alia scilicet existens Relativa, alia verò Absoluta. Relativa est omnis qualiscunque prioritas, sive motûs, sive loci, sive honoris, & stationis, &c. quæ significatio originariò à primitivâ temporis prioritate defluxit. Atque adeò Junioritas Relativa in sensu secundario est omnis qualiscunque posterioritas.

De

Cap. II. De Presbyteratu.

De prioritate motū ita *Clemens Alexandrinus* : (a) *Quis autem asceticam profitens, & gloriæ viam obser- vans, vidensque agonistam se præcedentem accepisse bravium, non protinus ad coronam procurrit, & ipse imitans τὸν ἀριστήτορα*, i. e. *Præcedentem?* Localis in Scholis & Gymnasiis ordo Seniores & Juniores denominat. In sensu prioritatis honorificæ virtutes excellentiores *Philoni* sunt Seniores, Encyclopædia vero Junior. Dominus Jesus (*Luc. 22. 26.*) majorem inter Apostolos jubet humiliari tanquam νεώτερον, i.e. *Inferioris Sedis*, aut Notæ, aut Ministerii. Et quoniam ex Naturæ Morumque principiis veneranda Canicies est, ideo vir honestæ notæ *Philoni* (b) De Decalog. est, & (c) *ἀριστεῖα* sunt gradus honoris eminentiores *Δευτεροί* oppositi : Et ad exemplum *Philonis Clementi Alexandrino* Deus est, τὸν ἀνταίτω γε *ἀριστήτορα αὐτον*, *Suprema & antiquissima* (i. e. venerandissima) causa. Sic etiam Junior

fit qui minoris honoris fuerit; *Psal. 119.141. Νέωτερος*, i.e. *Junior sum, & pro nihilo habitus.*

¶. 3. Senioritas absoluta juxta Sen-
sus secundarios alia interna est, quæ
Virtutem, alia externa, quæ Ordinem
ratione virtutis assignatum signifi-
cat.

¶. 4. Interna igitur primò Senio-
ritas, quæ Virtutem exhibit, in
animi gravitate consistit: ut nempe
Senioritatem & Junioritatem quan-
dam Mentalem agnoscamus, vel
ab ætate corporali metaphoricè, vel
à prioritate dignitatis metonymicè
denominatam. Sic enim *Origenes*:

(a) *Hom. 4. in Psal. 36.* ætates interioris hominis nostri ad similitudinem exterioris & corporalis ætatis, unde interdum & ad viros jam maturâ ætate dicitur, quia pueri sunt, & aliis, quia senes, & aliis, quia juvenes; & haec utique dici de corporali ætate non convenit. At *Philo Sapientem à Dignitate etiam nominat*

Cap. II. De Presbyteratu.

9

nominat Seniorem. (e) *Eum*, inquit, ^{(e) De Abraham} qui amore Sapientiae, quæ in fide erga Deum posita sit, tenetur, jure quis dicat Seniorem, q. d. * *Primum.* * *Πατερ* Revera enim Sapiens primus est *κύριος της πατερ* mani generis. — Sit igitur & dicatur sapiens Senior, & ultimus omnis insapiens, qui in juvenilibus & insimæ classis exercitiis versatur. Adeò ut ubi virtutes, vel operationes intellectivæ in Senioris vel Junioris vocabulo, citrè eminentiæ suprà Inferiores, vel subjectionis infra Superiores, connotationem intenduntur, ibi interna quædam & Metaphorica Mentis Senectus aut Juventus indigitetur: Ubi verò in his vocabulis externa quædam dignitatis vel humilitatis (respectu aliorum) statio relativa significetur, à prioritate & posteritate vocabulorum intentio aperte deducitur.

§ 5. Mentis

§. 5. MENTIS autem interna & abſoluta Senioritas, generatim & simplicitè intellecta, nihil aliud est quām illa Virtutis intellectivæ maturitas, ad quam naturæ viribus vix quispiam provehitur, priusquām ad graviorem vitæ ætatem devergit.

(f) *Philo* (f) *Efflorescit enim ad Sapientiam de Somniis anima, quando vigores corporis emar- escunt. Egregiè Siracides: Eccl. 25.*

3,4,5. *In juventute tuâ non collegisti, & quomodo invenies in senectute tuâ? Quām decorum canis judicium, & Senioribus agnoscisse consilium? Quām pulchra est Senum Sapientia, & honoratis Sapientia & Consilium?*

(g) *Ad Patr. cum Eccl. Naz. ipsi permisit.* (g) *Unusquisque de præsentibus & propriis Deo fructum ferat; Qui peccat, con- versionem; Qui pulchre currit, vigo- rem; Juvenis continentiam; canus prudentiam.*

(h) *Naz. in Cyprian.* (h) *Idemque Senes à Cypriano εὐλέιται, i. e. Bonum consi- linum didicisse afferit. Alibique gene-*

(i) *In Gno- mīcis Te- tralīiis* (i) *canit:*

Aἰσχύλος

Αἰσχρὸν τέον γέροντος ἀδελέγετος
 Ἐναγ, γέροντα δὲ ἀφρούστερον τέγ.
 Turpe est juvenem sene debiliorem
 Esse, & senem imprudentiorem juvener.

§.6. Hæc autem Mentis Senioritas, l) Leg. ad
 sive Sapientia, respectu objecti duplex est; Secularis, quæ circà Mundana; Sacra verò, quæ circà Divina
 versetur. Sic in secularibus sagax &
 versutus in ipsâ corporis juventute
 Tiberius (l) Senex audit referente (l) Leg. ad
 Philone. Numenio Pythagorico Phi- Cat. sum.
 losophi sunt (m) Seniores, ut & (m) De di-
 (n) Sapientiæ Antistites Oenomao, ap. Euseb.
 & ipsis denique (o) Platonis; Celsoque Præp. Ev.
 fidei Christianæ hosti infensissimo, l. 14 c. 5. (n) Præp.
 cuius verba Latinè redita hic lubet Ev. l. 5.
 apponere: (p) Videmus c. 28. (inquit de
 Christianis) sub propriis testis lani- (p) Ap. Præp.
 ficos, & futores, & fullones, & in- Ev. l. 12. c. 20.
 eruditos, & planè agrestes coram (p) Ap. Orig.
 Senioribus & prudentioribus Dominis con. Cels. l. 3.
 nihil eloqui ausos; cum autem pueros
 & mulierculas insulsas seorsim repere-
 rint, miras quasdam nænias enarrantes.

§ 7. Secunda autem & nobilior animi Senioritas est sacra, respectu divinorum, circa quae versatur, obiectorum. Vertus igitur animi senior est Sapientia ad divinorum morum praxin deferens, adeoque mysticam scientiam cum vitae Sanctitate complectens. De hac Sapiens canit; Sap. Sal. 4. 9. "Veneranda enim Senectus, non est temporis longitudo, neq; annorum numero ad mensuratur. Canicies autem hominibus est Sapientia, atque aetas Senectutis vita immaculata. Et

(q) In E- "Philo (q): Sæpè autem in lege
vigil. Naz. "ætate proiectos vocat Juvenes, &
"econtrà nondùm senescentes vocat
"Seniores, non ad annorum multitudinem, vel breve vel longissimum tempus respiciens; sed ad
"animæ virtutes, sive bene, sive
(r) Phil. "malè motas. Idemque notat (r),
De Abra- "quod qui reverè senior est, non
homo. "in temporis longitudine, sed in
"laudabili vita cernitur. Et apud

(s) De SUP. Supplices suos refert (s), "non an-
plic. "nos

obilior
 spectu
 ir, ob
 seni-
 n mo-
 myf-
 eticatae
 canit;
 enim
 longi-
 o ad-
 homi-
 xetas
 . Et
 lege
 es, &
 vocat
 multi-
 gissi-
 l ad
 sive
 (r),
 non
 d in
 pud
 an-
 os
 " nosos & grandævos pro Seniori-
 " bus reputari, (nam hos quidem
 " pro pueris censeri, si serò vel
 " nuper institutum amplexi sunt)
 " sed eos tantum, qui a primâ
 " ætate floruerint, & adoleverint
 " in contemplativâ parte Philoso-
 " phix. Idemq; (t) viros graves ^{(t) Philo}
 ex more suo solenni vocat "Seniores" ^{De special.}
 " ac moribus maturos. Ita fere
 Clemens Alexandrinus (u): "Siquis
 " in ipso juvenili impetu, & ætatis
 " æstu, animum exhibit maturum,
 " & tempore suo seniorem, mira-
 " bilis hic est agonista, & quoàd
 " mentem admodum canus. Ori-
 gines (x); "Non omnes panem ^{(x) In Exod.}
 " manducant in conspectu Dei, ^{17. 18.}
 " sed qui Presbyteri, qui perfecti,
 " & meritò probati. Et alibi (y): (y) Hom.
 " Sic autem si sit Senior qui lo-^{16. in Nãmer. 33.}
 " quitur, & multæ & probatæ peri-
 " tiæ, utpote qui in eruditioribus
 " consenserit, longè major in eo
 " dictorum habebitur expectatio
 (z). "Antenos quidam observantes ^{(z) Hem. 10. in f. 18}
 " notarunt in Scripturis, quia Pref-
 " byteri

" byteri vel Seniores non ex eo
 " appellantur , quod longævam
 " duxerint vitam , sed maturitate
 " sensus & gravitate vitæ vene-
 " randâ hâc appellatione decoren-
 " tur. —— " Qui autem ad pri-
 " ora extenditur , & ad perfectio-
 " nem fertur, iste proiectus est in
 " diebus suis. —— " Et quantum
 " quidem proloqui nobis vel aperire
 " de divinis mysteriis fas est, ego
 " arbitror, quod sicut Sol iste dies
 " facit huic Mundo, ita & Sol
 " Justitiæ faciat aliquos dies spiri-
 " tuales , qui fulgore veritatis &
 " lampade Sapientiæ illustrentur ,

(a) Homil. " &c. vide (a). Unde & nos optare

4. ad Psal. 36. " debemus non pro ætate corporis ,

" neq; pro officio Presbyterii ap-
 " pellari Presbyteri ; sed pro interi-
 " oris hominis perfecto sensu , &
 " gravitate Constantiæ. De Chris-
 tianâ politiâ *Eusebius Cæsariensis*

(b) Præp. ita tradit; quod apud nos (b) " viris

Evan. b. 12. c. 13. " habitu, proiectis & Sapientiæ
 " canis altè rimari, & probare quæ
 " in Scripturis dicantur permittitur.

Alter

Cap.II. De Presbyteratu.

15

Alter *Cæsariensis Basilius*: (c) “ Ea ^{(c) Enarr.}
 “ enim Senectus prudentiæ ac sen-
 “ suum laudem meretur, tanto præ
 “ eo, qui ad crinum alborem per
 “ senilem consistentiam pervenit.

Vid. loc. *Gregorius Nazianzenus* (d) ^{(d) Cæsarii}
 Viros doctos vocat Seniores, & ^{Epitaph.}
 grandævos in Doctrinis; & (e) *Basilius* ^{(e) Basili.}
 “ Ante Caniciem Canum. De ^{Epitaph.}
 Patre suo (f) Altè canit: ^{(f) Carm.}
 de reb. suis.

Αμφότερον πολιός τε ιόον, πολιός τε καὶ-
 πλεον.

*Cæsari canus, canus quoque mente se-
 nili.*

Et (g) alibi: ^{(g) Carm.}
 Καὶ πολιός ἀνέτιλε νέος, καὶ γένεσις εἰλε-
 φρόν

Ελεαζον——
 Edidit & canos juvenis, juvenemque
 senectam

Vidi——

Ambroſius: (h) “ Possit & Juventa ^{(h) Ep. 10.}
 “ senescere moribus: (i) “ Senectus ^{Ep. 82.}
 “ enim venerabilis, non annis incana, ^{(i) De Can.}
 “ sed

(1) De A.
brab. Pa.
triarch. " sed moribus. (1) Justus in senectute
" bonâ vivit: non dixit (viz. Abra-
" hamo) longâ, sed bonâ: quia justus
" benè senescit, injustorum autem
" nemo. —— Benè autem vivere
" specialiter Sapientis est, cuius
" Senectus venerabilis, & ætas
" Senectutis est vita immaculata:
" Non diuturna, inquit, aut numero
" annorum computata, nec capillis
" canis in capite, sed sensibus. Ille
" ergo benè senescit, qui benè sen-
(m) Hier. 2. " ferit. (m) " Fortasse ætate junior
in I'iel. 119. 2 " sit, non moribus. (n) Ergo & in
(n) Ep. 73. " pueritiâ est quædam venerabilis
1. 3. in Luc. " morum Senectus. Hieronymus:
c. 3. (o) In I'iel. (o) " Non ætas in eis, sed Sanctitas
c. 2. v. 16. " eligatur. Chrysostomus: (p) " Pres-
ad illa " byterum, i.e. Seniorem non eum
τρέσθυ- " dicit, quicunque consenuit; sed
τέρπει. " qui unâ cum canicie maturam
(p) In Efc. " conservat prudentiam.
c. 3. ad v. 2. " cum

9.8. De juventute mentali quæ-
dam etiam sunt elucidanda. Obser-
vandum autem est facultates animi
per totum junioris ætatis cursum
cum

cum facultatibus corporis pari penè
passu, & augeri, & moveri solitus.
Tota autem ætas junior in varias
à variis distingui solet sectiones:
Virtutesque & vitia, tum animi,
tum corporis, pro ætatis incremento
adolescunt. Communior autem,
quæque in Sanctis Scripturis adno-
tatur, sectio bipartita est, in pueri-
tiam scilicet, sive infantiam, & in
juventutem. Jam vero communes
toti ætati juniori virtutes sunt sim-
plicitas & observatio: Communia
vitia levitas & imprudentia. Pueri-
tiae virtus propria est vis apprehe-
nsiva: Vitium autem nugatio. Juven-
tutis virtutes sunt vigor & vis inda-
gatrix: Vitia vero fastus & petu-
lantia. Et hinc usu venit, quod
ubicunque hæ virtutes, vel vitia,
juniori ætati, vel singulis ejusdem
partitionibus naturaliter adhærentia
reperiantur, junioris charactere de-
signantur, vel communi, vel proprio.
Nimirum ut in corpore videmus
pueritiam & juventutem vegetatri-
cem, ita & in animis etiam agnosc-

camus pueritiam & juventutem moralem. Quod generaliter notatum *Origeni* videoas *Hom. 4. in Psal. 36.* Eandemque observationem bene fundatam & aliis innotuisse ex citationibus infra positis lubet confirmare.

De Pueritiae moralis Virtutibus.

De innocentia filiorum *Israelis* in Deserto juxta Versionem LXXviralem ita loquitur Deus, *Numer. 14. 23.* *Filiī verò ipsorum, qui mecum hīc sunt, quotquot non noverint bonum nec malum, omnis jānior inexpertus, hisce dabo terram:* Quod iterum & apud Hebraicum reperias, *Deut. 1. 39.* Hanc autem innocentiam intrā vicesimum octatis annum *Judeis* censeri solitum patet ē *Numer. 32. 11.* & Versione LXXvirali *Num. 3. 11.* invicem collatis. *Bed. in Prov. 1. 4.* *Parvuli dicuntur sensu simplices.* *Ambros. c. 46. in Luc. c. 10. v. 21.* *Parvulum ergo accipimus, qui se exaltare non noverit, & phaleratis sermonibus artem*

Cap. II. De Presbyteratu.

19

artem suæ jactare prudentiæ, quod philosophi plerique faciunt. *Parvulus erat qui dixit, Non exaltavi cor meum, neque elati sunt oculi mei, neque ingressus sum in magnis, neque in mirabilibus super me.* &c.

De Pueritiae moralis Vitiis.

1 Cor. 3. 1. *Non potui alloqui vos tanquam spirituales, sed ut carnales, ut infantes in Christo; quippe rerum tantum carnalium & minutarum sensu præditos.* Ita *Heb. 5. 13.* *Unusquisque enim, qui latte vescitur, verbi justitiae incisus est.* Ergo & in ignorantia justitiae positum est infantiae moralis vitium, notante etiam *Ambrosio;* *Ep. 1. 14. Ep. 16.* *Infantes sunt, qui farè Verbum Dei nesciunt;* & *Bedā in Prov. 1. v. 22.* *Parvuli dicuntur sensu tardiores, qui infantiam, hoc est, ignorantiam, amplectendo deligunt.*

C 2

Dé

De Pueritiae moralis Virtutibus & Vitiis.

1 Cor. 14. 20. Fratres, ne sitis parvuli in intelligentia, in malitia vero sitis infantes, in intelligentia vero adulti.

De Juventutis moralis Virtutibus.

Basil. ad Prov. 1. 4. Non igitur puerum ex corpore intelligentium, sed de interioris hominis aetate velle dicere existimandum est. Juvenis enim admodum erat secundum animam, qui ex omni virtutis parte ad perfectum proficit, Spiritu fervens, ac circa pietatis precepta, omniumque bonorum promptitudinem vigilans, qui ab Evangelio & violentus appellatur, & regnum Caelorum rapere valens. Bed in loc. Parvuli dicuntur sensu simplices, adolescentes vero in fide & opere proficientes. Greg. Naz. de scip.

seip. ab agr. revers. " Deo exhilarante
" spiritualem meam juventutem.

De Juventutis moralis Virtutis.

Juventutis suæ delicta *Job* agnoscit.
Cap. 13. v. 26. Idem c. 36. v. 14.
Hypocritæ animam in juventute
interitiram. *Psalmista*; *Psal. 25.*
v.7. *Peccata juventutis meæ & igno-*
rantias ne memineris. Prov. 7.7. Inter-
stultos filios juvenem animo carentem.
Philo de Sacrif Cain & Abel.
" Decantatur talis tanquam in
" Arcanis Sermo, quem in Seniorum
" aures deponi par est, Juniorum
" auribus obturatis. Et alibi;
" Animi nuper discere incipientium
" instabiles sunt & nondum fixi.
Φιλοσοφίας μεγαλέας stigmaticè
meminit *Clemens Alexandrinus*, de
quibus *Greg. Naz.* in Epitaph. *Basil.*
" *Athenis in sophisticam insaniunt*
" *juvenum plurimi & imprudentissimi, &c.* quæ vide *Id.* in *Irenic.*
Juvenum ambitionem de philosophiâ
prorsus grassari & furere asserit.

Platoni frequentissimè iidem sunt
 juvenes & insipientes. *Basil.* de
 Humil. de *Roboamo*: "Aetate quidem
 " juvenis, usu mentis juvenilior.
 Id. in *Esa.* c. 3. v. 4. "Non is. qui per
 " aetatem est juvenis, suggillatur, sed
 " qui moribus praefert adolescentiam,
 " — cujusmodi erat *Roboam*, de
 " quo scriptum est, *Roboam* erat
 " junior. — Non enim, quia
 " aetate est juvenis, sed quia secun-
 " dum animam sit imperfectus, nec
 " moribus integer, hoc etiam in loco
 " dicitur junior. Nam quod tenellus
 " flos aetatis nihil adfert impedimenti
 " ei, qui velit vitam instituere juxta
 " tenorem virtutis, docuit ipse Do-
 " minus suis ad *Hieremiam* responsis.
 " Noli dicere quia ΝεώΤΕΡΟΣ, *Junior*
 " sum. Neque enim negavit esse
 " juniorem, sed adstruxit ipsam
 " juvenilem aetatem nihil illi adferre
 " impedimenti, quod attinet ad
 " perfectionem animae. Quia ad
 " omnes, ad quoscumque te misero,
 " ibis. Videns enim vidi morum
 " gravitate m in arcana canicie, quæ
 " &

I.
nt
de
em
or.
per
èd
m,
de
rat
ua
un-
nec
co
us
nti
cta
Do-
sis.
ior
sse
am
tre
ad
ad
ro,
um
uæ
&
Cap. II. De Presbyteratu.

23

“ & senili sensu prædita est. Vide Ambros. in *Psal.* 119. Ser. 2. **¶**. Naz. ad Episcopos.

Oὐδέ τίς ἐστιν ἀγαθοῖς διάκεσις, ἢ δὲ χρεῖον.

Oὐ πινετῆς πολιῖς, καὶ ἀφεγέλεθρο-
τητοῦ.

Neve δὲ ni quodquam est discriminē, neve
maligni;

Canorum gravium, malè consultæque
juventæ.

Et ibid.

— — — εἰ δὲ χαλύπες
Μῦθοι ἐμοί, πολιῖς τε νέων θράσος, ἢ δὲ
πολαγχός.

— — si verò audacia nostrum
Verbum, & caniciem juvenum premat,
aut graculorum.

Athanasius in *Apologiâ* vocat *Ursacium* & *Valentem*; *Ætate* & *moribus* juniores. *Ecclesi. 10. 16.* *Væ tibi* *Civitas* *cujus Rex est νέωτερος junior,*
& *Principes* *tui comedunt mane.*

C 4   §. 9. Cum

§. 9. Cum autem omnis in Sacris Sapientia, quæ moribus Argumenta & Sanctitatem ministrat, sit ab origine θεοπαθετός, & nemo adeò sanctè sapiat, nisi qui in Religionis principiis divinitùs ab antiquo traditis maturuit; ideo Sapientes hujusmodi, non tantùm ob propriam animi gravitatem, vel externam dignitatem, dicuntur *Seniores*; sed etiam ab ipsis, quam colunt, Sapientiæ & Veritatis antiquitate. Veritas enim antiqua, Error autem omnis novitus est. Unde novorum Principiorum professores Juniorum stylo notantur. Ita *Soloni* (q) Sacerdos Clem. Alex. Strom. I. 1. *Ægyptius*: “Vos Græci semper estis “pueri, ne minimam quidem in “animabus ex antiquâ traditione “vetustam opinionem habentes. *Senex* quidem Græcorum nemo est. Ad quæ Clemens: “Senes, opinor, “intelligens eos, qui ἀπεσθέτες “Antiquiora, i. e. nostra, sapiunt, “sicut & è contrà juvenes, qui “νεότεροι

(q) Ap.
Clem. Alex.
Strom. I. 1.

" *reātēgē* Seriora, & Græcis exculta,
 " & nuper reperta, tanquam vetusta
 " & antiqua agnoscunt. Addidit
 igitur (Sacerdos Ægyptius) " Doctri-
 " nam esse tempore multo canam,
 " per hanc innuens primogenitara
 " apud Barbaros Veritatem; quo
 " sensu posuit illud *Fabula Puer*,
 " fabulosum scilicet Juniorum stu-
 " dium redarguens, quod puerorum
 " more nihil habeat *apegētēpētē*,
 " i. e. *Antiquius*, & *Fabulas* & *Ser-
 " mones* hinc esse Pueriles evincens.
Judæosque Doctores ita tangit *Or-
 " genes*; (r) " Antiquitatem se tenere
 " putantes tanquam Seniores. (r) *Orig. in
 Mat. c. 24.*

§ 10. Ut ergo totum in summam
 contraham, Senioritas Spiritualis
 secundum Notiones prædictas est
 gravitas animi in principiis Sapientiæ
 Antiquissimæ & Sanctissimæ diu &
 probè exercitati. Et is tantum
 internè Senior est, cuius mens in
 principiis hisce meditandis maturuit.
 Pariterque Junioritas animi, prædictæ
 Senioritatis

Senioritati opposita, est horum principiorum inscitia, & ex adverso Seniori Junior est, qui in istiusmodi Sapientiae institutis rudis est & in-exercitatus.

C A P. III.

De Senioritatis Spiritualis Virtute operatrice.

§. I. **C**um igitur quid sit Senior, & Senioritas Spiritualis, juxta internas amini dotes aliqualiter explicuisse videamus, rellat jam ut ejusdem Senioritatis virtutes, operationes, & usus maximè germanos observemus. Cum enim Providentia Divina nihil frustra condidit, nec inanis supponi quidem possit Sapientia, aut Virtus, quin necessariò se se communicent, quænam nativa sit Sapientiae Sanctæ operatio opportune perquirimus: Quæ quidem à Deo

rum Deo patet institui, ut ministerio
erlo Seniorum juniores erudiat in Sancti-
nodi tatis principiis, arteque benè beatéque
in- vivendi.

§. 2. Omnis igitur, qui sanctè
sapit, Senior de virtute suâ alios
eatenus ditare tenetur, quatenus
statio ista, quam Providentiae Divinæ
forte obtinet, permittit, & æqua
ratio flagitat. Pietatis autem do-
cendæ forma alia occasionalis est,
Solennis alia: Occasionalis, cum vir
Senior & Sapiens, Juniorem videns
Consilii & Doctrinæ sanctioris in-
digum & capacem, eundem in
necessariis Divinæ Sapientiæ prin-
cipiis & regulis instituit, quod ab
omni Seniore; i. e. Sapiente, *jus*
naturæ exigit. Huic autem Senio-
ritatis officio ex occasione Docto-
rali nihil adhæret, ultra monitorium,
juris coercivi. Neque enim Ætatis,
aut Dignitatis, aut Sapientiæ Senio-
ritas dominii jura in Juniores con-
stituit. Solennis docendi forma est,
ubi quis ex professio satis tempo-
ribus

ribus & locis Juniorum institutionem suscipit, sive Liberè, sive ex Authoritatis alicujus Imperio. Talis autem Doctor nihil habet juris in Juniores erudiendos positivè pœnalis ratione meræ Senioritatis, nisi quod è Fœdere, vel Superiorum deputatione acquiritur: Ut jus hoc castigatorum non sit Senioritatis nativum, sed aliunde concessum: Quod ideo breviter perstringendo notavimus, quo Ecclesiasticum regimen in merâ Presbyteratus sacri virtute nequaquam constare, vel hinc aliquatenus observetur.

¶ 3. Opponi quidem videatur, quod omnes penè Scholarchæ, præcipueque liberi, rebelles & indociles Discipulos è Scholis suis eliminare jure suo primario possint, ut & Patres quos natura soboli suæ Praeceptores dedit, filios suos contumaces & effrænes è familiâ prorsus exterminare rectè poterunt, qua quidem in ipsis minutis politiis propria quedam Excommunicatio est

Lib I.
titutio
ve ex
Talis
ris in
enalisi
quod
puta-
casti-
nati-
Quod
otavi
en in
rtute
c ali

atur,
præ
ciles
nar
: &
Præ
ntu
rsus
qua
itii
atio
est

Cap. III. De Presbyteratu.

22

est, videturque Excommunicationis Ecclesiasticæ rudimentum quoddam, & Principium saltem exemplare, ut in Ecclesiis particularibus paritate rationes omnes Presbyteri, qui docendo gregi suo vacant, Excommunicandi auctoritate donentur. Sed monendum est, Scholarum prorsus liberum tam dociles quam indociles arbitrio & jure proprio posse expellere, & quandocunque hoc jure è quacunque causà utitur, non tam jus dominii in alium exequitur, quam suum sibi vindicat, idemque respectu expulsi purè negativum. Aliique etiam obligati Scholarum in hujusmodi severitate exercendâ libertate sibi reservatâ pariter utuntur. Patres verò in suos pœnas & positivas, & privativas, & negativas infligunt, non Jure Senioritatis, aut meri Doctoratus, sed Paternitatis, Dei vices hâc in parte explendo. Nec tamen hujus authoritatis exercitum protinus Excommunicationi Ecclesiasticæ adæquatur: nam exterminatum alii possunt & excipere

&

& fovere Doctores & Patroni, cum Censura Ecclesiastica excommunicatum non tantum ab Ecclesiæ propriæ, sed omnium omnino Ecclesiarum communione rescindit, animamque etiam Anathematis telo ferit, & Divino judicio objicit: quod quidem jus in mero didactices exercitio non potest consistere.

C A P. IV.

De Regiminis moralis fundamento in Senioritate & Junioritate posito.

§. I. **Q**uandoquidem igitur omnes Senioritatis & Junioritatis rationes ordinarias & appellativas aliquatiter excusimus, priusquam ad Titularem ordinis & officii formam examinandam transcamus, perpendi par est, quatenus hæ Senioritatis & Junioritatis species

b. I.
cum
nica-
priæ,
arum
nque
, &
dem
non

da-
G
om-
Ju-
ap-
us,
s &
ran-
nus
pe-
cies

Cap.IV. *De Presbyteratu.*

31

cies ad humani generis (præcipue in moralibus) regimen conducant. Ubi primò immediate obvium est, quod sicut in cæteris, ita & in his Natura Arti materiam fabricavit, & politiæ superstruendæ posuit fundamentum. Omnis quippe Senioritas, Ætatis, Honoris, & præcipue Sapientiæ, Juniorum reverentiam naturaliter conciliat, adeoq; Naturæ dictamine Senioribus Regimen, Junioribus Obsequiam congruit. De eâ, quæ minima est, Senioritate corporis ita graviter Clemens Alexandrinus : (a) " Neq; (a) *Pædag* " enim cani sunt decolorandi, cum l. 3. c. 11. " ne ipsam uestem variegare con- " ceditur. Maximè vero quod in " ætate senile est & grave, non est " dissimulandum, sed coram ipsis " solis radiis Honor à Deo datus " in Juvenum verecundiam profe- " rendus. Aliquandò enim vel ip- " sis effrontibus caniciei præsentia, " pædagogi more superveniens, eos " ad modestiam reformavit, & can- " dore vultus juveniles compescuit " cupi-

“ cupidines. Notavit Idem *Philo*;

(b) Leg. ad (b) “ quod Seniorum, Tutorum,
Csium.

“ Rectorum, & Parentum vultus

“ spectantes movet ad verecundiam,

“ & decorum, & modestæ vitæ

“ ambitum. Idem alibi: (c) “ Pæda-

“ gogo quidem præsente non peccet

“ Pupillus, & in proximo, Doctor

“ discenti prodest, Seniore vero

“ adstante verecundiâ & modestiâ

“ ornatur Juvenis. De quinto De-

calogi Præcepto præclarum idem

(d) De De- edidit Commentarium, quod ait (d)
cailog.

“ complecti leges scriptas de Seni-

“ bus & Juvenibus, de Rectoribus

“ & Subditis, de Benefactoribus

“ & benè paſſis, de ſervis & Domi-

“ nis. Parentes enim ſunt in parte

“ potiori, in quâ ſunt Senes, Recep-

“ tores, Benefactores, Domini, Filii

“ autem in parte inferiori, in quâ

“ ſunt juniores, subditi, benè paſſi,

“ ſervi, & multa alia præcipiuntur

“ juvenibus ad reverentiam Senen-

“ etutis, ſenibus ad curam juve-

“ tutis. *Ambroſius*: (e) “ Adjun-

(e) De Off. l. t. “ gamur probatissimis quibusq; Se-
c. 43. “ nioribus

nioribus : Namq; ut æqualium
 usus dulcior , ita Senum tutior
 est : Qui magesterio quodam &
 ductu vitæ colorat mores adoles-
 centium , & velut murice pro-
 bitatis inficit. Nam si hi , qui
 sunt ignari locorum , cum soler-
 tibus viarum iter adoriri gestiunt ,
 quantò magis adolescentes cum
 senibus debent novum sibi vitæ
 iter aggredi , quò minus errare
 possint , & a vero tramite virtutis
 deflectere ? Nihil enim pulchrius
 quam eosdem Magistros vitæ &
 testes habere. Et alibi : (f) *Pul- (f) De*
chra itaq; copula Seniorum atq; Ado- Offic. l. 2.
lescentium : Alii Testimonio , alii so- c. 20.
latio sunt , alii Magisterio ; alii de-
lectioni . Positisq; variis ex utroq;
Testamento exemplis addit , Sed
illis superioribus videmus divisa
officia , ut Seniores consilio præva-
lerent , Juveniores ministerio , &c.
*quæ vide Ephræm Syrus : (g) Seni- (g) In Co-
 ores te honora . & conversationem terv.*
Senum ama , & quotidiè ad eorum
pedes sede , & colloquia ipsorum audi-

(b) De Ti. & addisce. Idemq: alibi; (b) accurate ponit Seniorum & Juniorum contra se mutua officia & peccata: *Inobedientiam Juniorum, & Senes invidiā super Juniorum profectu laborantes.* — Juniores morem Senioribus ut Dominis propriis gerentes, & *Præfæctus* suos fratres ut seipsum diligens. Vide *Basil.* In *Esa.* 3. 5. *Beda.*

(i) In *Prov.* (i) *Caniciem Sapientiam dicit: Tunc c. 20. v. 29.* etenim cujusque Civitatis bene ordinatæ, tunc res sanctæ Ecclesiæ rectè aguntur, cum & fortiores quique viribus necessariis insistunt operibus, & Seniores majore prudentiâ prædicti de his quæ agenda sunt salabriter consulunt. Ex quibus constat ex ipsius naturæ motu Junioribus convenire Seniorum reverentiam, & teneritudinis suæ consciūm pudorem, præcipue ob morum gravitatem & sapientiam, quæ provectionem ætatem solam ferè exornat, & in juventute nutabundam animi levitatem corrigit. Divinum enim quiddam præfert Senilis gravitas & Sapientia, cuius nitor & virtus Juniorum

Cap. IV. *De Presbyteratu.*

35

niorum animos percellens in venerationem debitam proripit. Cum autem Rectorum est imperare, Subditorum autem obsequi, Seniorum virtutes sunt naturâ Imperatrices, Juniorum autem habitus naturæ lege subiecti: E quo veritatis normæ Magisterii & Ministerii ipsa nomina deducuntur. Quod naturæ dictatum in moralibus & sacris æternum obtinere necesse est, ut Juniores à Senioribus in ejusmodi institutis dirigantur, & par est etiam in civilibus (quoad fieri possit) ferè semper obtineat.

D 2

C A P.

C A P. V.

De Senioritate Titulari.

§. 1. **D**E Senioritate in adjectivis & appellativis communiter significatā Senioritatem Titularem jam tandem derivatam explicemus. Neque hic satagendum est, quò Senioris Titulum apud Ethnicos, vel Modernos exagitemus; sed de Senioritatis ordinibus, & officiis, tituloque inde desumpto, juxta S. Literarum intentionem instituenda sunt Scrutinia.

§. 2. Senioris enim titulus ubique Scripturarum ordinem quendam hominum officio certo authenticè deputatum proculdubio significat: An verò à relativo prioritatis significatu, vel à positivā Sapientiæ denotatione accuratè formetur, quæstio est aliquatenus nondosa. Cui tamen solvendæ notandum est Senioris titulum nunc absolute

absolutè per se poni , aliquandò relativè cum Genitivo subjuncto. Per se igitur positus Sapientiæ professorem semper designat , etiamsi ipse forsan sapiens apud Hebræos Senioris nomen à sensu dignitatis acceperit. Cum autem de sacro Seniorum ordine tractemus , sacer autem Ordo is tantum fuerit qui Deum habeat Authorem, ideo quidnam officii Seniori sacro divinitus destinetur hic opportunè discutimus.

§. 3. Cum igitur omnis Sacræ Sapientiæ principia sint ab origine θεοπαράλογα, eaque quidem intentione ut per gentium & populorum multitudines diffusa traderentur , ideo viros, quos invenerat, vel specialiter effecerat Sapientes , interiusque animi virtutibus Seniores, Spiritus Dei primò delegit , ut ipsi Sapientiam , Deique oracula , & leges in publicum traderent, populumque in Religione purâ observandâ erudirent & commonerent.

D 3

Adeò

Adeò ut hic hominum Ordo è Sapientibus delectus Seniorum Titulo ab internâ animi Senioritate denominatus ornatur , Sapientiæ & pietati divinitùs fundatæ tradendæ destinatus ; Adeoque plenâ & technicâ Tituli intentione senior Sacer est Sapientiæ Sacræ publicus Dei Traditor. Non equidem negaverim hominem in Sacris eruditum, & maturitate animi Senioram, posse ex arbitrio proprio, vel plebis alicujus rogatione , vel Regis constitutione ad didacticam Pieta- tis publicam adhiberi , & Senioris Titulo insigniri, officiumque suscep- tum à materiâ docendâ pro sacro posse reputari , atque hoc in Gentibus à verâ Religionis Traditione alienis partim factum facilè concel- serim ; nec enim alioqui vel falsa Religionis facies in ipsis perstare potuisset ; sed cum hujus officii & ordinis Authoritas sit tantum hu- mana , & pro libitu humano de- lenda, vel deponenda, non eâ rati- one sacra est ut fiat inviolabilis ,
vel

vel ut Deum agnoscat Authorem. At verò nisi humano generi in Religionis Traditione propagandâ maiorem quàm ipsi Deo curam tribuamus, fatendum est Deum, Pietatis non tantùm doctrinam, sed & Doctores constituisse Authoritate suâ donatos nullâ humani imperii aut libidinis injuriâ violandâ, ut Dei quidem, non hominum ministros, officiique sui rationem supremo quidem Domino reddituros. Ad hunc autem Senioritatis sacræ ordinem Doctores divinitùs evehuntur, vel immediatè, impulsu scilicet Spiritus Dei, nullâ intercedente actione humanâ, quo pacto omnes Prophetæ publici ordinantur; vel mediatè, ordinatione Ministri cujusdam ad hoc ordinationis officium divino jure vel regulâ constituti. Populi que horum Doctrinæ inhærentes exinde fiunt vera Ecclesia Dei, ab omnibus aliis profanis cœtibus distincta, præcones nempe Dei audiens, qui ipsam in Dei nomine convocatam erudiant, utque Dei peculium dirigant.

§. 4. Hos verò Religionis & Theologiae Tradidores & Doctores publicos in populo Dei Seniores à Sapientiâ dictos patet è *Psal. 119. v. 99. Ultra Doctores meos, v. 100. Ultra Presbyteros intelligo.* Ad quem locum *Ambroſius* : (a) *Verè dignus, qui super Seniores intellexerit, quandoquidem Divino est honoratus Spiritu, ut Seniores daceret.* Cujus Scripturæ veritatem & in *Davide & Christo* aſſerit. Idem tamen & Seniorum horum didacticam infra partim ita exprimit, *Denique redunduntur quotidie omnia verba legis à quibusdam Senioribus Judæorum.* De rebus Theologicis studiosos Hebræos ita monet per *Mosen Deus; Deut. 32. 7. Interroga Patrem tuum, & non strabit tibi Seniores tuos, & ipsi uunciantur tibi.* Vid. Seq. De hisce Senioribus *Siraciden* intelligendum arbitror, *Eccl. 8. 9. ubi monet, ne quis amittat diligenter & yerbis dissertationes Seniorum, namque & ipsi à Patribus suis didicere.*

(a) In loc.

didicere. Atque in Historiis Evangelicis apertissimè patet Seniores Judæorum fuisse Traditionum & Religionis custodes & Doctores publicos & Authenticos, *Mat. 15. 1.* *Marc. 7. 3,5.* De cuius Tituli intentione & officio plura inferiùs, cum de Presbyterorum Hebræorum politiâ propriè differemus. Intereà notari velim, quòd sicut in secularibus Patres & Senes suorum temporum mores & res gestas posteris & junioribus tradunt, ita ab initio Seniorum sacrorum ordinem constituet Deus, qui Creationem, Providentiam, Miracula, Leges, Mysteria, Oracula, & Acta Dei, per omnia traderent secula, Sapientiamque, Fidem & Pietatem apud suos in temeratam docendo propagarent. Vide *Psal. 44.*

§. 5. Secundò Senioris Titulo non raro Genitus subjungitur relationem quandam ponens. Hic verò accuratè querendum est utrum Tituli ratio in interno Sapientiae principio

cipio fundetur, an in externâ tan- funda
 tûm quâdam prioritate. Nam ubi citati
 externa tantum statio aliorum stati- seri v
 oni superior subindicatur, ibi *Phi-* in Se
lonis illud observare mihi videor,
 Seniorem scilicet παρατημάντα τῷ que
 πρώτῳ, & Primatem propriè signi- in i
 ficantem; quam tamen significatio- invit
 nem in constitutionibus purè secu- istius
 laribus, aut externis duntaxat re- solo
 perias. Sic servorum *Abrahami* as,
 Primas dicitur domûs ejus Senior. conji
 Gen. 24. 2. LXX. Sic Primos debe
 mûs *Pharaonis*, Gen. 50.7. & domûs tion
Davidis, 1 Sam. 12. 17. vocantur Arg
 Seniores. Quanquam & huc notari ros
 possit, quod cum Senioritati men- mor
 tali priora & digniora debentur, pali
 Ideò adjectivum πρεσβύτερος priori-
 tatem honoris aliquandò significet, Sap
 sensu à Senectute mentis potius stra
 quan corporis immediatè desumpto. Ger
 Atque inde Titulus superiorem dignitatis me
 ordinem formaliter cum Genitivo notans ultimò quidem in stat
 Senioritate mentali, ut dignitatis not
 iustius supposito principio, possit ple
 fundari. Tr

tan- fundari. In locis igitur postremò
ubi citatis (quibus alios ejusmodi accen-
tati- seri volumus) Primatum relativum
Phi- in Senioris Titulo agnoscimus, ne-
cor, que etiam auctoritatem quandam
in inferiores in eodem designari
gnis- invitus concederim, sed Auctoritatis
tio- istius vigorem & mensuram in ipso
ecu- solo Tituli vocabulo definire neque-
re- as, quae igitur è subjectâ materiâ
ami- conjici, vel apertis Historiis enarrari
ior. debent. Ut ex hâc Tituli connota-
do- tione non satis validum traducitur
nus Argumentum, ut omnes Presbytc-
tur ros in Novi Fœderis Scripturis me-
ari moratos Præfectorâ propriâ Episco-
en- pali ornatos concludamus.

§. 6. At ubi Honestus ordo ob-
Sapientiæ Senilis virtutes admini-
strandæ instituitur, ibi utrum cum
Genitivo Senioris Titulus internam
mentis Senioritatem, an externæ
stationis prioritatem magis con-
notet, quæstio est admodum im-
plexa, quod in Seniorum populi,
Tribuum, & Civitatum Titulo ob-
servandum

servandum contingit. Hujusmodi enim Seniores reverè sunt suorum Primates, & ad Primatum istum (qualisunque is fuerit) ob Senilem Sapientiam delecti. Sic enim Syndri Hierosolymitani dicuntur Judæorum primi, *Act. 25. 2.* quod idem forsitan de Senioribus Judæorum Romæ habitantibus dictum sit, *Act. 28. 17.* Seniores *Mosi* à Deo sibi misso occurrentes à *Josepho* vocantur Hebræorum honorabiles. (a)

(a) Antiq.
J. 2. cap. 5.

Seniores, quos secum *Moses* assumpsit, cum litem suam contra *Abiron* & *Dathan* intenderet: Idem *Josephus* (b) nominat Nobiles. Ac inde sagaciter (c) honorabiles *Israelis* in Scripturis Senatum appellari. Quæ tamen eruditæ Patris observatio nodum facilius explicandum reddit. Cum enim LXX Interpretes זקנִים γερεσίας reddiderint eisdem patet non ad prioritatis exterioræ rationem, sed ad senilem gravitatem & Sapientiam in Seniorum Syndriis respexisse. Γέρων enim nunquam

(b) Antiq.
L. 4. c. 3.
(c) In 1 Tim.
4. 14.

Lib. I.
usmodi
uorum
istum
enilem
Syne
Judæ
l idem
eorum
, Ad
eo sibi
cantu
a) E
tump
Abiru
sephu
fagai
hono
natum
Patris
olican
Inter
derint
tis ex
n gra
iorum
enim
quam

Cap. V. De Presbyteratu.

45

nunquam priorem, sed Scenem semi-
per significat: Ut inda rectè colligatur, cum iidem LXX' זקנין
reddant ἀρεσθύλας, vel ἀρεσθύλας,
ubi Sapientiæ exercendæ Officia
innuuntur, ad Senilem etiam gravi-
tatem Tituli rationem propriam
referri, ut *Psal. 119.100.* ubi Targum
Seniores reddit Sapientes.

§. 7. Cum autem ex toto Seniorum
choro selectos quosdam in
Populi, Tribuum, & Civitatum
Synedria Seniores agnoscimus, fieri
potest, ut hi Seniores delecti in
Senatum vocentur Populi, Tribuum,
aut Civitatum Seniores ηγέτες τοιχον,
respectu semper ad Senilem Sapientiam
retento, ut in ipso Titulo
agnoscantur ipsissimi Sapientes po-
tius quam Primores suorum: Hocque
præcipue observetur in iis Conciliariis,
qui cæteris in Consiliorum
politiis præesse videntur. Sic in
Civitate Bethuliæ tres Principes
legimus, *Ozian, Chabrin, & Charmin*,
omnes Civitates suæ Seniores con-
vocasse;

vocasse; *Judith.* 6. 14, 15, 16, 21
 Vide c. 7. v. 23. Eosdem tamen tre
 Principes καὶ ἔξοχοι Civitatis su
 τὸς ἀριστούρης dictos reperies, c. 8
 v. 10. c. 10. v. 6. cæteris nempe Ma
 jores & Præsidentes, superioritate in
 ἔξοχης Articulo τὸς potius quam in
 simplici Titulo ἀριστούρης denotati
 Seniores magni Synedrii Popularis
 singularum Civitatum Senioribus
 apertissimè distinctos reperias; *Deut*
 21. 2, 3, 4, 6, 20. Ηρώδιος tamen, &
 Populi, & Civitatis, in Versione
 LXXvirali collectivè vocatos, ratione
 Senilis Sapientiæ in ipso vocabulo
 reservatâ. Ubi Senatus Populi non
 potest omnes individios in tota
 terrâ Seniores, sed delectos tantum,
 & omnibus singularum urbium
 Senioribus Superiores complecti,
 quique ideò aliquandò terræ, *i Reg.*
 20. 7, 8. *Jer.* 26. 17. aliquandò Syna
 gogæ, *Lev.* 4. 15. *Judic.* 21. 16, 22.
 Seniores eminentiori elogio cele
 brantur. An verò Senatus hi è
 Sacro Presbyterorum ordine con
 starent,

Cap. VI. *De Presbyteratu.*

47

stant, qui Religioni & Pietati in publicum docendæ destinarentur, an de personis secularibus ob Sapientiæ Secularis opinionem in Senatus hōc delectis, & inde Senioribus nominatis, in sequentibus (si velit Deus) particulariter disquiretur.

C A P. VI.*De Junioritate Titulari.*

§. I. **C**Um igitur in Superioribus evicimus Naturæ lege Seniores regimini deputatos, atque inde in Scripturis viros eminentiūs Sapientes, & Honoratores, gerendis rebus & Consiliis Præfectos, Seniorum Titulo insigniri, Juniores autem (& ætate, & gradu, & prudenter) in regendorum classem eadem Naturæ Sanctione deponi, exinde etiam evenit, ut in variis regiminum speciebus subditi Juniorum charactere

Et cetero tituloque designentur. Sic sub dominio herili servi; *Judic.* 7.10, 11. & 16.26. *Ruth* 2.5, 6, 9, 15. *1 Sam.* 9. 3, 5, 7, 8, 10, 22, 27. & 25.5. & 26.22. *2 Reg.* 4.22. & 6.17. Sic sub Imperio militari milites gregarii; *Judic.* 9.54. *1 Sam.* 30.17. *2 Sam.* 1.5, 6, &c. & *2.14.21.* & *4.12.* & *16.2.* & *18. 15.*

1 Reg. 20. 14. Sic

(a) *Hom. Iliad.* 1.1. de Chryse Sacerdote *Apollinis*, &c.
 Καὶ δὲ ὅτις χίλιος ὁ γέρων, ὅτι
 δι' αἰδονα οἴνον
 Λαῖς· νέοι δὲ παρ' αὐτὸν
 ἔχον πατριώταρα χειρούς.

(a) Sacerdotum ministri; *Exod.* 24.5. Sic Prophetarum filii, i. e. Discipuli

Patribus suis mini-

strantes; *2 Reg.* 9.1, 4. Sic Pietatis & Sapientiae alumni sub suis Doctribus; *Psal.* 119.9. *Prov.* 1.4. *Act.* 7.58. *Matt.* 19. 20, 22. Sic totum plebis Judaicæ corpus; *Thren.* 5.13, 14. *Judeth.* 7.23. de quâ ita notavit Philo;

(b) *Philo de Joseph.*

(b) *In populo medicorum similes sunt Leges, & secundum Leges Reatores, Consiliarii, & Judices, qui blanditias aversari publicam salutem & incolumentatem curant: At coquorum similes copiosæ Juniorum multitudines. Conventuum Therapeutorum*

corum

Cap. VI. *De Presbyteratu.*

49

corum inferioribus Ministeriis dicati

& (c) Juvenibus deligebantur, Pari- ^{(e) Philo.} terque Ecclesiæ Christianæ plebem, ^{de Supplic.}

discipulos, vel Servos Juniorum stylo

efferrri patebit inferius; Lib 4. c. 1.

Adeò ut generatim & breviter hic

loci statuendum erit, ex ordinis

Titulo Juniorem esse sub Domino

Servum, sub Doctore Discipulum,

& sub Rectore Plebeium.

E

L I B.

LIB. II.

C A P. I.

De Senioribus Ante-diluvianis.

§. 1. **C**um igitur de Senioritatis & Junioritatis Speciebus, formis, virtutibus, Titulisque generatim tractavimus, restat ut Seniorum Historiam ab ipsis rerum primordiis usque ad Hierarchiæ Christianæ complementa persequamur, quo Senioritatis Sacrae origines & jura per omnia secula ex ipsâ Seniorum Politiâ eruamus.

§. 2. Secula autem, quorum Historias sectamur, tribus sunt Periodis distinguita: Quorum primum

Cap.I. *De Presbyteratu.*

mum ab *Adamo* in *Mosen* desinet; Secundum à *Moso* in *Christum*; Tertium in *Christo* incipiens in consummatâ Ecclesiæ Catholicæ plantatione cessabit.

§. 3. Primum etiam seculum in duas itidem Sectiones est dividendum, scilicet in Ante-diluvianam ab *Adamo* ad *Noe*, & Post-diluvianam à *Noe* ad *Mosen*; ac in hoc Capite de Ante diluvianis solum Senioribus differemus.

§. 4. De Senioribus ante Legem *Mosaicam* insignis extat locus in Epistola ad *Hebræos*, c. 11. v. 2, &c. In fide testimonium consecuti sunt δι οπερβύτεροι, i. e. *Seniores*; non omnes, sed ex Articulo præpositivo Primarii, quorum aliquot insigniores nominatim recenset, *Abel*, *Enoch*, *Noe*, *Abraham*, *Isaac*, *Jacob*, *Joseph*, *Mosen*. Quā igitur notione Senioritatis Patres hosce D. Author Presbyteros appellavit, implexa quidem, sed necessaria quæstio est. Convenire

enim videntur penè omnes Senioritatis rationes, cum Antiquissimorum fuerint seculorum, honestissimi ordinis, & Sapientiae & Doctrinæ Sacratissimæ Heroes. At primò notandum est, tūm solum $\alpha\pi\sigma\beta\eta\pi\beta\theta$, Antiquitatem præteriorum diu seculorum posse significare, cum formæ sit Adjectivæ, & comparationem inter duo subjecta de temporum distantiâ ponit; cum autem substantivæ ponitur, in Græcis Scripturis nusquam sub $\alpha\pi\chi\eta\omega$ aut $\pi\alpha\lambda\eta\omega$ consignatione reperiri. Secundò notandum est, hic loci Seniorum Titulum absolute sine Genitivo efferri, atque inde Primatum externum & politicum in voce non indicari, imò ne indicari posse, cum talis ordo *Abeli*, *Abrahamo*, *Isaaco*, *Jacobo*, & *Josepho*, ne per somnium quidem poterit adaptari. Tertiò, de Fidei Virtute & Traditoribus primis solum agitur, non de Sociali quâvis politiâ, regimine, vel Syndrîo. Quartò, Hebræi, eo, quo scripta est hæc Epistola, seculo authenticos Religionis

Religionis suæ Traditores Presbyteros nuncupabant, & reputabant, ut suprà partim probavimus, fusiùs infrà probaturi. Ergo & hæc videtur in hoc loco Tituli formalis intentio, quod nempe perennes in sacris Historiis laudes ex fide meruerint primarii Fidei & Religionis Traditores, *Abel, Enoch, Noe, Abraham, Isaac, Jacob, Joseph, Moses.*

§. 5. Horum autem Patrum tres sunt Ante-diluviani, *Abel, Enoch, & Noe*; ut in his primò dispicienda est hujus Senioritatis formalis ratio. De *Enoch* igitur & *Noe* constat ambos fuisse Prophetas, eosq; non ex occasione tantùm extraordinarios, sed majores, & ordinarios, ipsumq; *Noe* Sacerdotem ex oblatis pro se & suis victimis patet extitisse. Jam verò Prophetæ & Sacerdotes constituti Præcepta pietatis *et* destinato Divinitùs officio prædicant; utrique ideo, non tantum Appellativâ, sed & Titulari vocis formâ, Seniores. Sacerdotium ordinario cursu descendens Sacer-

dotes ordinandos Facultate & Virtute Seniores invenit, & Officio tales efficit. Prophetiae vero donum afflatos si non invenit, efficit certè & Virtute & Officio Seniores. De Prophetis igitur ita notavit *Origenes*;

(a) *Orig.*
Hom. 4. in
Psal. 36.

(a) *Senum est Prophetare; etiam si aliquando videas Juvenem Prophetantem, non dubites dicere de eo, quia Senior est; quia secundum interiorem hominem Senuit, propterea Prophetae est.* Scilicet, Sapientiae & Senioritatis internæ virtute prædictus, ejusdemque ideo Officio destinatus: *Enoch ergo & Noe, non tantum Facultate & Officio Sapientiae naturali, sed & auctoritate Dei concessâ, facti sunt reverâ, & pleno Tituli jure, Seniores, i. e. Pietatis, ηεπα-επάρτυ Tradidores divinitus constituti.* Ipsumque *Enoch* etiam cum

(b) *Ep. ad*
Corinth.
§. 9.

*Noe Sacerdotibus annumerat (b) Clemens Romanus; Magnificæ Dei gloriæ λεπτομέτρias; unde uterque, tam *Enoch*, quam *Noe*, tam Sacerdotii quam Prophetiae nomine, Seniores*

niores agnoscendi sunt, quà Pietatis & Religionis Traditores. De *Abel* res aliquantò obscurior est, cum ipsum nusquam Prophetâsse vel docuisse legimus, nec certum sit, eo quo periit tempore, vel ullos extitisse docendos. Litâsse quidem Deo satis constat, sed utrum subschesi Sacerdotis, aut Laici, non est proclive intelligi. Hunc tamen *Ephræm* ^{(c) Ephr.} *Syrus* (c) Sacerdotibus antiquissimis ^{Syr. de} liberè accenset hoc ordine; *Abel*, ^{Sacerdot.} *Noe*, *Abraham*, *Moses*, *Aaron*, *Melchisedech*. Neque Patris hujus sensui refragatur proba rerum & Religionis ratio. Omnis enim Religio mystica in Sacerdotum Officiis & Liturgiis primò fundari, & exinde in populum derivari debuit. Atque cum ipsum Sacerdotium à Monarchici Pontificatus origine proximè communicari fas est, videntur *Cain* & *Abel* sub *Adami* Pontificatu Sacerdotii sui initia cum primitiarum Oblationibus Deo consecrâsse. Vel si primò litârunt ut Laici, respectus Dei ad *Abelis* victimam, ipsum potuit.

potuit, rejecto Primogenito, in Sacerdotium provehere, unde *Caino* invidia illa parricidalis excitaretur. Sacerdotio autem competit Officium Doctorale. Quod etiamsi non actu obierat parricidio fratris interceptus, Sacerdotii autem Habitu Doctoris Sacri ordinem sustinuisse, atque adeò constituti Senioris titulum meruisse, rectè potuit. *Aaron* enim, & Prophetæ, atque ipse Dominus Christus, & Officio, & Ordine, priusquam actu docuerat, fuere Doctores, ex Officii enim habitu, & Ordinis Jure antecedente, tandem docuerunt. Quanquam nec docendos ante cædem *Abelis* desuisse in confessio sit, cum *Cain* habuit, quorum ope Civitatem condidit, quos omnes post imperfectum *Abelem* natos nunquam probabitur. Præterea non omnis Sapientiæ Traditor eodem more tradendi necessariò, uti censeatur, vel coævos tantum docere reputandus sit, sed quicunque non tantum præsentia voce, sed & futura scripto, aliasve, erudit secula, is *mortuus* loquitur.

loquitur, & sit apud longe posteros
 Sapientiae Divinæ Pietatis Traditor,
 adeoque Senioritatis mentalis Offi-
 cio naturali saltem Senior; & si
 ordinatione Dei positivâ hoc mu-
 neris suscipiat, sit juxta plenam
 Tituli formam Senior, & ex Do-
 citorum ordine divinitus constituto.
 Sic ipse *Mose*, & *Prophetæ*, sic
Evangelistæ & *Canonicarum* Epi-
 stolarum *Authores* *Apostoli*, non
 tantum coævis orali Traditionis
 formâ, sed nobis etiam, futurisque
 semper Ecclesiis Scripturarum sua-
 rum ratione Pietatis Evangelicæ
 Doctores fiunt, & Traditores Divi-
 nitus constituti. Imò hâc ratione
Origeni (d) Deus ipse semper Ecclesiæ (d) *Origen.*
 Doctor habetur, ob ea, quæ anti- *in Hier.*
 quitùs per *Mosen* & *Prophetas*, per ^{c. 11. Hom.} 8.
 Christum & Novi Testamenti Au-
 thores, mundo tradidit Sapientiæ
 instituta. *Si Dei*, inquit, *eloquia sunt*
in lege, & Prophetis, Evangelii, &
Apostolis, oportet Discipulum Dei
divinorum sermonum Magistrum Deum
ascribere. Atque etiam in hâc
 formâ

formâ *Abel*, dum in Sacerdotii sui munere fungendo oblationum sacram-
rum jura observans observanda docuit, & hujusmodi Pietatis exem-
plum primarium futuris Sacerdoti-
bus & populis sequendum tradidit;
& morte suâ Servatoris nostri exci-
dium typicè præfigurando Prophe-
tavit, sit inde, non tantum habitu,
sed & actu, Senior eximus, fidei
scilicet & Pietatis antiquissimæ pri-
marius Traditor. Vid. *Heb.* 11. 4.
Athanas. *Synod.* *Nicen.* *con.* *Hær.*
Arian. *Tertul.* *adv. Judæos*, c. 1.

§. 6. Restat tandem ut in seculis
hisco Ante-diluvianis Hierarchiæ
jura, quatenus in tantis tenebris licet,
perscrutemur. Primum igitur ob-
servandum est, primarium horum
seculorum regimen esse Theocratis-
cum, scilicet ex legibus, & Oraculis
divinis, horumque Hierophantis
administratum. Sic ipse Deus *Adamo*
de fruge Paradisi prohibitâ legem
sub pœnâ mortis tulit, violatamque
ipse sententiâ judiciali vindicat.

Gen.

II.
i sui
cra-
nda
em-
oti-
lit;
xcii-
he-
tu,
lei
ri-
4.
er.

is
æ
t,
b-
n
is
s
s
a
e
.

Cap.II. De Presbyteratu.

59

Gen.c.2. & c.3. Idem invidiam *Caini* promissi & pœnæ lege reprimi voluit, & parricidam exilio multat. *Gen.c.4.* Et ex istius sententia paradigmata *Lameche, Caini* Nepotibus LXXviies à Deo Vindicari expectavit, & Oecumenicam labem ipse Diluvio Deus expiat. Leges igitur nullas nisi à Deo solo latae, pœnasque paradigmaticas à Deo solo irrogatas, in seculis hisce ex Historiæ sacræ fide agnoscimus. Ut frustra sint omnino, qui in istis seculis Leges & Imperia merè humana in naturali quovis jure fundata quæsiverint. Paternitatis enim regalia extra Filiorum, Nepotum, & Abnepotum lineas nullo possunt prætextu extendi. Nec Frater in Fratrem naturæ solius jure Imperium vindicet; quid enim merui ut fierem subditus, & obnoxius, quod seriùs natus sim? Idque cum forsitan Primogenito fuerim omnibus virtutibus Imperatoriis longe superior? Quinetiam non raro contingit expectationes hæreditarias arbitrio, tam humano quam divino, justè decurtari.

decurtari, ut inde pateat Primogeniturnaturæ jura præcipua generalibus naturæ rationibus commendari quidem; non autem constitui, ideoque esse ex Thesi, adeoque neque Universalia necessario esse, nec immutabilia. Paterna igitur imperia super minores Liberos ad Primogenitum ex Nativitatis meræ ordine nullâ omnino lege descendunt. Imò nativum Patris imperium coercivum non tantum in Primogeniturnaturæ, sed & præcipue in almoniæ rationibus fundatur, neque extra familiæ suæ politiam & limites porrigitur: Filii enim in Matrimonium elocatæ in alienam libertatem & ditionem transiunt; Filiique initi legalis Matrimonii jure novam familiam novo imperio regendam condunt, eamdemque contra vel Patris injurias conservare & tueri tenentur; ideoque cum è Paternæ familiæ limitibus exirent, novamque de propriis viis etibus coloniam fundant, de prioris imperii subjectione videntur manumitti, salvâ tantum conscientiæ erga Parentes

Parentes debitâ & decenti obserua-
tione, quæ quidem & erga mortuos,
eorumque memoriam debetur, eti-
am si in morte omnis personalis
potestas extinguitur. Quod ergo in
seculis Patriarchicis imperii magis-
teria, ad familiarum Primates de-
scenderit, Filiorumque sortes & leges
moribundorum aliquando Parentum
decreto statuerentur, hoc sacro Dei
imperio & oraculis referendum est,
qui posteritatis consociandæ ordi-
nem in istiusmodi formis voluit
constitui. Apparet hoc in primâ
hæreditarii in imperio paterno juris
promissione; *Gen. 3. 7.* Ubi *Caino*
Deus intemeratam conscientiam con-
servanti dominium futurum in
Abelem fratrem *Abel* post polli-
cetur. Unde sequitur Primogenituræ
jura non ex motâ naturæ ratione,
sed Dei arbitrio pendere. Nec quis-
piam oggerat, divinum arbitrium ad
jura hæc naturalia invertenda inten-
cedere non nisi ex Primogeniti
Delicto posse, nam in *Ephraemo* &
Mayasse aliter sine crimine inter-
veniente

veniente contigit. Gen. 48. Nec dubitari possit Naturæ Dominum Deum jura in omnibus sua (nec enim nostri sumus, sed ex integro Dei) quo, cunque voluerit liberè posse collcare, ideoque in purâ Theocratiâ nemini imperii jura convenire, nisi cui Divino deno, vel Canone consigerint.

§. 7. Cum igitur primorum seculorum publicum Regimen fuerit purè Theocraticum, nec jura quævis Civilis aut Militaris gladii humano arbitrio legimus divinitùs indulta, sequitur ut quæramus qualia ministeria, quæisque ministros in humani generis regimen instituit Deus. Duplex igitur est in humano genere regendo modus, alter ingenuus, & sacer, filiisque gubernandis propriè accommodus: rigidus alter & violentus mancipiis. & feris domandis, & coercendis congruus. Priorem ut in se bonum, Virtutisque suæ gratiâ eligendum, destinavit ab initio Deus; alterum vero, ut pote è causâ mali

Cap. I. De Presbyteratu.

63

mali ortum, invitus quasi, & coactus admisit, cum nempe ingenua regendi ratio nefariis reprimendis non ultrà sufficeret, tum gladius, & vincula, ut scelerum necessaria quædam cauteria adhiberi debuerant. Ad priorem regendi formam pertinet Hierarchia purè Sacerdotalis, ad posteriorem autem Sanctiones & Judicia Civilia. Communis autem ratio evincit, dum Religionis conscientia hominum intra probi rectique cancellos coerct, vanas esse & odiosas Sanctiones Civiles; ut inde justâ prolepsî conjectiamus primam Dei politiam fuisse purè Hierarchicam, hec est, officiis Doctoralibus tantum, & Sacerdotalibus, & Pontificiis ministratam, ut humano generi nondum efferato germanam & amicam, benignitatisque maximè Paternæ munus & indicem; Civilis autem gladii jura serius tandem humano generi permissa, more Regum Hebræorum, & Legis ipsorum politicæ, $\tau\delta\alpha\lambda\mu\rho\chi\sigma\pi\delta\iota\sigma$. Neque in seculis Ante, diluvianis ut inanem hancce conjecturam

jecturam damnaveris, si regiminis Divini origines & series Propheticā successionē ab *Adamo* ad *Noe* delatas observes. Primō enim ante lapsum

(e) *Adv.*
Hæret. I.
c. 1.

Adamum (e) Prophetam rectē ponit *Epiphanius*, cum conjugii jura prædixerit, & inde mysticē descensum *Christi* à Patre Deo, & desertionem *Synagogæ* matris, ut Ecclesiæ suæ conjugetur, *Gen. 2. 24*. Sic *Sethi*

(f) *Epiph.*
L. 1. hær. 3.

Abnepos, Paterque *Noe*, *Lamech* (f) in filii sui cognominatione, *Gen. 5. 39*. Prophetavit requiem secularem per *Noe*, at in *Jesu Christo* sempiternam. De *Enochi* Prophetiis fragmentum citatur, *Judæ 14. 15*: qui etiam testimonium consecutus est, quod cum Deo versatus fuerit, *Gen. 5. 24*. ipsique admodum complacuerit, *Eccl. 44. 16*. *Heb. 11. 5*. *D. Petrus*

* *Sic Pro-*
phebat
septimus
ad Adamo,
Enoch;
Jud. 14.

2 *Pet. 2. 5*. *Noe* vocat * ὥγδοος Νῶε
Δικαιοσύνης κύριος, *Olivavum* *justitiae*
præconem, quæ verba, si ob octo
servatos *Noe* non vocent ὥγδοος,
præconii publici successionem ab
Enos (sub quo in Conventibus Reli-
giosis

giosis nomen Domini cœpit invocari,
Gen.4.26.) ad Noe denotant, Primates
scilicet familiarum *Sethæarum* in
præconium publicum pietatis à Deo
delectos innuendo, scilicet *Enos, Cainan, Malaleel, Jared, Enoch, Mathusala, Lamech, Noc.* Quin ante exi-
lium ipsum *Cain* ad Dei oracula &
colloquia admissum legimus, *Gen.4.*
ut nihil est, quo *Seth* è Prophetarum
primorum Catalogo expungamus.
Licet enim ante *Enos* nulla fuerint
(ob familiæ *Adamicæ* sub Dei Theo-
cratiâ persistantis paucitatem) præ-
conia Ecclesiastica, at Religionis
semina & principia *Adamo* filiisque
ejus priùs à Deo tradita nemo am-
bigat, qui *Caini* & *Abelis* oblationes
ante oculos habuerit, *Abelemque ex*
fide melius litâsse, Heb. 11. memi-
nerit; quod enim ex fide divinâ fit,
pace virorum magnorum ad divi-
num Oraculum refertur. Quin-
etiam notari velim præsentiam Dei,
& in Paradiso, & extra Paradisum,
Adamo filiisque ejus suisle familia-
rem, Gen.3.8. Gen.4.14. quem ideo

Ducem & Monitorem habuerint
facilè audiendum consulendumque.
Pulsus igitur extra regnum Dei
Cain, ipsiusque infra posteri politicas aliquas inter se fabricas humano quodam consilio contignare potuerint; at Familia filiorum Dei per *Sethi* posteros decurrentis Deum Patrem & Præsidem præsentem agnovit, qui justitiæ suæ præcones familiæ *Sethææ* principes constituit, ut cum per hos Divina Decreta toti populo innotuerint, universi ad obsequium conscientiæ Religione teneantur. Reges autem hos Primates militari satellitio vel jure gladii stipatos nusquam legimus; cum tamen quamprimum regnorum initia & bella exorta sunt, eorundem historias statim accepimus, *Gen. 12.* & *Gen. 14.* Capitalia supplicia humanis judiciis post-Diluvium primò permissa legimus, *Gen. 9.5,6.* Nec alium ante vitæ necisque judiciarium arbitrum quam ipsum Deum agnovimus. Præsente enim, & in omnibus proximè consulendo Deo, quid opus Imperio

b.I.
rint
que.
Dei
poli-
ano
ue-
per
cum
tem
ones
tuit,
toti
ob-
ene-
ates
i sti-
men
&
isto-
. &
anis
per-
lium
arbi-
nus.
ibus
opus
erio

Cap.I. *De Presbyteratu.*

67

Imperio humano fuerit? imò quid non injuriæ supremo Numini objici-
retur, si, ipso præsente, ad humanum
cujusvis arbitrium summa rerum
publicarum deferretur? quod qui-
dem peccatum postea peccaverint,
cedente aliquousque Deo, filii
Israelis, *I Sam. 8.* & *I Sam. 12.*
6, ad 12. Unde (g) cum post ^{(g) 70/sep.}
septimam generationem hi filii Dei _{Antiq. L. 1. c. 3.}
(ob Religionis cum Deo unionem
sic dicti) cum *Cainæorum* filiabus
conjugati, à Divino Imperio, &
Hierarchiâ desciverant, monentem
& Prophetantem *Noe* omnino con-
tempserant, utpote nullo jure gladii,
quo in flagitiosos ipse animadver-
teret, metuendum, longanimitate
Dei rebellibus impudentiæ pabulum
ministrante, ut nec judicem Deum,
ejusque præconem *Noe* vel flacci
quidem penderent. Ut igitur filiæ
hominum (i. e. fœminæ imperio
subditæ hominum, qui in *Cainæis*
familiis & *Διπλούσι* sibi Imperium
erexerant, filios Dei (i. e. Divino
Imperio subditos) in Regis Dei præ-
F 2 conumque

conunque ejus fastidium seduxerant, cum nullum ipse humanum dederat vindicem, ipse universalis Diluvii pœnas irrogavit. Cum autem Primates hosce non constat esse Reges, sed Praecones, eosdem tamen liquet fuisse Prophetiae suæ jure Sacerdotes, ut enim *Cain & Abel* sacrificaverant, ita egrediens de Arcâ Noe hostias, non tantum pro se ut Laicus, sed pro suis, totoque exinde futurum humano genere, ut Sacerdos publicus immolavit, *Gen. 8. 20, 21.* ex Traditione nimirum, & Sacerdotio a majoribus suis ad ipsum divinitus decurrente. Apparet igitur Primates hosce Prophetiae & Sacerdotii ratione fuisse primarios Religionis & Sapientiae (b) ad Theologiam spectantibus Doctores & Traditores, adeoque plenâ Tituli intentione Seniores. Cum verò videatur penè impossibile, ut unus pro tempore Seniores & Justitiae Praeco toti *Sethææ* genti erudiendæ sufficeret, congruum est ut hi Primates sub se habuerint minores Religionis tradendæ Docto-

(b) *Joseph.*
Antiq. I. I.
23.

ib. II.
erant,
derat
iluv.
n Pri.
Reges,
liquet
Sacer.
sacrifi.
â Noe
aicus,
futum
blicus;
x Tra
tatio
viniti
imates
ations
& Sa
ectan
lequo
niore
npois
Senior
e gent
am est
uerint
Docto
res

Cap. I. *De Presbyteratu.*

69

res ; quorum ordinationi si quicquam Authoritate Divinâ Patriarchæ contulerint , eatenùs Episcopale munus exercuerunt. Quod ideo maximè probabile sit , quod Prophetas alibi seriùs ad ordinationis ministeria Deus adhibuerit, *Act. 13.* At si minores Seniores purâ Dei nuncupatione sub generaliori Patriarcharum horum præconio (nullo humano officio interveniente) constituerentur , hinc tamen Seniorum omnium paritas convellitur, vel in officiis doctoralibus Senioritatis maximè nativis. Potuitque etiam Sacerdotium in Mysteriis publicis celebrandis Patriarchis solis aut aliis detectis Senioribus reservari , qui ideo non tantùm ejusdem officii obeundi latitudine, sed etiam diversi officii specie à meris Senioribus didacticis distinguerentur.

F 3

C A P.

C A P. II.

De Senioribus Post-diluvianis
ad Mosen.

s. i. **E**x ductu D. Authoris ad *Hebræos* à *Noe* ad *Abrahamum* transeamus, quem Epistolæ dictæ Capite suprà citato Presbyteris primævis annumerari cernimus. De hujus Herois Senioritate multa passim apud Patres legere est, idque ratione virtutis intellectivæ, ejusdemque virtutis officii Doctoralis. De Senioritate virtutis intellectivæ primò tractandum: Dixerat de *Abrahamo* & *Sarâ*, *Moses*, quod *essent Seniores* & *pro*
vectæ ætatis, Gen. 18.11. De *Abrahamo* item solo, Gen. 24.1. &, quod *mortuus est in senectute bona*, *senex* & *plenus dierum*, Gen. 25.8. Notavit hinc *Philo*, (a) *Sapientissimum Abrahamum*, *comparatione primo*
genito.

(a) In E.
vigil. Noe.

genitorum suorum planè βραχύβιον,
solum tamen inter hos dici Seniorēm.
Hanc igitur Senioritatem, Gen. 24.1.
animi vult esse, non corporis; ipsum-
que ferè sequuntur *Origenes, Basilius,*
Ambrosius, & Hieronymus in suis in
loca citata Commentariis. Atque hoc
quidem Commentum, dum compara-
tio inter *Abrahamum*, ejusque à *Noe*
vel *Sem* Progenitores, (ultrà quos non
revertitur *Philo*) contineatur, licet
probari admodum non mereatur, ita
nec reprobari. Horum enim nemo in
Scripturis pro Sancto Seniore disertè
memoratur. At si cum *Origene, Basilius,*
& *Hieronymo* per omnia retrò
secula regrediamur, & quoniam nemo
Patrum Ante diluvianorum in Scrip-
turis antiquioribus dicitur Senior &
plenus dierum, ideo eorum neminem
Senioritatis internæ virtute præditum
concludamus, mirum quām à vero
aberremus, redarguente etiam Au-
thore ad *Hebræos, Abelem, Enochum,*
& *Noe* inter Seniores maximè
primævos reputante. Unde citati
de *Abrahamo* Textus à literali sensu

non sunt nimirum abducendi, cum ætatis collatio non inter Abrahamum, ipsiusque progenitores, sed ipsum ipsique coævos, præ quibus *μακρόβιος*^(a) extitit, (Vide de ætate Jacob. Joseph. Antiq. l. 2. c. 4.) longævitate in præmium concessâ. Intellectualis ergo Abrahami Senioritas, non è locis ætatem notantibus, sed ex integris viri Historiis est eruenda.

(b) *Philo De Abraham.* litandis Deo victimis, Filioque præcipue in typum Christi offerendo, (c) quo etiam prophetavit, ipsumque Deus Prophetam asseruit pro *Abimelecho* apud Dominum exorturum, *Gen. 20. 7.* Sacerdotes autem, & constituti Prophetæ, Legum, & Præceptorum Divinorum, & Pietatis sunt Præcones, & Traditores, adeoque & Facultate, & Officio, & Ordine sacro Seniores, ejusmodi etiam reputes *Abrahamum*, Sapientem quidem in se, & Sapientiam Divinæ, apud suos & exterios, divinitus ordinatum Traditorem. De cuius Senioritatis apud suos officio

ita

ita Deus ipse pronunciat, Gen. 15.
 19. *Scio quod præcipiet suis, & familiæ suæ post se, ut obseruent viam Domini; officium scilicet pii Patris, & Senioris in suos expleturus.* Atque inde *Origenes de Fide, quam omnibus Abrahamus tradidit seculis;* (d) *Docet quidem (d) In Gen. 17 (inquit) per hæc Abrahamus, Pater c. 18. Gentium, & Magister. De ejusdemque præconio Josephum velim consulas, Antiq. l. 1. c. 7. & Alex. Polykhist. ex Eup. ap. Eas Pr. Ev. l. 9. c. 17.*

§. 2. Cum autem Religionis Traditionem successivam unâ cum Hierarchiæ descensu explorandam suscipimus, necesse est ut iterum ad Historiam Noe post Diluvium revolvamus. Noe igitur post Diluvium novi Orbis & Patrem, & Principem, Prophetamque, & Pontificem, jamque tandem Magistratâ Civili Judiciario in causis sanguinis auctum, ad Primatûs sui successores etiam derivando: Nondum tamen legislatorem ex arbitrio suo humano legimus;

gimus ; Legimus quippe Leges has *Noe* à Deo datas, filiisque ipsius septem tradita Præcepta tradunt *Judæi*. Hinc verò duo facilè cernuntur regiminis civilis principia : primò, *Noe* judicem factum in Causis capitalibus Civilem, non ex mero Senioritatis officio nativo vel jure, sed constitutione divinâ Senioritati & Sacerdotio addente Magistratum, Secundò, *Noe* non primò Magistratum Civilem fuisse, ac ejusdem jure Sacerdotium, vel Doctoratum exercuisse, sed ut Sapienti, & Sancto, ut Doctori, & Sacerdoti censuit ipsi Deus judiciorum secularium curam quam optimè posse committi : Äqui enim rectique in naturalibus Justitiae principiis optimi fiunt Judices Pietatis Doctores & Liturgi divinitus constituti. Sacra ergo officia civilium à Deo jacta sunt fundamenta, nec sine tyrannie & bellis à Sacerdotibus fuerant humana gubernacula detorta. Sed ut ad *Noe* redeamus ; vix à quoquam dubitari possit, quin ipse sibi *Noe* præsentem

•II.
has
sep-
dæi.
regi-
Noe
itali-
iori-
sed
i &
um,
stra-
dem
atum
San-
cen-
rium
com-
na-
timi
s &
sacra
jacta
vran-
erant
Sed
uam
Noe
ntem

Cap. II. De Presbyteratu.

75

præsentem Ducem, & Legislatorem
Deum habuerit. Cum autem
Spiritu propheticō præviderat *Noe*
humani generis turbam à divino
Imperio (e) ad humana desulturam, (e) Joseph.
Antiq. l. 2.
atque inde in Cœlestium Orbium & c. 4.
Tyrannorum defunctorum Idolola-
triam ruituram, prædixit Deum
Imperii sui sedem in Senis Tentoriis
locaturum, *Gen. 9. 27*. Quod qui-
dem Vaticinium non tum demum
compleri cœpisse, cum sub *Josue*
Imperio Hebræus populus septem
execrabiles Gentes in terrâ *Canaan*
deleverit; sed cum primum, cum
humanum genus per totas sparge-
retur terras. Cum enim altissimus
hæreditatem suam gentibus distribu-
erit, filiosque *Adami* separaverit, &c.
Israel (in majoribus suis) facta est
portio Domini, *Deut. 32. 8,9*. Quis
ideo semper dictus est Patrum
ipsorum Deus, & Deus *Abrahāmi*,
Isaici, & *Jacobi* celebrati voluit.
A *Semo* itaque usque ad *Thareni*
Sacerdotium cum Principatu sub
Rege Deo decuturisse pronus cre-
diderim

diderim. Cum autem etiam in gente suâ sub *Iharæ* seculo alienorum Deorum cultum suo admisceri cultui viderit Deus, *Jos.* 24. 2, 3. tum quidem, etiam vivo *Iharâ*, Deus *Abrahamum*, cum Patre & *Lotho* secum sumptis, è sedibus suis migrare jussit, *Act.* 7. 2, 3, 4. ut multis probatum periculis, tandem in Prophetam, Sanctissimumque Sacerdotem, & sub Rege sibi semper præsente Deo Religionis antiquissimæ Praeconem, Traditorem, & Hierophantam, novisque gentis Deo optimo Rege gaudentis Patrem constitueret; *Syriâ* interim maculatis suis Hierophantis sine præsente Deo permisâ.

§. 3. De *Isaaco* & *Jacobō* eadem ferè dicenda sunt, cum non tantum Pietate πατροπαγεδότω claruerint, sed eadem promissa quæ *Abrahamus*, è similibus præsensis Dei responsis, ut Prophetæ accepere, suisque etiam tradidere Vid. *Gen.* 25. 22, 23. *Gen.* 26. 4. *Gen.* 28. 14. *Isaac.* Aram

Aram erexit, Gen. 26. 25. propheticè Filiis benedixit, Gen. 27. Jacob Patriarchis, Gen. 48. & Gen. 49. qui etiam jure propheticō Sacerdos existens Deo Columnam inungendo consecravit. Gen. 28. 18. & sacrificavit, Gen. 31. 54. & Aram condidit, Gen. 35. Unde Abraham, Isaac, & Jacob, Prophetæ & Sacerdotes existentes, (Psal. 105. 15.) in ordinem Seniorum censente Origene propriè sunt admittendi. Ita nempe ille; (f) Propriè Episcopus Dominus (f) In Jesus est, & Presbyteri Abraham, Matth. cap. Isaac, & Jacob. Et Ambrosius ad ^{23.} Heb. 11. v. 2. (g) Quoniam in hāc (g) De obit. fidei militiā testimonium consecuti sunt Theodos. Seniores nostri, Abraham, Isaac, & Jacob. Et (h) alibi de Jacob; De (h) De Bopolis hoc esse Mysterium Senior nedi. Patriarch. c. 1. declaravit.

§. 4. De Josepho Patriarcharum è lumbis Jacobi enatorum Principe res æquè clara est, cum ipse à Junioribus usque ad supremos annos divino afflatui semper assueverit.

verit, Gen. c. 40. c. 41. c. 50. v. 24. Et cum

(i) Tert. de Idololatr. *Hujus regulæ memores, Magistratibus & Praefatis officiis possimus reddere secundum Patriarchas & Majores, qui Regibus Idololatriis usque ad finem apparuerunt, &c.* ubi & in Josepho & Danielo ponit exempla. Ambros. c. 12. l. 2. in Luc. c. 3. Ad hanc (Ecclesiam) aedificans mittuntur quidem plures, mittuntur Patriarchæ, mittuntur Prophetæ. Pseudo-

Hieron. in Psal. 22. al. 23. v. 2. *Abluendo per Baptismum me enutrivit, vel Doctrinam Patriarcharum, & Prophetarum, & Apostolorum.* Chrys. Homil. 27. in Gen. 8. *Justus eligens, Patriarchas dico, Preceptores dedit reliquo hominum generi, &c.* Vide Bed. l. 2. in Prov. 7. v. 6. Senes dicit Patriarchas & Prophetas.

9. 5. De Mose Seniorum ab Authore ad Hebræos memoratorum ultimo pauca tantum hic loci dictu sunt necessaria, tūm quod Mōses Maximus Doctor in ipso Pentateucho, & in totā adhuc Gente Iudæā pariter & Christianā celebratur, tūm quod ejus Doctoralis Auctoritas ad proximum post Patriarchas antiquiores seculum pertinet. Sed quoniam D. Author ad Hebræos ipsum primariis

Seni-

Senioribus accensuit, addendum iudicavi *Mosen*, ante vocationem Divinam, non tantum in *Egyptiacâ Sapientiâ* eminuisse, *Ad. 7.22.* (vide etiam *Josephum*, & omnes vitæ *Mosis Scriptores*) sed

(l) etiam Traditiones suæ Gentis didicisse,

summâq; Pietate inclaruisse, *Heb. 11.24,*

25, 26, 27. ideoque

Facultatis internæ intuitu rectè dixisse

potuit *Ambroſius*,

(m) quod Deus *M. sen* quasi Seniorem ele-

git ducendo populo

Dei è Spiritus Pro-

phetici charismate

admodum ideonum

& habilem.

(l) *Mof. ip. ex Ezek. Poet. ap. Clem. Alex. Strom. I. 1.*

Ἐπεὶ δὲ κατέστη μητέρα την ἐπλάστη μοι

Ὕγιεν με μάτηρ βασιλίδος

πρὸς δούλωτα,

Ἄποιντα μεθέδουσα καὶ λέξασση

μοι,

Γένος πατέρων, καὶ θεῶν διαρρήματα.

Æstatem vero puerorum cum transferam,

Duxit me mater ad Reginæ pa-

latia,

Prius quando mibi nunciassem

omnia,

Genus paternum, Numinisque

munera.

(m) *In Psal. 119. Ser. 2. C. 2.*

§. 6. Expositioni, quam Epistolæ ad *Hebræos*, c. 11. v. 2. dedimus, unica tantum objacere videatur Objectio, Catalogo nempe Seniorum post *Mosen* addi *Saram*, meretricem *Rachab*, *Gedeon*,

Gedeon, Barach, Samson, Jephtha, David, Samuel. At *Sara* & *Rachab* non potuere esse ex officio Presbyteri. Judices autem dicti, & Rex *David* è confessu Seniorum *Israel* non fuerunt, sed Principes Senioribus omnibus Superiores. Ad quæ regere satis sit, Presbyterorum catalogum in *Mose* desinere, ver. 28. in sequentibus autem nova generosa fidei, post Seniores ante numeratos exempla proponi. Quod satis indiliquet, quod v. 29. totius populi Fides commendetur, cuius tamen maxima pars, vel totum systema, Seniorum Titulo non fuerit insignendum, in literis ad gentem scriptis, in quâ Presbyteri pro Sapientia Religiosæ Traditoribus vulgo fuerint accepti. *Saram* autem *Abrahami* respectu Parentheticè, addi ut & Versus tertius secundum & quartum abruptè intercipit.

§. 7. Postremò restat ut Patriarcharum à *Noe* ad *Mosen* supra nominatorum Hierarchiam in suos probè statuamus

Cap.II. *De Presbyteratu.*

82

statuamus, quam quidem ultrà Propheticam, vel Oeconomicam nullam possis agnoscere. Oeconomicam autem, non in Senioritate solà, sed in Alimoniae rationibus, constat fundari. Quod autem *Judas Patriarcha* Nurum suam *Tamarem* flammis adjudicari censuit, exegit hoc, vel ut loci (extra Familiam paternam positi) *Judex*, vel ut *Actor* coram loci *Judice*, non autem Senioritatis vel officii Doctoralis publici ratione aut virtute, quâ ante Patris obitum ne prædictus quidem fuerat, neque capropter fungi poterat.

G

LIB.

LIB. III.

C A P. I.

De Senioribus Israe lis à Patriarchis ad Legem.

§. 1. **I**N superiore Libro de Senioribus, absolutè sic dictis, talibusque ob Sapientiæ Sacrae Traditionem habitis, ab ipsis Mundi primordiis usque ad Mosen tractavimus: Hic vero liber in eorum seculorum historiâ versabitur, ubi Seniores relativè cum Genitivis subnexis ut plurimum memorantur, de ordine scilicet Seniorum inter omnes Hebræi populi ordines per singula secula particulariter dissertrurus.

§. 2. Ab

§.2. Ab ipsis igitur populi hujus initiiis nostra primò instituenda est indago. Imprimis igitur notandum est, è duodecim Patriarchis numerosam statim in *Ægypto* prolem in valde magnam creuisse gentem, eamque quidem primario & perpetuo jure soli Deo liberam & propriam. Principatus autem regii vel purè secularis inter ipsis ante *Mosen* nulla jura, nulla vestigia notaveris. Imò cum *Pharaonum* tyrannide premerentur, ne supponi quidem in oppresso populo civilis poterit gladius, aut Magistratus. Sola apud ipsis viguisse potuit, adeoque aliquiliter viguit Paterna Fides, & avitæ Religionis disciplina (licet multum collapsa) & inde sub servitutis jugo firmata concordia. In hoc tamen statu gens planè misera suos habuit Presbyteros, non quidem autocratoricos, sed Regi Deo ministrantes, populumque ~~in~~ ^{ad} ~~ad~~ pauca miserè crudientes, ad quos ideo, cum redimeridus esset ex

Ægypto populus, nuncius à Deo
mittitur Moses, Exod. 3. 16, 18. &
4. 29. quosque collectivè γέροντες
vocant LXX Interpretes, Titulo (ut
suprà diximus) à Senectute, Sene-
cūtisque Sapientiā, & Virtutibus
traducto.

¶. 3. Nec tamen quispiam somniet
hunc populum esse vel in se Polyar-
chicum, vel Ægyptio Regi propriæ
subditum, quò Seniores hosce Civiles
tantùm Consiliarios vel Magistratus
afferant. Primò enim hunc populum
Deus suum vocat, priusquam ex
Ægypto redimerentur, virtute Fæ-
deris quod cum Abrahamo, Isaaco,
& Jacobo inierat, quos sibi è Meso-
potamiā ad gentem Deo propriam
condendam delegerat, Exod. 3. 6, 7,
10, 13, 15, 16. & 4. 22, 23. & 5. 1, 3.
& 7. 4, 16. & 8. 1, 20, 21. & 9. 1, 13,
17. & 10. 3. Nec enim Rex eorum
tum primūm habendus fuerat, cum
Legem in Monte Sina traderet, sed
Rex priùs existens virtute Regii
juris & Imperii Legem dedit, Du-
cemque

II.
co
&
iou
(ut
ne,
bus

niet
var-
oric
iles
tus
um
ex
Fœ.
aco,
leso-
iam
6,7,
1,3.
13,
rum
cum
sed
legii
Du-
que

Cap.I. De Presbyteratu.

85

cemque suum *Mosen* longè antea
præfecerat. Nec aliter forsan justè
potuerat *Abrahamus* Arma in *Che-
dorlaomerum* ejusque socios sumpsiisse,
nisi quod *Lothum*, *Sodomorum* non
civem, sed hospitem, Deique Regis
tantummodò subditum, Captivum
abduxerant, *Gen. 14.* qui Rebellionis
reus fieri non potuit. Deumque
Jacobi Patriarchæ Regem olim agno-
verant *Sichemitis* sociæ Civitates,
metu cuius ad cædem *Sichemitarum*
vindicandam *Jacobum* non insecta-
rentur, *Gen. 35. 5.* Neque obstat
quod post *Josephi* mortem non con-
stat Deum præsentiaæ suæ curiam
in isto populo in *Ægypto* habuisse.
Nam nec jam in Ecclesiâ Christi
Dominus Symbolicam gloriæ suæ
vel *Shekinæ* præsentiam exhibet, at
nihilosecius Episcopi, & Presbyteri,
& totus Ecclesiasticus Clerus Impe-
riu Christi Spirituali serviunt, &
Rege Christo gloriantur, nec se
hæreditatis Dominicæ Dominos con-
tra Regem suum efferunt. Ratio
autem quare Deus, qui in terrâ

G 3

Canaanæ

Canaanæ peregrinantes Patriarchas præsens protexerat, nec tamen in *Ægypto* candem præsentiam ultrà indulgeret, satis esse videtur, quod cum *Chami* posteri, reje^cto Deo, alios sibi, inconsulto vel invito Deo, & Reges & Deos sacraverant, atque ita inter alios *Ægyptii* terram suam tanto sacrilegio fœdaverant. Deusque è profundis suis Consiliis terram *Canaan* sibi ut Regni Sedem solam delegerat, cum Patribus ideo non migravit in terram adeò alienam & vitiatam: non inde regni sui in suos jura abdicans, sed tantum basilicam suam illic nolens statui, sed absenti sibi obsequium præstandum per Traditionem fidei expectans. Atque hoc inde colligi rectè videtur, quod *Joseph* moribundus suos monuerat, Gen. 50. 24, 25. *Pro certo Deus vos visitabit, post longam scilicet numinis sui absentiam.* Atque ut nec civilem in *Israele* polyarchiam, ita nec hunc populum *Pharaoni* ullius juris formâ subditum vel ipsi agnoverunt *Ægypti*, sed alieni juris, & à *Pharaonum* imperio

imperio jure liberi, quæ ideo libertatis
jura præsto tyrannidis Consilio op-
presserunt; *Exod. 1.9, 10, &c.* Si quis
autem miretur populum ab omni
humanâ ditione solutum, adeoque
in *Ægyptiorum* terrorem numerosum
ad arma defensoria non prætinus
refugisse, hinc ipsi satisfiat, quod
cum essent Regis Dei peculiari jure
subditi, quique majoribus suis iutu-
ram istam servitutem, iuturamque
ductu Divino redemptionem expe-
ctandam prædixerat, nihil de Con-
silio suo jure poterant moliri sine
Regis sui providentis jussu oraculari;
alias rebelles fuerant, non in
Ægyptios, sed in Deum. Evičto
igitur aut admisso Deum hujus
populi proprium fuisse Regem, idque
sine Magistratū Civilis gladio aut
exercitio, sequetur Seniores hosce
ante Legem *Mosaicam*, vel Magistratū
a *Mose* institutum, fuisse purē
Ministros, Doctores, & Præcones
fidei Ecclesiasticos, quemadmo-
dū talium ductu Ecclesia Catho-
lica fere 300 Annos viguit, quam

in istis seculis Mundo peregrinam
& oppressam *Israelis* in *Ægypto*
Status quasi propheticè præfigura-
vit.

§. 4. Tria igitur de hisce Senioribus *Israelis* sele offerunt eventi-
landa, scilicet Seniorum Ordo, Con-
cilium, & Successio.

§. 5. De Ordine igitur primò
notavimus hosce populi Seniores ita
in Hebraico textu nuncupatos, dum
extrà Synedrium seorsim in propriis
Sedibus degerent. *Moses* enim mit-
titur ad Seniores, nondum una
coactos, sed cogendos, *Exod.* 3. 16.
Seniores ergo & extra Synedrium
habiti sunt, ordinique congruum
exequabantur officium. Quod cum
civile nullum nisi ex *Pharaonum* Im-
perio tyrannico possent fulcire, Reli-
gionis verò Patriarchicæ Traditio
per Seniores in populum per omnia
intercurrentia secula descendisse de-
buit, apertissimè evincitur Seniores
Israelis jure suisse apud suos avitos
Religionis

Religionis Traditores & Doctores, Officio & Ordine dotatos Ecclesiastico. Nec officit quod in secularibus, quoisque per *Pharaones* liceret, à Senioribus hisce, sive sparsim, sive collectim, populus regeretur, ut inde Seniores hi (sicut quos *Ægypti* legimus, *Gen. 50. 7*) pro Laicis reputentur: In secularibus enim regunt & Magistratus, & Sacerdotes, è jure sibi proprio, & invicem diverso. Magistratus enim quà talis secularia regit civiliter, i.e. Terrore gladii; Sacerdos, quà talis, justitiam in secularibus urget timore Dei. Nec etiam protinus dandum est Seniores *Ægypti* non esse apud suos ordine sacros, cum verisimilimum est à dispersione *Babelis* pri- morum regnum Magnates Hierophantas fuisse, ex eorumque Consiliis omnia fere pependisse, nec tamen eos Charactere Sacro destitui fas fuerat. Ut mirum videri non debeat si in gente Deo proximè sacrâ, & Civilium potestatum experti, consilia publicâ ab Hierophantarum suorum

Sapientiâ

Sapientia peterentur: Imò ista Republica optimè fuerit constituta ubi omnia Consilia à Sacris rationibus deducuntur.

§. 6. Secundò de Concilio Seniorum à Mose primò Convocatorum duo sunt libranda, Numerus, & Negotium. De Numero dicitur hoc Synedrium ex omnibus Senioribus fuisse conflatum, *Exod. 4. 29.* Qui quod LXXgenarium primorum Seniorum Numerum superaverint, patet ex *Exod. 24. 1, 3, 11.* Ubi LXX ἐπίλεκτοι & Primarii ex omnibus Senioribus ad præsentiam Dei convocantur. Unde liquet, quod licet tunc temporis in Israele fuerint LXX Selectiores & Majores Presbyteri, (quod tamen paritatem tollit) maximum tamen ex omnibus constitutum Synedrium, ob Negotii sci-licet rationem cuius ergo convenerunt.

b. III.
a Ref-
ta ubi
onibus

Senio-
torum
, &
r hoc
oribus

Qui
orum
erint,
Ubi

omni-
Dei
quod
sue-
jores
atem
nibus
sci-
ene-

Si

Cap.I. De Presbyteratu.

91

§. 7. Si verò post numerum in ho-
rum Seniorum negotium à Deo per
Mosen impositum penetremus,
videbimus nihil consilii Civilis ex
humanâ populi Authoritate agitari.
At cum successione è Patriarchis
decurrente Religionem populo ex
Senioritatis suæ officio tradiderant,
jam verò nova fidei firmandæ Ar-
gumenta, & prophetiarum exoptata
diù complementa, ad religionem,
fidem, & spem populi in Patrum
suorum Deum reficiendam, instarent
toti genti proponenda; ideò (a) ⁽³⁾ Vid.
per Prophetam *Mosen* congregati ^{Philon. de}
ad hoc Negotii (juxta formam ipsis ^{vit. Mof.} i. t.
consuetam) evulgandum deputantur
omnes populi Seniores, omnesque
ideò convocandi. Effectum autem
Religiosum inde secutum patet,
Exod. 4. 31. ubi populus credidisse
dicitur. Atque reverà tūm primum
fieri cœpit, quod postea ordinarium
& solenne in sacris Historiis agnoscimus,
nempe Seniores ad Propheta-
tas coiisse solitos, unde exploratam
Dei

Dei voluntatem populo enunciare, sonae
 ut in Tractatus hujus cursu tandem, sacrum
 particularius ad propria loca notabili-
 tur. Ante Legem autem Seniores ho-
 fice sub Mose sacrificis solum Ministeri, gistrat
 & praeconiis deputari mox manifes- fuerat
 tum fieri ex singulis. Sic sub Mose properan-
 tibus in nomine Dei legationem a Recto
 Pharaonem obeunt, Exod. 3.18. Ad uordina-
 zies tu (inquit Deus) tecumque Senioris intra
 Israelis ad Aegypti regem dicturi, Hopus
 bræorum Deus occurrit nobis, jam ver- Nec,
 oranius, dimittas nos pro triduo in de- a
 fertum, ut sacrificemus Domino Deo no- a pot
 tro. Sic primum Pascha à Mose Seni- vel sp
 oribus indictum legimus per ipsos proni
 toti populo praecipiendum, Exod. 12. alias
 21. Ideò assumptis Senioribus palam murav-
 in Massa Aquam è Petrâ Moses excus- Laicu
 sit, Exod. 17.5, ut ipsorum prædicati- doceat
 one populus in Deum crederet. Ideò
 in præparatione Legis dicta Domini
 Senioribus proponit Moses, Exod. 19.
 7. ut ex horum præconio toti tandem
 populo innotescerent. Atque inde for- nitorib
 ian, quoniam in sacris Doctrinis &
 praeconiis versati sunt, tanquam per- ante
 sonæ

nciare sonæ communi populo Sanctiores, ad
 tandem sacrum illud, quo Moses sacerum Jo-
 notab thor exceptit, convivium admittuntur,
 ores ho Exo. 18. 12. Neque enim tum vel Ma-
 nisteri registratu vel auctoritate civili donati
 manife fuerant, solo tum Moses sub Deo & in-
 mose properante & judicante; postea autem
 acin auctores & Judices è consilio Jothor
 Aduardinante. Ante Moses enim nullum
 seniorum intra se Principatum agnoverat po-
 ri, Heopus, Exod. 2. 14. Act. 7. 27, 35.
 m ver. Nec, si Magistratum civilem gessis-
 o in dient anteà Seniores, credi possit ipsos
 Deo nostra potestate sua per Moses spoliari,
 & Seni vel spoliatos acquievisse, qui adeò
 ipsos proni in ipsum Deum & Moses ob-
 od. 12. alias minus probandas causas mur-
 palam muraverint. Adeò ut Presbyterum
 excus Laicum judicantem solum, at non
 dicati docentem, aut prædicantem non
 . Ideò est Novatoribus ante Legem repe-
 omini tire. Notandum autem est Seni-
 od. 19. oritatis ante Legem Mosis ordinem
 ndem non esse omnino eundem cum Sa-
 de for- cerdotali, quippe Sacerdotes, à Se-
 nioribus, non tantum sub Lege, sed
 n per ante Legem, distinctos, in mysticis
 sonæ

& sibi propriis oblationum Liturgiis ministrasse legimus, *Exod. 19. 22, 24.* quod de meritis Senioribus nusquam scriptum comperias. Licet ergo Sacerdotes & Seniores Traditio Religionis munere functi sunt soli tamen Sacerdotes Ministeri mysticis adhibebantur, meritis Senioribus in sola Religione docendis occupatis.

§. 8. De Seniorum successione Patriarchis *Israelis* ad Legem querendum est. Imprimis igitur admitto post descensum Patrum *Ægyptum* Deum præsentiam suam Majesticam subduxisse, nec quisvis Prophetiæ post *Josephum* & *Mosen* legimus, ut inde sequatur per nos nullos Seniores intra hunc intervallum divino Spiritu immensatè fuisse delectos. Hoc igitur concessum, generatim & breviter ita auctorizo, quod cum omnis Sapientia & Doctrina *Georgapaidio*, Prophetarum & Sacerdotibus primò revelata, inde horum institutione ad aliud Sanc-

Litur. ad. 19. transmittitur, Traditionis ordinaria
oribus ratio poscit, horum discipulos, cum
ad justam Sapientiæ hujus maturi-
tatem sub Magistrorum ~~geodidax~~ ^{geotren} institutione
Lice. Tradi- pervenerant, proximos
ti sum- Doctrinæ Divinitùs traditæ à Ma-
inisteri- gistris suis ~~geotren~~ ordinari Tra-
is Sen- ditors, adeoque ex officio Doctorali
locend. Seniores, ordinandique Authoritatem
missione Divinitus fundatam per certos quof-
m ter- dam Authoritatis hujuscemodi successo-
s igitur- res divini canonis jure debere decur-
trum nec enim aliter Doctores fore Dei
m suar- Regis Seniores, Authoritate à Deo ali-
ec quid hum a- enâ inductos. De omnibus enim Dei
sequatur. a- Ministris idem verum est, quod de
ntra h- Pontificatu protulit Apostolus, *Heb.*
imme- 5.4. *nemirem hunc sibi sumere honorem;*
titur et nisi qui à Deo (immediatè scilicet, vel
r itâ ce originariè) vocatus sit, sicut Aaron. Hæc
tentia autem ante Diluvium ita disponeban-
Prophet er officia, ut Familiarum Primates fu-
revelat ad ali- erint Seniorum omnium Principes, &
ti. Minores igitur probabilitè ab ipsis
vel per ipsis ordinati. Et ab *Abraham*
videmus primogenituræ quendam
Sanctitatis Principatum ordinario
jure

jure deferri, de quo cedere magna
 (b) Cyprianus
 Ep. 73. §. 22. visum erat (b) profanitatis, *Heb. 12. 16.* Quod quidem Jus vel malo
 merito, ut in *Reuben*, *Gen. 49. 4.*
 1 *Paralip. 5. 1, 2.* vel Divino Arbitrio, ut in *Ephraim Manasse* prælato,
Gen. 47. vel actu proprio, ut in
Esau primogenita sua vendente,
Gen. 25. 31. ad fin. potuit alienari.
 Iste autem Principatus facer, Patri-
 bus vivis, in inferiori, de functis,
 in superiori Sacerdotio constituisse
 videtur. Adeò ut Patriarchæ *Isra-
 elis*, & Patriarcharum tandem pri-
 mogeniti, nisi si qui a primogeni-
 turæ juribus exciderant, proculdubio
 ante Légem summi suorum Sacerdo-
 tes extitere, cæteros igitur sub se Sa-
 cedores, Liturgos, & Doctores, Ju-
 dicio, & auctoritate divinitus demis-
 sâ constituentes; quæ
 conjectura etiam (c)
 Judæorum Traditi-
 onibus accuratissime
 concordat.

(c) Hieron. Par. 2. Tract. 1.
 Ep. 60. ad Evag. de Melchis.
 Simulque & hoc tradunt, quod
 usque ad Sacerdotium Aaron,
 omnes primogeniti ex stirpe
 Noe, cuius series & Ordo de-
 scribitur, fuerint Sacerdotes, & Domino viellimas immolari.
 & hoc esse primogenita, quæ Esau fratri suo vendiderit Jacob

CAP.

b. III.
magnæ
Ieb. 12.
malo
49. 4.
Arbi-
rælato,
ut in
lente,
ienari.
Patri-
nætis,
stistisse
e Isra-
m pri-
mogeni-
ldubio
acerdo-
o se Sa-
es, Je-
demis-
s; quæ
am (c)
traditi-
tissime
molârîm,
et Jacob
A P.

C A P. II.

*De Senioribus à Lege ad Ju-
dices.*

§. 1. **N**aturam, Ordines, Jura, & officia Seniorum ab Origine mundi usque ad Legem, quantâ potuimus facilitate, percursumus; Jam verò quid Juris aut Officii Senioribus Lex addiderit, quidve in toto Senioritatis *Israeliticæ* Officio constituerit, præsentis erit speculationis.

§. 2. Primò igitur advertimus, Seniorum officium Doctorale, Ordinisque sanctitatem per Legem nequamimminui, sed firmari. Sacerdotium equidem à Tribuum Primitibus eorumque Subministris ad Tribum Levi per Legem transiit, ceteris tamen Senioribus in statu priori manentibus. Ideò populum Deus de altissimis avitæ Religionis

principiis jubet, ut Seniores consulat, Deut. 37. 7. Percontare Patrem tuum, & decebit te, & Seniores tuos, & ipsi enarrabunt tibi. Quoniam autens Patres suis Doctrinam debeant, ideo Doctores Hebreis Patrum nomine in signiuntur, 1 Sam. 10. 12. 2 Reg. 2. 12. eò quòd nullum erga liberos sit didactico officium magis paternum.

(a) Clem. Alex. Strom. I. 1. Pulekrum opinor & bonos filios posteris relinquere. Pueri autem quidam sunt corporum; animæ verò proles sunt verba. Ultrò Institutores nostros dicimus Patres. Basil. Enarr. in Esa. c. 1. A semine enim ad hoc progrederetur natura, ut generentur filii: Nec id modo secundum generationes corporum, sed & justa anime promotionem per Doctrinæ semina, sicut auditores subceptis Doctrinis eiusque promoventur, ut morum similitudines suos exprimant Doctores; quare & filii appellantur, sive filii Regni, cum exceptis Doctrinæ futuri seminibus secundum eadegentes perficiantur.

Just. Mart. I. 1. cum Tryph. Ω; ἐν ταῖς εἰς τὸν μόσχον ἀντιστρέψασθαι ὑπὲν αἵνου, scil. prehendendi Christum. Vid. Orig. in Rom. I. 4. c. 4.

pulum

III.
con-
Pa-
Seni-
tibi.
octrin-
s He-
ntur,
quòd
offi-
num.
m (4)
idem
idem
Mo-
res &
e Do-
prin-
is po-
erudi-
tatione
Patri-
dentis
tis fo-
os, ut
e po-
ies
hancem-
eulum

Cap. II. *De Presbyteratu.*

99

pulum erudiant in quovis circulo
Septenni, *Deut. 31. 9* ad 13. Quæ
docendi legendique officia adeò fi-
deliter præstiteret Iesu Nave coævi &
Superstites Seniores, ut per omnes
ipsorum dies populus Deum unicè
adoravit, *Jos. 24. 31. Judic. 2. 7.*

§. 3. Secundò etiam ex Historiis
patebit Seniores hosce à *Mose* fuisse
assumptos, ut opera & oracula Dei
in populum veneranda & credenda
traderent. Primò igitur LXX supremos
Seniorum (sive Senatus *Israelis*)
secum & cum *Aaron* & *Abiu*, ad
colendum Deum ex præcepto Dei
assumit *Moses* in montem, *Exod 24.*
1, 9. ubi Majestaticam Dei præsen-
tiā, ejusdemque glorioſa ſymbola
conſpexerunt, v. 10. 11. Cujus rei
gratia?niſi ut mirabilia Dei populo vix
credituro authenticè renunciarent.

§. 4. Hic igitur primò Seniorum
LXX genarum illud & celeberrimi-
num apud Hebræos Synedrium
legimus, quod non à *Mose* delectum,

H 2   sed

sed in populo prius agnatum censeri debet: Eo quod, his tandem censurâ divinâ repudiatis, alios ex præcepto Dei semel tantum & se-rius delegit *Moses*, *Numeri* 11. Hunc igitur eminentiorum Scniorum numerum à Majorum ætate decurren-tem censeas, quod Deus ad *Elim* prius populum duxerat, *Exod.* 15.

(a) *Joseph.* 27. Ubi in duodecim (b) fontibus, *Antiq.* 1. 3. & septuaginta palmis Patriarcharum c. 1. &c. *Philon. de suorum*, *Tribuum*, *Principumque* *vit. Mef. 1.* Seniorum imaginem, & conditio-nem coram quasi in symbolo con-spicerent; Hierarchiâ corum ita for-san à Patriarchis suis jam olim dis-positâ (c) *LXXgenarium* *Ptin-*
 (c) *Philo de imigr. A-* *cipum* & gentium à *Noe* descenden-
brah. Basil. *tium*. Majorumque suorum in *Ægyp-*
in Esa. c. 2. *tu* sub *Fatre Iacob* transiuntium
vid. Epiph. *1. 1. Tim. 1.* *numerum* in *LXXgenario* Sen-i-
 orum suorum Collegio velut in pe-
 renni *μημεμονώ* exhiberent. Eo quod
 canente *Mose*, *Deut.* 32. 8, 9. in di-
 visione gentium ab altissimo facta,
 limites & numerum dedit juxta Nu-
 merum [rotundum] filiorum Israe lis.

i. e. in *Ægyptum* transmigrantum, *Israël* autem factus est portio Domini: ut in LXX genario horum Seniorum numero Originariam suam paucitatem, & electionem etiam divinam in istâ tenuitate spectarent. Nondum tamen in hoc Collegio judiciorum popularium jura videmus locata. Nam singulares Judices paulò ante ex consilio *Ragnelis Moses* constituerat post discessum ab *Elim*; supremis judiciis sibi soli (Dei hâc in parte vicario) reservatis, *Exod. 18.* Jam verò cum ipse *Moses* inferius *Aaron*, *Nadab*, & *Abihu*, &c LXX Seniores reliquerat, si quid negotii aut causæ intercideret, *Aaron* & *Hur* (ut Judicem, & Officiarium) in Judicia ferenda & exequenda deputat, *Exod. 24. 14.* Apparet igitur hucusque Collegium LXXgenarum è Theologis duntaxat, non è Judicibus constitisse.

¶ 5. Jam verò Historiâ, quam persequitur nostra hæc Dissertatio, ad LXXgenarium illud Collegium,

quod à *Mise* delectum aternūm celebrat gens Rabbinorum & Synagoga Judaica, deducti, age, quid de eo statuendum fuerit disquiramus. Ita igitur conditur Historia sacra, *Numer.* 11. Cum rebellis populi ductu fatigatus *Moses* pene succubuerat, mortemque imperio suo præoptaret, præcipit ipsi ad hunc modum Deus, v. 16, 17. *Collige mibi*, inquit Deus, LXX viros de Senioribus Israelis, quos tu ipse nosti quod sint Seniores populi, *וְנֹשֶׁר*; *וְאֶת* tentorium *Congregatiōnis* ipsos adducito, *וְאֶת* ibi tibi adfissent. *Ego* autem descendam, *וְאֶת* tecum colloquar, *וְאֶת* de tuo desumam Spiritu, *וְאֶת* ipsis imponam, atque ipsi tecum onus populi sustinebunt, non autem tu solus. Quod cum *Moses* è parte suā præliterat, descendit in hos Seniores *Mysici* Spiritus portio, & inde prophetabant, v. 24 ad v. 31.

§. 6. Duo hic occurunt prætanda, primò ut veritatem Historiæ proponamus; secundò ut recep-
tos errores diluamus.   §. 7. Fri-

o. III.
rnūm
Syna-
quid
quira-
istoria
is po-
pene
perio-
si ad
6, 17.
LXX
195 tu
opuli,
egati-
adissi-
ib i bi
umam
e ipfi
non
ses è
it in
ortio,
31.
præf-
isto-
cep-
Pri-

§. 7. Primum igitur agitandum est, sub quâ vocabuli intentione LXX isti dicantur Seniores, a ratione Primatûs externi, vel virtutis internæ. Ubi immediatè liquet hos LXX ante hunc *Mosis* delectum fuisse Seniores, non tamen Seniorum primos. Ii enim LXX anteà Primi fuerant, quos à *Mose* priùs ad Dei præsentiam adorandam adductos. *Exod. 24.* hic à Deo repudiatos cernimus. Hos ergo de novo delectos LXX Seniores ab internâ Sapientiæ virtute dictos asserendum est, atque inde etiam firmatur conjectura, Seniores populi summos, non à Primatu, sed Sapientiâ, ab origine nuncupatos. Doctores enim suos *Judæi* ab antiquo etiamnum Sapientum Titulo decorant, cui ex omnium Patrum Ecclesiasticorum sententia respondet Senioris hic loci Titulus. Unde & ipse Dominus suos Seniores vocaverit Sapientes, Prophetis ordine secundos, *Matt. 23. 34.* *Ecce ego ad vos mitto Pro-*

H 4 *phetas,*

phetas, Sapientes. & Scribas. Sic Doctores populi, qui ipsum in timore Domini ex præceptis humanis eruditiebant, dicuntur Sapientes & Intelligentes eorum, qui Consilium suum à Domino occultare conantur; *Esa. 29. 13, 14. 15.* quos excindendos ideo pronunciat Prophetæ: quod equidem in alio paravaticinio, *Ezek. 7. 26.* ita denunciatur, quod Consilium à Senioribus deficeret. Vid. *Jer. 18. 18.* & *Eccl. 37. 19*

(3) *Phil.* 1 de Gig. Id. de mig. *Abrah.* *Orig.* de circ. *Abrah.* *Hom. 3.* in *Gen. 17.* & *Hom. 6.* in *Numer. 11.* & *Hom. 16.* in *Jes Nav. c. 13.* *Basil.* *Enar.* in *Esa. 3.* *Hier.* in *Zach. c. 8.* v. 4. Et *Ep. ad Cyprian.* & *Ep. ad Paulin.* & ad *Heliodor.* & *Com. in Esa. c. 3.* v. 2.

ad 25. Unde textus *Samaritanus* & (d) omnes Patres nostri has voces [*Quos tu nosti esse Seniores populi*] Sapientes verbatim interpretantur, neque alium

facilè sensum ex dictis quivis extorqueat: Unde, si eadem vox Tituli proximi præcedens & contexta eandem significationis materiam teneat, quod quidem nemo poterit inficiari, ita Textus Paraphrasis erit ordinanda; *Collige mihi LXX de Sapientib[us]*

Sic
more
eru-
z In-
lilium
oman-
quos
Pro-
pari-
atur,
defi-
7.19
extus
(d)
nostr
os tu
iores
entes
erpre-
lilium
xtor-
Tituli
ean-
neat,
ciari,
ordi-
Sapi-
gibet

entibus Israelis, quos tu nosti esse, non externi ordinis Titulo, sed ex interna Virtutis veritate, ipsissimos καὶ ἔξοχοι populi Sapientes, ἔξοχοι inquam, non Ordinis, sed Virtutis.

§. 8. Secundò discutiendum est, quâ intentione Seniores hi dicantur שטרים Schoterim: Ne igitur præcarias multas hic agitem, quæ mihi oblervantur, conjecturas, omillis in voce tormentis criticis, illa tantum proponam, quæ ex auctoritate plurium Scripturarum de hujus ordinis officio extant manifesta. Schoterim ergo videntur Officiarii auctoritate quâdam subditâ, & alieni Imperii executrice sive ὑπαρχή vestiti; ut sub Judicibus, Deut. 16. 18. Jof. 23. 2. & 24. 1. 2 Paral. 19. 11. adde Jof. 8. 33. 1 Paral. 23. 4. & 26. 29, 30. Sub Ducibus militaribus, Deut. 20. 5, 8, 9. Jof. 1. 10. Sub Imperio Architectonico, 2 Paralip. 34. 10. Exod. 5. 6, 10, &c. & Oeconomico, 3 Paralip. 27. 1. In exercitu autem populi

populi Schoterim hi fuere Superiorum suorum ad populum publici Praecones, *Deut. 20. 5, 8, 9. Jos. 1. 10.* ut inde revera & censem & reddas populi Schoterim Praecones populi, licet totum ipsorum ministerium non ausum in mero Praeconio duntaxat statuere. Hos autem Schoterim post *Mosis* Principatum de (internæ Virtutis ratione) Senioribus & Sapientibus delectos ipse testatur *Moses*, *Dent. 1. 15.* ubi in *Judicum ὑπηρέτας*, ipsisque ideo futuros minores, designantur. Schoterim ergo hosce *Judicum* ministros, ex arbitrio puro *Mosis* delectos, è *LXXgenario* Seniorum Principum collegio decerpit indignum fuerat vel cogitare. Non enim decorum fuerat Supremos Ecclesiæ istius Proceres & Magnates ad Ministerorum subsellia detrudere. At cum Deus ipse Collegium antiquum *LXXgenarium*, ex ordinationis avitæ successione Traditionariâ diu stabilitum, utpote Prophetici Spiritus mox communicandi charismate indignum censuit, aliosque verè probos

b III.
perio-
publici
1. 10.
eddas
opuli,
m non
ntaxat
n post
re Vir-
apien-
M̄ses,
n p̄cas,
desig.
Judi-
puro
io Se-
ecepit
Non
os Ec-
tes ad
udere.
n anti-
ntionis
â diu
piritus
te in-
è pro-
bos

bos & integros ex inferiori Schote-
rim classe delectos in primorum
Magnatum opprobrium voluit prop̄c
M̄sen admoveri, hoc optimè peragi
sine calumniâ *M̄si* impingendâ
potuit, cum Deus ipse supremum
sibi Seniorum Collegium optimè, &
ex optimis, rectè potuit componere,
ad eoque composuit. Tota cñim res
ita habuissè videtur. LXXgenarium
Seniorum Collegium publicam Reli-
gionis curam ab olim administrave-
rant, plebisque Conscientiam direx-
erant; jamque antea quo eam melius
sub Imperio Dei per *M̄sen* flecterent,
adduxerat hos Deus ad gloriæ suæ
intuitum, *Exod.* 24. Cum autem
rebellis populus s̄epe contrà *M̄sen*
insurgeret, hi, qui *M̄si* à partibus
fortiter stare, populumque Religionis
auctoritate comprimere debuissent,
è pusillanimitate, desidiâ, vel perfidiâ
vitiati, *M̄sen* sibi soli relinquentes,
effræni populo vel cesserant, vel
arriserant. Ideò horum subsidio nu-
dus & solitarius *M̄se*, sub Imperii
ministrandi onere deficit. Unde Deus,
quo

quo Magnatibus hisce infamem
ignominiae maculam inurceret, Mo-
semque satis sublevaret, præcipit hos
prosulz rejici, novumque Senatum
ex rejectorum Ministris & secun-
dariis Senioribus condi. Nam cum
hi *Schoterim* populi non tantum
Judicibus civilibus, & Ducibus
militaribus, sed & Senioribus Tri-
buum, & populi in Religionis
tradendæ Præconio ministrabant,
Deut. 31. 28. gravissimum vulnus
Collegis LXXgenariis infligi voluit
Deus, Diaconos suos in ipsorum
fastigia elevando: Ut inde forsan
seditionem *Core*, ejusque complicum,
ortam non absurdè conjiciamus, in
quâ tot Principes in *Men* & *Aaron*
conjuraverant. Sic igitur præsens
loci paraphrasin instituo: *Collig-*
mibi LXX de omnibus Sapientibus
Israelis, quos tu nosti esse, non externi
ordinis titulo, sed internæ virtutis
veritate, ipsissimos ȝ. t. ε̄οχις populi
Sapientes, eorumque neminem è pri-
moribus, sed Officiariis, Ministris, &
Præconibus populi, quò Majores ei-
acri.

b.III.
famem
, Mo-
bit hos
natum
secun-
m cum
antura
ducibus
us Tri-
ligionis
abant,
vulnus
voluit
psorum
forfan
plicum,
nus, in
z Aaron
xäsentis
Collig-
entibus
extern
virtutis
populi
n è pri
tris, &
ores i
acri-

Cap.II. De Presbyteratu.

109

acrius doleant, nequitiæque & igna-
viæ suæ pœnæ luant, cum ministros
suos viderint, non tantum in Senatum,
sed & Prophetiae etiam charismata
admitti, ipsis interim in profanum
dedecus subsidentibus.

§. 9. Expositis aliqualiter hisce:
Gratiam denuò, ad quam admissi
sunt, consideremus; nempe ut
Mosaici Spiritus portione ditati
Imperii istius onus, ut partim, ita
felicius, sub Moſe sustinerent,
ipsumque admodum relevarent, qui
solus adhuc sarcinam istam porta-
verat, v. 11 ad v. 18. At diù antè
Judicia Civilia è Raguelis consilio
Moſes distribuerat, Exod. 18. nec
istam curam jam solus ipſe sustinuit.
Nec de Lege orali LXX Senioribus
tradendâ laborat Moſes (hoc enim
erat levissimum) sed de Imperii
fulcris, & de avertendis popularis
rabiei telis, quæ in ipsum solum
omnes contorserant. Neque ad
oralis Legis Traditionem necessaria
erat antiqui Collegii LXXgenarum
immutatio

immutatio è recentiori delectu per agenda. Alios igitur potiores *Mos* proximè subjungi voluit Seniores Deus, quibus etiam Prophetico Spi-
ritu divina Oracula proponentibus pacatior populus sub ductu *Mosi* acquiesceret, aut saltem non omnes in unum insurgentes grassarentur. Unde postea *Moses* in Praeceptis Domini tradendis assumit secum *Geotneus* hōsc *Israe*lis Seniores, *Deut. 27. 1.* suam non inde abdicans, sed firmans sub Deo Monarchiam. Ut cum ex hāc historiā Tribunalis Civilis *Hierosolymitani* origines & Majestatem arcessant Rabbini, eosq;

(e) *Ambros.* de Spirit. Santo. 1. 3. c. 7. *Hieron.* in Tit. c. 1. v. 7.

(f) *Hilar.* Prolog. in Explan. in *Psal.* & in *Psal. 2.*

hac in parte securi
(c) *Ambrosius & Hieronymus*; & Legem oralem, (quos hāc in parte sequitur (f)

Hilarius, aliique) mirum quām à vero aberraverint. Cum reverā hoc solum addidit Prophetici Spiritus Senioribus hisce indulti charisma, quod quos *Moses* sub se prius habuit Oraculorum diuinorum & actuum ordinarios

ordinarios Tradidores, jam non tantum Tradidores, sed & Testes ~~geomvēs~~ fortiretur, quò solitarii Imperii invidiam & suspicionem amoliretur.

§. 11. Sed cum Seniores minores Praeconum horum & officiariorum Seminarium agnovimus, qui Duci-
bus, Judicibus, & Primoribus, Tri-
buumque, populique Senioribus
inservirent, videamus an ex LXXge-
nariorum Seniorum ordinatione ad
sua ministeria adhibebanrur. Atque
ante Mōsen quidem Schoterim agnoscimus in Israele, sed à Pharaonis
ipso ~~et extatis~~ factos, *Exod. 5.14.* post
legationem Mōsis Rectores, Judices,
& Schoterim populus è præcepto
Mōsi (non jure suo) Mōsi nominando
commendat, ipse verò officii autho-
ritatem largitur, *Deut. 1.13 ad 17.*
Ut inde pateat hujus Ordinationis
jura non esse vel primorum Seniorum
sub Mōse originaria vel propria,
nec sibi suos potuisse creare Schot-
erim,

terim, sed Episcopo *Mosi* istam ordinationem primariò deberi.

§. 12. Siquidem verò nobis non cum Judæis, sed cum Doctoribus quibſdam hâc in parte aliquatenus Judaizantibus res sit, pauca, qua primo intuitu sese offerunt obſer-
vanda, breviter proponemus.

§. 13. Primò, & in hoc delectu, sicut & ante, duplēcē fuisse faltem Seniorum ordinem, vel gradum Majorem *επιλέγειων* dictorum, *Exod.* 24. 11. qui Collegium LXXgen-
trium compleverint: alterum mino-
rum, prioribusque in officio Docto-
rali secundorum, ut inde Presbyte-
rorum omnium paritas Aeriana nul-
lum fortiatur Patrocinium.

§. 14. Secundò, hosce à *Mos* delectos Seniores ante delectum istum non fuisse Judices, sed Schol-
erim tantum, qui à Judicibus semper
ut minores distinguuntur. Ut inde
liqueat Judiciorum jura ab initio 21
omnes

Cap. II. *De Presbyteratu.*

113

omnes Seniores ratione Senioritatis nequaquam competisse. Nec si *Schoterim* Rectores interpreteris, exemplò summi ordinis debeat reputari, ut idem in Ecclesiâ Christianâ de omnibus Presbyteris censeatur. Quanquam hi *Schoterim* populi facti sunt non è merâ Senioritate, sed summi Principis delectu, *Deut. 1.15.* Ut non innuam ex hoc Textu rectè elici, fuisse etiam Seniores, qui ne *Schoterim* quidem populi omnino fuit.

§. 15. At si ad *Philonem* Judicem nostra hæc deferatur disputatio, iste causarum summo judicio reservatum *Mosen* solum Dei facit Judicem, atque in causis Religiosis & Mysticis (g) istius Tribunalis Syndedros, non meros Seniores, sed Sacerdotes tantum admitti, ut in Judicio primo violati Sabbati tradidit.

(g) *De vit. Mos. 1.3. Prehensura vero ducunt ad Principem, cui assedere quidem Sacerdotes, plebs vero omnis audiendi causâ assit.*

I

§. 16. *Tertiò,*

§. 16. Tertiò, Seniorum merè talium ordinem per omnia *Mosis* & *Josue* tempora, à Rectoribus, Judicibus, & *Schoterim* accuratissimè & destinatò distingui, ut videre est; *Deut.* 5. 23. & 21. 2. & 29. 10. & 31. 28. *Jos.* 8. 33. & 23. 2. & 24. 1. ut inde Argumentum detur invictissimum, puros & simplices Seniores, nec Rectores, nec Judices in populo suo Senioritatis merè jure extitisse, licet Rectores plerumque, & Judices ex Seniorum gente deligerentur. Unde etiam constat meros Seniores Rectorum suorum Imperio, Judiciumque suorum sententiis, & què ac cætera istius populi membra, fuisse subjectos, nempe populi Seniores summo Principi, Seniores Tribuum suo Phylarchæ, & urbium Seniores Præfecto sibi constituto.

§. 17. At Seniores Tribuum, hisque minores *Schoterim*, Doctorali officio etiam post *Deuteronomion* datum Divinâ constitutione addictos patet apertissimè,

apertissimè, *Deut. 31. 28, 30.* ubi *Moses* ordinibus hisce toti populo Oden suam præmonitoriam evulgam-
dam tradidit, in quâ futuram populi Idololatriam & Apostasiam cautionis suggerendæ intentione prædixit. Idemque Seniores in omnibus po-
puli sacris sub Sacerdotibus præfuere, *Deut. 21. 6, 7, 8, 9. Lev. 4. 13, 14, 15.* Quod si quis in ipsis officiis Seniores personam populi sustinere, atque ideo Laicos esse, contendat, respon-
deri possit, quod *Omnis Pontifex ex hominibus desumptus pro hominibus constituitur in iis quæ ad Deum spe-
stant*, *Heb. 5. 1, 3.* & *Philoni* (h) Pon-
tifex est gentis suæ ὑπερέπτης, (i) συγέ-
νης, & ἀγχιτεύς, nec tamen ideo Laicum conficiemus Pontificem. Notissimum porrò est Principum actus pro totius populi actibus communi gentium usu censeri; Pa-
tresque pro filiis, Majoresque pro posteris, sponsiones & Fædera inire, cumque Deo, cumque hominibus, *Jos. 24. 15. Gen. 50. 25.* Cumque ideo populi Doctores sint Doctrinæ respectu

respe^ctu populi Patres, populares autem Seniorum suorum & Docto- rum filii, possint ideò Seniores pro suis Ministeria sacra coram Deo exequi, licet non sint protinus idcirco in plebis suæ fortem deprimendi; Ut taceam Seniores istos, qui nomine populi sacra peregerint, delectos fuisse, non solum ad Laicos, sed etiam omnes intra populum ordines, simul & collective repræsentandos adeoque inter ipsos Sacerdotes etiam pro suis repræsentandis immisceri.

§. 18. Cum igitur veritati, quam proponimus, in Superioribus vide- tur aliquatenus satisfactum, ad ob- jectiones diluendas accingamur. Primò objici forsan poterit, popu- lorum & Civitatum Seniores in seculis *Mosaicis*, apud gentes con- terminas, atque adeò in ipso *Israele*, fuisse Rectores Civiles. Sic enim Seniores *Moab* & *Madian* Prin- cipes dicuntur, *Numer. 22. 4, 7, 13, 14, 15.* & Seniores Civitatis & populi *Gabash* fœdus ineunt pacis cum

III.
ares
to-
ores
Deo
nus
pri-
qui
ele-
sed
nes,
dos
iam
ceri.

am
ide-
ob-
ur.
pu-
in
on-
pso
Sic
rin-
13,
&
cis
um

Cap. II. De Presbyteratu.

417

cum *Isr. i.e. Ie* per Legatos, *Jos. 9. 11.*
nempe ut populi sui Rectores &
Principes.

¶. 19. Ad quæ gradatim respon-
dendum est; primò, voces Principa-
tum significantes, non semper Do-
minum, sed merum Primatum ali-
quando significare. Sic *2 Sam. 23.*
18, &c. Heroum Primates dicuntur
רָאשִׁים, Græcè ἄρχοντες, Principatu
scilicet duntaxat ordinali. Sic Uxores
Solomonis primariæ, & Concubinis su-
periores, vocantur ἄρχεσσαι, Princi-
pissæ, *1 Reg. 11. 3.* Principatu scilicet
honoris, non regiminis. Concilium
Apostolicum *Barabani & Silan* vo-
cant ἄρχας ἡγγυάτης οὐ τοῖς ἀδελφοῖς,
viros præcipuos inter fratres, *Act. 15.*
22. non quidem Episcopos, prout
in sequuturis patefiet, licet novi qui
ita senserint. Nec evinci poterit
Seniores *Balaam* ad *Balaam* missos
alitè Principes quam Nobilium sensu
nuncupatos. Quanquam & intelligi
pronum est hos Seniores Principes
audire bene potuisse, non ratione

I 3

Seni-

Senioritatis, sed Imperii subditi, vel saltem legationis Regiae quâ Domini sui personam gesserant. Sed insuper legimus secundos à *Balacho* missos Principes suisse prioribus honoratores, *Numer. 22. 15.* Ut principatus ratio in honore consistere posset, non in Senioritate, nisi in ipsâ Senioritate disparitatem statueris, quod quidem contra *Aerianos* strenuissimè militat. Quod autem Seniores *Midian* & *Gabaon* non fuerint apud suos Religionis Hierophantæ, quid evincet? Sin autem aliter in profanis gentibus contigisset, ut Senatus ipsorum fuisset purè Laicus & secularis, hoc à primariâ politiarum formâ peccatum forsan possit censeri, nec in populo prorsus à mundi contagis revocato Seniores à Sapientiæ & Religionis Doctoribus alios contra tot illustria Argumenta convincat.

¶. 20. Secundò opponi poterit, Civitatum Senioribus judicia in lege indulta; in filiorum contumaciis, *Deut. 21. 19, 20.* in suspectâ virginitate,

nitate, *Deut. 25. 15*, &c. in viduā
 ἀτέκνῳ secundas nuptias à cognato
 proximo denegatā, *Deut. 25. 7, 8, 9*.
Ruth. 4. 1, 2, &c. vide etiam *Pro-
 verb. 31. 23*. *Thren. 5. 14*. In sin-
 gulis igitur Urbibus communia Se-
 niorum Synedria, non autem Judex
 singularis, Senioribusque superior,
 in litibus & causis dirimendis jura
 dedit.

§. 21. Hic verò multifariam licet
 responderi, primò, Seniores & Se-
 nioritatem ante Legem reperiri;
 non autem Curias Seniorum civiles
 & judiciarias. Imò si *Josephi Tra-
 ditionem* admittamus, (1) post accep-
 tum Decalogum oravit *Mosen* popu-
 lis, ut Leges politicas, & ad Rem-
 publicam conservandam necessarias
 à Deo impetraret, quod promittente
Mose postea assoluti sunt. Secundò,
 hæc qualiacunque judiciaria Senio-
 rum Synedria non ante per Legem
 erigi quam populus in Urbibus pro-
 missæ sibi terræ confedisset, atque
 inde hunc Magistratum non esse

(1) *Joseph.*
Antiq. lib. 3
cap. 4.

Senioritatis nativum & primordialēm, sed à Regio principio *νομοθετούσῃ* Dei deductum. Tertiō, judiciarios hosce portarum Seniores potuisse esse, non omnes, sed *έξοχοι τάτης*, & delectos tantummodò. Quartō, non constat omnes in hisce Synedriis juridicis Seniores ejusdem fuisse ordinis, aut auctoritatis, cum in ipsis Tribunalibus Hebræorum adfuerint Judices, & Schoterim, *Deut. 16.18.* sicut olim sub se *Moses* ipse constituerat, *Deut. 1.15.* Quintō multa in judiciis versantur officia, de causis facti, & juris, discussiōnēs primō, deinde definiēndis. Licet ergo omnes Seniores judiciis publicis interessent, causasque discuterent, sensumque animorum in commune conferrent, (unde omnes Iaxiūs Judices & dici poterant, & eatenūs haberi) non tamen patet omnes aequē, vel majorem suffragantium numerum, definiēndi & decernēndi potestate donari, quam singularibus Judicibus reservatam gene-

III.
ardia-
oget-
rtiò,
nio-
sed
odò.
nisce
dem
cum
rum
im,
oses
quin-
icia,
tien-
icet
ub.
ute-
om-
nes
&
atet
fra-
&
am
am
ne-

Cap. II. De Presbyteratu.

121

generatim agnoscimus, *Deut. 25. 1.*

De justo judicandi more ita censet ^{(m) Philo.} *Philos* _{Leg. ad Casum.}

*Judicis esse officium se-
dere cum Synedris optimatimdeleclis-*

— tandemque assurgentem consili-
um cum Synedris inire. quid per sen-
tentiam justissimam apertè debeat
decernere. Multæ etenim rationes
singulares Judices, & multos pos-
tulant conciliarios. Ex judicis enim
unitate evitantur Judicum partes &
discordiæ, in Synedrorum numero
agnoscas *Judicum futurorum Semina-
rium*, sapientiæ examina, Judicis
honorem, incolumentem, cautionem,
& integritatem, litigantium quietem,
& Judiciorum publicorum securam
prorsus fiduciam.

§. 22. At Principatū hujus &
Judiciorum Authoritas in causis &
actibus secularibus versata. Seniores
hosce, non tantum in *Moab*, &
Madian, & *Gabaon*, sed & in *Civi-
tatibus Israelis* Laicos planè ar-
guit.

§. 23.

§. 23. Quasi verò Seniores sacri ad nulla Ministeria vel Magisteria secularia possint deligi! Quasi nec Sacerdotes in causarum corporalium præfuerant Judiciis, *Deut. 21.2, 5. & 17.8. 9, 10, 11, 12. & 19.17, 18. Ezek. 44.24.* Quis autem Pontificem ideo & Sacerdotes dixerit Laicos?

(a) *Philo de creat. Princip. Quoniam verò infinita multa suffugiunt, latentque mentem humanam in tantis sensuus turbâ quasi devinietam, que falsis Opinionibus pellicere & illudicinari valeat, — neminem pudeat judicium suum auctoritate que ignorat, ignorantis confiteri. Quandò igitur in obscurâ versetur perceptione rerum incertitudinem multasque tenebras obducentium, refugiat judicia, & ad accurateiores judices remittat. Quinam autem hi fuerint nisi Sacerdotes, eorumque summus Princeps? Genuini enim Dei ministri animum habent sedulò acuminatum, errorem in re minutâ non minutam existimantes, &c. Vide Soc. Eccl. Hist. I. 1. c. 9. De Constantino Magno. Litigantes permisit, si vellent politicos recusare Reffores, ad Episcoporum appellare judicium. Horum autem sententiam ratam & aliorum judiciorum sententiis potioram esse jussit, quasi ab ipsa iustam Imperatorem. Vide Greg. Nyss. de vita Greg. Thaumaturgi.*

§. 24. Quinetiam observandum est, in istâ, quam percurrimus, seculorum serie nec Principes, aut Judices, è Doctoribus delectos, post Magistratûs Civilis accepta insignia didacticen suam deposuisse, cum ipse summus in populo Princeps & Judex *Moses* è principatûs sui officio populum docuit, *Deut.* 4. 1, 5. & alibi saepe; Scilicet per Seniores, quibus Legem in populum tradidit, & per quos ejusdem Legis Doctrina posteris esset tradenda, v. 9. Et ipse summus Sacerdos, Judexque supremus, cognoscendis arduis & summis causis deputatus, minores Juges, & per eos populum, in Legis interpretatione fuerant docturi, *Deut.* 17. 8. ad 13. utpote ad hoc (o) propheticō Spiritu dotati; Ne (o) *Joseph* jam in sequentia hujus populi secula Antiq. lib. descendam, in quibus istiusmodi 4. cap. 8. etiam exempla suo loco & ordine observanda reperiemus.

C A P. III.

De Senioribus à Judicibus ad
Reges.

§. 1. **P**ost Mosis & Josue Historias ad Judicum secula descendimus, ubi pauca de Laici Presbyteratūs opinione occurunt discutienda, idque è triplici Seniorum classe, scilicet Urbium, Tribuum, & Populi.

§. 2. Ac primò Seniorum urbis Socoth offertur Historia, qui ob negatos Gedeoni suorum nomine panes spinis lacerati sunt, *Judic.* 8. 16. Unde colligi licet hos fuisse civilis urbis suæ Rectores, adeoque purè Lacios.

§. 3. Quibus reponi proclive est, in istius urbis Senatu duplēcē fuisse ordinem, Principum, & Seniorum Secundariorum, v. 14. Ex his autem, Principes

Principes, suo jure, & suorum nomine, panes *Gedeoni* denegandos definiisse, v. 6. Quare igitur & de omnibus, & Principibus, & Senioribus, tam sedulò quæsivit *Gedeon*? omnesque laceratos Seniores appellet Historia? Nemque quod hic Actus ex Authoritate Principum, at cæterorum Seniorum consilio penderet, omnibus quidem Senioribus, sed diversi juris & ordinis existentibus. Quod autem non omnes fuerint Rectores, aut Judices hinc liquet; quod numerum **LXXVII** genarum compleverint, numerum Synedrio summo Principum *Hierosolymitanorum* majorem. Legemque de Judicibus urbicatim statuendis, *Deut.* 16. 18. ita ex praxi politiæ suæ *Judæi* intellexerant, ut in minoribus Civitatibus septem tantum (a) Judices, (a) *Joseph.* sive Rectores, & unicuique horum *Antiq.* 1. 4. duos tantum ex Levitis ministros (qui omnes viginti cum uno tantum conficiunt) erigerent. Hos igitur **LXXVII** *Soccothæos* Seniores non Principes, non Rectores, & Judices esse

esse potuerant, sed maximâ ex parte Civitatis suæ Consiliarii, Rectoribus assidentes, cum in Synedrium fuerant vocati. Sed si quis hos omnes Laicos ob horum in civilibus negotiis consilia censuerit, eum superius dictis refutandum remitto. At ad ipsorum Doctoratum respexisse videtur Textus *Hebraicus*, v. 16. cum Seniores urbis lacerando *Gedem* dicitur docuisse, vel scire fecisse homines *Succoth*, scilicet morum & obsequii debiti notitiam.

§. 4. Secundò. Seniores Tribuum terram *Galaad* incolentium *Jephthen* sibi in *Ducem* constituunt, *Judic. II.* Unde iplos esse Laicos, & saltem ante electum *Ducem*, supremâ apud suos auctoritate vestitos arguitur. Sed cum Seniores Tribuum dicti delecti fuerint, potuerint esse non simplices, sed Principatu quodam suo aucti Seniores, adeoque *Ducem* elegisse Principatus istius, non Senioritatis ratione. Quanquam si in harum *Galaadenium* Tribuum Synedrio

drio adfuerint etiam meri Seniores, quod in Civitate *Soccoth* factum vidimus, tamen & Principes etiam Superiores occupasse Sedes & Jura fatendum est, & Minores consilium, Majores decretum suum adhibuisse, nee suggeram & Tribum Sacerdotalem suos etiam in hoc confessu habere potuisse Seniores, & Principes, quos ideo Laicis non immiscendos fore censuerim.

9.5. Tertii ordinis Synedria fuere popularia, quorum primum de procurandis Tribui *Benjamin* uxoribus, salvo tamen populi juramento consulit, *Judic. 21. 16. &c.* cui Synedrio summo, & Imperii, & Judiciorum, jura tunc temporis cohæsisse videntur, *v. 22.* At primò notandum est, cum hi Seniores conscientiæ casum de Juramenti popularis obligatione statuerunt, *v. 17, 18, 19. &c.* Doctorum partes hic agi. Hujus tamen Synedrii sub defectu Judicis specialiter à Deo missi Principem fuisse (b) Pontificem, cui cateri Seniores assisterent

^(b) *Joseph.*
Antiq. b. 4.
c. 8.

assisterent tantummodo, testatur optimus *Judæorum* Antiquarius. Nec tamen ipse Pontifex ideo fuerit Laicus, nec de Senioribus ideo idem colligi poterit, quod de negotiis tractarent civilibus. Quin Matrimonii jura cum *Benjamitis* redintegranda non fuerunt pure secularia, sed sacra, & Religionis conscientia (quoad fieri potuit) renovanda. In bellis autem indicendis, & populis tumultibus compescendis, sine speciali Judice, aut oraculo, nulla videtur ante Reges potestas Autocratorica, sed Precaria tantum, & Hierarchica: Cum ubique conqueritur sacra Historia, populum, & unumquemque pro arbitrio suo quidvis egisse, cum non erat qui in *Israele* regnaret, *Judic.* 17. 16. & 18. 1. & 21. 25. Cujus defectus consciit Seniores populi nil aliud de filiarum rapina ad leniendum populum *Benjamitis* pollicentur, quam quod raptarum Cognatis querentibus & vindicias flagitantibus placide blandientur, ita exorando, *Judic.* 21. 22.

Parcite

Parcite Benjamitis nostrî gratiâ, quia in bello uxores singulis non reservavimus, &c. Unde & Synedriorum minorum habitum in statu ἀβαστλέωτῳ luculentè perspiciamus: Ne jam innuam in summo Synagogæ Synedrio sub Pontifice maximo Sacerdotes & Principes consedisse, nè vel ex purè Senioribus, nisdemque omnino Laicis Synedrium magnum constitisse somniemus.

§. 6. Secundum Synedrium Seniorum popolare sub Principatu Eli Pontificis post cladem à Philistæis acceptam pro instauratione Belli petendam in castra Arcam Fœderis decernit, 1 Sam. 4. 3. In quo negotio, licet ipsum bellum sit in se quid seculare, causas tamen Religionis eidem origines dedisse agnoscimus, & Arcæ advectione purè fuit sacrae Rationis, & Juris prorsus Levitici; cumque tamen isti Consilio quam bello duo Sacerdotes Hophni & Phinees præsuere, nihil hinc trahi poterit pro Synedrio Seniorum purè Laico.

(e) Joseph.
Antiq. 1.6.
§. 3.

§. 7. Tertium Synedrium sub *Samuele* Judice de Judiciis filiorum ejus turpiter administratis questuri coeunt, *1 Sam. 8.* Ingravescente enim senectute (e) duobus filiis Juris dicendi Provinciam, populumque judicandum in duas Sectiones divisorat, ut alter alteram in *Bethel*, alteram alter in *Bersabee* populi partem judicaret. Querela igitur Seniorum viris Religiosis (si Religiose fuerat instituta) aptissime convenerat, nec mereatur officium purè Laicum censeri. Sed & hinc patet Judiciorum publicorum jura, non in Synedris popularibus, sed in *Samuele* ejusque inde è paternâ constitutione filiis fuisse sita. Alioqui non fuerat cur de *Samuelis* filiis male judicantibus Seniores populi querentur, filiosque corruptos amoveri supplicationibus adeò intentis flagitarent. Vid. *1 Sam. 7. 15, 16, 17.* & c. 8. v. 1, &c.

C A P. IV.

De Senioribus à Regibus ad Captivitatem Babyloniam.

I. **A**D ista jam secula decurri-
mus, ubi, ex importuni-
populi libidine Theocratiæ formâ
immutatâ, in morem Gentium con-
terminarum Reipublicæ *Israeliticæ*
Reges præfuerere. Sub quibus liberè
latendum est, Seniorum in Civitati-
bus, Tribubus, & Populo Synedria
in politicis, judiciariis, & secularibus
negotiis ordinariè versari, & in
horum nonnullis Populi sui vicem
fistinuisse, 1 Sam. 11. 3. 1 Reg. 21.
3. 11. 2 Reg. 10. 1, 5. 2 Sam. 3. 17.
& 5. 3. & 17. 4, 15. & 19. 11.
1 Reg. 20. 7, 8. Jer. 26. 17. Hæc tamen
politia à Seniorum Sanctitate traxisse
videtur originem, nempè quod in
Theocratiæ *Hebraicæ* primordiis, cum
gladio seculari nondum erat opus,

Religionis Doctores sub & pro Deo
 omnia administrarent, Deo visu
 fuit, cum sero tandem ad popu
 sui regimen gladii publici terroren
 Religioni addi postulavit rerum
 cessitas, ordines prius sibi sacra
 nullatenus (à Magisterio suo detu
 batos) Laicorum tyrannidi subjicer
 sed Civilem authoritatem ordinibus
 Sanctis addicere, unde ipsa seculam
 quam sanctissime administrarentur
 Unde invitus admodum Hierarchico
 ordines male sanæ genti vel unio
 Regi subdendos concessit, eò quod
 è Majestate seculari typhum in
 Religionis injurias accendendum for
 viderat, cum è potentiae armata
 fastu ab ipsis Nimrodi diebus sepi
 simè per omnia secula contigeret
 Magnatum animos in luxum
χαυωτῆναι, & ad *θεοπαχίαν* intu
 mescere. Licet igitur insanæ popul
 catenùs indulxit, ut ipsi Reges po
 mitteret, nihil tamen in priori
 politiæ Sanctitate aut formâ immo
 tando profanavit, nisi quod ju
 gladii tantum à summo Prophetâ

aut Pontifice ad Regem, invitus
quidem, & premente populo, tran-
stulit. Unde documentum Deus
omnibus reliquit gentibus, qui ipso
Præside & Custode gloriari ambiunt,
& ipsius nomine insigniri, quòd, si
se Deo suo velint commendari,
politiam suam in Sanctitate & Reli-
gione fundari current, ut nullum
gentis *Atheæ* illustrius excogitari
possit indicium, quàm quod Religi-
onis Antistites & Liturgi (eò quòd
religiosi, & Deo sacri sunt) à publicis
& gravibus rerum Consiliis immani
quàdam rabie & fastidio depellantur.
Quæ si malè natam de Seniorum in
Iudea Laicismo opinionem non
reprimant, ad prædicta in superio-
ribus dubitantem volumus remitti.

§. 2. Quod autem in his Regum
seculis ad causam nostram maximè
pertinere videatur, scilicet Seniorum
in Judiciis ministrandis officium,
non adeò penitus intactum præter-
mitterimus, quin quod palam se offert
palam proponemus.

§. 3. Primum igitur observare licet, Synedros Judiciarios non omnes fuisse ejusdem Ordinis vel Magisterii. Synedrium enim in Jezreele contra Nabuthe convocatum est Nobilibus & minoribus Senioribus constituit, *1 Reg. 21. 8, 11.* & Synedrium Hieremiacus causam tractans, summum idem Hierosolymitanum & popolare, est Sacerdotibus, & Prophetis, Principibus, & Senioribus coram ipsa praesente Plebe conflatum est, *Jer. 26. 7, 8, 10, 11, 12, 16, 17.* Illud autem erit notandum, & Actores Sacerdotes & Prophetas. ipsumque reum Hieremiam utrobique ad Principes, ut in definiendo jure potentissimos, & ad plebem, utpote zeli & violentiae metu terribilem, appellasse; alios autem terrae Seniores ut advocatos Prophetae rei & juris sese solum gessisse, ad informandum & mulcendum populum, *v. 10, 11, 12, 16, 17.* hocque in causâ sacrâ de Prophetiae veritate tractatarâ; uti horum Seniorum Judicium tantum fuerit

ib. III.
re licet,
omnes
gistem
contra
obilibus
nstitut,
m Hi
mmum
pulare,
, Prin
m ipse
st, Jer.
Illud
Actores
umque
d Prin
poten
ote zeli
appel
ores ut
ris sele
um &
I, 12,
crâ de
; uti
antum
fuerit

Cap. IV. De Presbyteratu.

133

fuerit casuisticum, non decretorium, nec in seculari negotio Laicum, sed in Hierarchico sacrum, licet in temporalem effectum juxta *Judaicæ Hierarchiæ Leges* transiturum. Vid. *Esa.* 1. 23, 26. ubi à Principibus & Judicibus Consiliarii, ut & *Esa.* 3. 14. Seniores populi à Principibus ejusdem manifestissimè distinguuntur.

§. 4. Illud autem secundò hic loci monendum arbitror, sub Regum Imperiis summi Tribunalis definitiva in causis secularibus Judicia penes Reges solos, eorumve deputatos, extitisse. Sic inter *Zibam* & *Memphibosthen* solus dijudicavit *David*, 2 *Sam.* 19. 27, 29. *Semei*, qui maledixerat, idem absolvit pro suo quidem tempore, v. 23. *Solomon* tamen soli solus plectendum tradidit, 1 *Reg.* 2. 8, 42, 46. quod item in *Joab* factum legimus, v. 5, 6, 29, &c. Alienæ ovis raptori *David* mortem & quadruplam restitutionem faciendam comminatur, 2 *Sam.* 12. 5, 6. & K 4 *Tekoiffæ*

Tekoiffæ querenti solus Judicium
 tulit, 2 Sam. 14. Unde de ipso dicitur,
 quod *in totum regnaverit Israelem,*
totique populo jus & justitiam mini-
straverit, 2 Sam. 8. 15. Unde hujus
 Patris sui in supremo Tribunali
 vicarius fieri simulatè gestiit *Absa-*
lom, 2 Sam. 15. 4. vid. v. 2, 6. Sic
 etiam *Solomon Adoniam* solus morte
 multavit, 1 Reg. 2. 23, 24, 25. Mere-
 tricibus de Infante litigantibus solus
Solomon promit sententiam, 1 Reg.
 16. ad fin. ad cujusmodi Judicia
 sapienter danda Dominum de Sapi-
 entiæ Spiritu donando rogavit, v. 9.
 & ad Majestatem Regii sui Judicii
 ostentandam, Thronum Judiciarum
 intra Palatium suum ædificari cura-
 vit, 1 Reg. 7. 7. vid. 1 Reg. 10. 9.
 In obsidio *Samaritano* mulier, quæ
 primò filium suum edendum macta-
 verat, contra alteram, quæ filium
 absconderat, coram solo *Israelis* Rege
 item intendit, 2 Reg. 6. 25, &c. &
 post *Oriam* leprâ percussum *Jotham*
 populum terræ judicat, 2 Reg. 15. 5.
 Unde *Psalmista* orat Deum, ut Regi
 divina

divina iudicia, & ipsius iustitiam Regis filio indulgeret, ad pauperem & populum jure & iustitiā judicandum, Psal. 72. 1, 2. Notavitque de Regibus *Paræmiaestes*, quod ipsorum Throni è Judiciorum iustitiā stabiliuntur, Prov. 19. 14. Sive igitur ad Judicia Reges in Synedrium Seniores congregârant, sive aliter, Regum sententia sola negotium finit.

¶ 5. Unicum tantum sub Regibus exemplum aliquandò suggeritur, unde Synedrii *Hierosolymitani* in Judiciis Supremitas contrà ipsos Reges afferi posse videatur, Jer. 38. 5. Ubi de *Hieremiatâ* ad Proceres Rex Sedecias; *Ecce in manibus vestris est, כי אין המלך יונל Achcas ונה Non enim is est Rex, qui quicquam poterit contra vos.* Quod tamen non ita intelligendum est, quasi ipsi in Judiciis Regi fuerant superiores, sed quod cum Lex de Pseudo-prophetis judicandis fuit absolutè irrelaxabilis, Proceresque invitum Regem

Regem ad Legis istius in *Hieremiac* calumniâ executionem nimiis precibus fatigarent, seditionis metu periclitans *Sedecias* istiusmodi reddit responsum, *Rex tantilla auctoritatis apud vos est*, ut *ipius voluntati nihil Tribuatis*; *nihil Majestas Regia contrâ vestram invidiam valet*. Ubi etiam notandum est **בְּכָהָבָה** hic loci optimè redi [*Vobiscum.*] totumque itâ sonare; *Non est enim Rex qui quicquam vobiscum valeat*: Unde Rex ipsis non auctoritatem asserat, sed contumaciam exprobret. LXX Interpretes *Hebrei* supra citata non pro verbis Regis, sed Prophetæ historiâ ad nostrum tamen sensum accipiunt. Et dixit Rex, *Ecce in manibus vestris est, ὅποι οὐκ ἴδωσαν ὁ βασιλεὺς ἡρός αὐτούς*. *Quoniam nihil potuit Rex contra eos*, verbo potentiam, non potestatem signante. Quomodo cunque autem locum reddi volumus, commentario nostro fut-
(^a) Antiq.
et. 10. c. 5. fragantem habeo (^a) *Josephum*, qui tradiderit, Regem Prophetæ non esse

III.
emiae
pre-
metu
modi
ntilla
ipius
Ma-
diam
n est
Vobis-
on est
iscum
ucto-
aciam
ebrea
is, sed
arnen
Ecce in
,
uoyato
nikil
poter-
Quo-
reddi
o fut-
, qui
non
esse

Cap. IV. De Presbyteratu.

137

esse animitus infensum, sed ne nimis obstinate Principibus contraire videretur, Prophetam Procerum arbitrio permisisse. Totumque ex ipsius Prophetæ historiâ negotium abunde Regiam in hoc judicio Majestatem testatur. Ipsi enim Magnates supplicant ut *Hieremias* morte mulctetur, v. 4. Cumque Rex dixerat, v. 5. *Ecce in manibus vestris est, tum tandem ipsum in foveam detrudunt*, v. 6. Quem tamen ex intercessione *Abdemelech* Rex solus liberat, v. 10, &c. & Prophetæ salutem contra omnes adversarios Principes pollicetur, v. 15, 16. Unde manifestissimum est, licet virtute Legis, vel ob seditionis periculum, causâ *Hieremias* publicum Judicium flagitantibus Proceribus denegare tutum non credidit, adeoque concessit, hos tamen Proceres sine arbitrio Regio nihil in Prophetam potuisse; cumque *Abdemelech* in fontem Regiæ tutelæ commendaverat, Rex ipse Prophetam ab ulteriori Judiciorum reatu absolvit; quam

quam hic non meri Seniores, sed horum Principes *Hieremiac* suppli-
cium attentaverint.

§. 6. Quod autem ad Imperii politiam spectat, nec eandem Synedrii popularis contra Principem arbitrio dandam censco. Ejusdem enim juris & fastigii in *Δεκαρύλω Samari- tanum* arbitror fuisse Synedrium, quod Synedrio *Hierosolymitano* apud suos vindicari potuit. At cum cælo *Joramo* & *Ochoziâ Jebu* literas ad *Samaritanum* Principum & Seniorum Synedrium dederat, omnes uno ore demissi totum novi Regis arbitrio, nihil sibi juris arrogantes, dedunt, *2 Reg. 10.1,5, &c.*

§. 7. Quibus præstructis, secundò demonstrandum est, Seniores sub Regibus populo in Sacris præfuisse, eundem docuisse, & divina Oracula & Monita in cætus publicos prædicanda tradidisse, ut inde ipsos Ordinibus sacris accensèamus.

§. 8. Primò

§. 8. Primò igitur, in dedicatione Templi convocat Rex *Solomon* Séni-ores *Israelis*, & *Phylarchas*, & Archipatriotas, qui, cum populum generali (b) *Præconio* citaverant, (b) *Joseph.* *Antiq.* cum ipso victimas coram Deo im-1.8.c.2. molarent, 1 *Reg* 8.1,3,4,5. 2 *Paralip.*

5. 2, 4, 6c. Sic lapsam in *Judæa* Religionem refecturus *Josias* congregat primò omnes *Judæ* & *Hiero-solymæ* Seniores, 2 *Reg*. 23. 1, 2. 2 *Paralip.* 34. 29, 30. ideoque me-moriæ facer est, (c) quod, non tantum (c) *Joseph.* *Antiq.* in politicis, sed in Religiosis Con-1.10.c.4. siliis Seniorum pius inhæsit. Sic in Captivitate *Jeconia*, cum *Ezekiel* etiam exul inter suos abduceretur, nondum vastatæ Civitate, solutóve Templo, Prophetæ Deus in Visione exhibit LXX Supremos populi sub *Jaazaniâ* Seniores idolis litantes, qui populo Religionis suæ *Præsides* fuerint, *Ezek*.8.11,12.

§. 9. Secundò docendum est, hosce sub Regibus Seniores fuisse publicos Pietatis in populo Doctores. Tales autem in Regum seculis erudiendo populo extitisse Doctores, licet ipsa rei ratio suadeat, Testimoniiis tamen Sacris velim comprobari. De se igitur primò queritur pœnitens, *Prov. 5. 12, 13, 14. Quam oderam Disciplinam, & contempsit cor meum reprehensionem? nec obtemperavi voci Doctorum meorum, neque inclinavi aurem erudientibus me? In omni penè versatus sum malo, in ipso cætu & concessu.* Promittit populo per *Esaiam Deus, Esa. 30. 20. In angulos amplius non amovebuntur Doctores tui, sed oculus tuus tuos videbit Doctores; qui ab olim constituti ab olim peccaverant, Esa. 43. 27.* Tres autem Doctorum classes agnoscent historiæ Propheticæ, Sacerdotem qui Legis, Seniorem qui Sapientiæ, & Prophetam qui Verbi Domini Doctor est, *Jer. 18. 18. Unde de Senioribus David; Ultra Doctores meos, ultra Seniores*

Seniores sapio, Psal. 119. 99, 100. Neque hanc Seniorum Sapientiam Consiliis civilibus inserviisse solummodo credendum est, cum David, non in secularibus, sed in divinis, suam ultrà Seniorum & Doctorum Sapientiam evehit, *Quia Domini statua observavit, & in ejus Testimoniis meditatus est.* Atque inter multos populi directores, vel Doctores, qui populum errare fecerant, *Esa. 3. 12. & 9. 16. Esaias numerat Seniorem, & Consiliarium, Esa. 3. 2. 3. ορισθύτω, & Principem, & Prophetam mendacia docentem, Esa. 9. 15.*

§. 10. Tertiò probandum est, Seniores sub Regibus Divina oracula & monita (utpote Doctores) à Prophetis didicisse, & accepta populo prædicasse. Sic Prophetæ Samueli adventanti Bethlehem Seniores loci occurrunt de voluntate Domini solliciti, *I Sam. 16. 4. In obsidione & fame Samaritanæ Seniores Prophetæ Eliseo* (ut ejus (d)

(d) *Joseph.* (d) Discipuli assident Divini arbitrii
 Antiq. l. 9. notitiam expectantes, 2 Reg. 6. 32.
 c. 2. Quam iisdem ideò Propheta edidit,
 c. 7. v. 1. Ita Seniores *Judæ Ezekielis.*
 (e) Orig. in 8. 1. & Seniores (e) Doctores *Israelis,*
 Ezech. c. 14. c. 14. 1. & c. 20. 3. assedere; quibus ido-
 lorum scandalum introducentibus, &
 Prophetica responsa poscentibus,
 Deus, quale visum fuerat, responsum
 reddidit. Sic *Hieremias* præcipitur, ut
 arrepto vase testaceo, assumeret secum
 tām Seniores populi, quām Seniores
 Sacerdotum, iisque abductis in val-
 lem filii *Hieronim* verbum Domini
 proclamaret, unde horum traditiones
 toti populo innotesceret, *Jer. 19. 1,*
 2, &c. Idemque Propheta literas
 suas Propheticas ad residuum capti-
 vorum sub *Jeconia* Seniorum, &
 ad Sacerdotes, & Prophetas, &
 per hos ad populum captivum mit-
 tit, ut hoc modo omnes de volun-
 tate Domini edocerentur, *Jer. 29. 1,*
 2, &c. quippe non tantum Sacerdo-
 tes, & Prophetæ, sed etiam Do-
 ctores populi Seniores nunciorum
 divinorum ordinarii fuerint in ple-
 be.

bem Traditores, à Prophetis ideo
in oracularibus edocti, 2 *Esd.* 12.
38.

§. 11. Ex quibus omnibus sequitur, Seniorum ordinem suisse sacrum: Unde & in aliis, præterea quæ citavimus, locis Seniores cum cæteris ordinibus Hierachicis junctos reperias, *Thren.* 1. 19. & 2.
6, 9, 10. *Joel* 1. 13, 14. & 2. 16,
17. Ubi etiam observare est, Seniorum classem in sacris conventibus à plebeiâ communitate separari utpote Laicis omnino Sanctiorum: Ut & proprias in Synagogis cathedras habuere, *Psal.* 107. 32. de quibus, sicut de cathedrâ *Mosis* censuit (f) *Hieronymus*, *judicandum* (f) *Hieron.* sit, quod propriè fuerant doctora- in *Matt.* 23. 2. 1. 5.

§. 12. Sed & ulterius libet progredi, & addere ex ordinibus planè sacris delectos populo sub Regibus suisse Judices, qui & suos & totam plebem judicarent, nec tamen offici-

L. um

um didacticum intermitterent; unde hæc sequantur, non omnes Seniores fuisse Judices, nec ordinem sacrum fuisse cum potestate judicariâ *ἀσύρματον*, atque auctoritatem juridicam non è Senioritatis ratione, sed regali Dei vel Hominum dominio traxisse Originem.

§. 13. Sacerdotes igitur fuisse Hierachicos Legis *Mosaicæ* & Religionis Patriarchicæ Doctores veritas est admodum celebris ex Legc & Historiis sacris collecta. Hoc autem iis sub Regibus mansisse officium variis ex locis probatur, 2 Reg. 17. 27, 28. 2 Paralip. 15. 3. Jer. 2. 8. Osee 4. 6. Mic. 3. 11. Aggæi 2. 11, 12, 13. Malach. 2. 6, 7. Ex his tamen Judices delectos à Regibus legimus. Sic *Josaphat*, qui urbicatum auctoritate Regiâ Judices constituit, 2 Paralip. 19. 5, 6. *Hierosolymæ* in judicium Domini, & litium, constituit Judices, & Archipatriotas *Israelis*. Quibus in Domini negotiis *Amariam* Pontificem præfecit, ut post

pote in causis sacrīs determinandis ex Legis statuto maximè compotem, at in Regis negotiis *Zebadiam Ismaelidem*, *Judæ Phylarcham*, aptissimumque ideo in civilibus Regis Vicarium, quibus utrisque Levitas in *Schoterim* addidit, v. 8. ad fin. In quā regiminis sui politiā Legem, *Deut.* 16.18. & 17.8. ad 13. explēsse videtur. Atque ad hunc etiam inter cetera Magistratum reddituros Sacerdotes prædictit *Ezekiel*, c. 44. v. 24. Idem tamen sub illo ipso Magisterio populum docuere, 2 *Paralip.* 19.10. *Ezek.* 44.23. De Principibus item ab eodem Rege constitutis insignis extat locus, 2 *Paralip.* 17.7, 8, 9. qui huc aptissime possit assui, ubi non tantum duos Sacerdotes, & novem Levitas, sed & quinque aliarum Tribuum Principes in Legis Doctores per omnes *Judæ* Civitates constituit. Adeò ut diversos Doctorum ordines videamus, & Principes, à domo Sacerdotali, & Leviticā Tribu alienos, sub Magisterio politico populi etiam in sacrīs Doctores existentes.

§. 14. Nec Sacerdotes tantum, sed & Levitas Sacros agnoscimus Doctores, 2 *Paralip.* 30. 22. & 35. 3. & ex hoc etiam ordine multos sub Regibus legimus in *Judices* & *Schoterim* de- sumptos, 1 *Paralip.* 23. 4. & 26. 29. Ut inde non tantum sacra, sed & civilia, ut sacris subordinanda, per ordines Hierarchicos Deus voluerit ad- ministrari, Pietatis scilicet Doctores Principatui & Tribunalibus as- sig- nando.

C A P.

C A P. V.

*De Senioribus à Capititate Ba-
bylonicâ ad cessationem
Prophetarum.*

§. 1. **A**D Culmen & Meridiem Sancti Deo populi progressi, jam ad occasum tendimus, & captivitatis *Babylonicæ* & sequentia secula pervagamur, donec Reipublicæ isti divinum lumen occubuit; Seniorumque ordinem & officia in hisce Senioribus gentis seculis per-scrutamur.

§. 2. Occurrit nobis primò ex *Apocryphis Susannaæ Historia*, quæ docet apud Captivos in *Babylone* duos è Senioribus *Judæorum* annuatim in Jüdices electos. *Hist. Susan.* v. 5,6. Unde liquet in ipsâ Captivitate non omnes Seniores Seniori-

L 3 tatis

tatis suæ jure judicia exercuisse, sed annuatim delectos. Legimus etiam ibidem *Danielem* quendam, ætate quidem juvenem, at πρεσβεῖον honoratum, ab hisce Judicibus etiam in juris reddendi consortium assump-
tum, v. 50. ut inde Judicii jura, non Senioritatis nativa, & intrin-
secus propria, sed adventitia, & ex delectu addita, pronunciemus.

§. 3. Historiam, quam de Capti-
vitate *Israeliticâ*, & susceptione ali-
enigenarum legimus, 2 Reg. 17.24.

(a) *Bar. 8.* ad 35. ita representat (a) *Ephiphanius.*
Epicuræo-
zum. *In tempore Captivitatis* accesserunt
Seniores ipsam Nabuchodonosor in
Babylone, regantes ut mitteret ali-
quos è suis ad Inhabitandam terram
Israelitidem. Et quatuor genera suo-
rum mittit, Chuthæos, Cudæos,
Sippharuræos, & Anagogavæos.—
Rex verò, accessitis Senioribus, per-
contatus est de ipsoram vitâ, quomodo
transegerint, dum in Judæa moraren-
tur, & quomodo effugerint bestia-
vum impetum, &c. Illi verò Dei le-
gislationem

III.
sed
iam
tate
ora-
m in
ump-
jura,
trin-
, &
us.

apti-
e ali-
7.24.
nius.
erunt
or in
ali-
rram
t suo-
xos,
—
per-
modo
ren-
estia-
i le-
cnen

Cap. V. De Presbyteratu.

149

gistrationem ipsi indicarunt, & prudenter ipsi revelarunt probabilem opinionem, non posse gentem illic confidere, quæ non Legem Dei cœli per Mosen datam perficeret. Unde etiam Seniores pro Religionis suæ Traditoribus apud Gentes etiam agniti sunt, ubi Magistratus insignia jam satis diu è belli fato perdiderant.

§. 4. At cum in Captivitatis *Babylonicæ* restitutione revixit aliquousque *Judaorum* Hierarchia, in ejusdem restitutionis Historias indaginem nostram intendamus. In quibus reperiemus Seniores Principi summo subditos, & à Synedrii popularis Principibus distinctos; videbimus sumimum Principem, Magistratus, & Judices Religionis antiquæ Doctores. Sic summo Rectori Seniores secundos notes. *Esd. 6. 7.* in tamen sacrâ (reparatione scilicet Templi) occupatos. A principibus divertos, *Esd. 10. 8.* & à Judicibus, *v. 14.* Presidentes, & Minores, *1 Esd. 9. 4.* Sacerdotem

L 4

Esdram

Esdras summum populi Principem, Scribam, & Doctorem Legis legimus, *Esd.* 7. 6, 10, 11, 12, 21, 25, 26. & 1 *Esd.* 8. 3, 7, 8, 9, 19. *Neb.* c. 8. Eosque pariter, quos *Esdras* instituit Magistratus, & Judices, popu-
lum etiam in Lege Dei erudiisse accepimus, *Esd.* 7. 25. Ut hic Se-
niores non supremos, sed subditos, non Laicos, sed sacros, ordinesque Hierarchicos Magistratu Civili au-
ctos, & sub eodem tamen sacris docendi Ministeriis assiduos, diver-
fas etiam Seniorum classes, aucto-
ritatis imparitate discriminatas, co-
ram conspicimus. Nec aliquid huc-
usque occurrit, quo Anti-Hierarchi-
cis novatoribus gratum fiat.

C A P. VI.

De Senioribus à Cessatione Prophetarum ad Judaicæ Reipublicæ finem.

§. 1. **A**D *Judaicæ Reipublicæ* crepuscula tandem descendimus, ubi Seniorum Virtutes, Ordines, Officia, & Jura sunt ultimò discutienda.

§. 2. Primò igitur, Seniores *Judaicos* è Sapientiæ Sacrae & Doctrinæ *Prophetariorum* virtute celebres videamus, *Eccl. 6. 35.* & sœpe alibi apud *Siraciden.* Eosdem autem ex officio facultatis & ordinis Doctores ex eodem etiam Authore ubique agnoscimus. Sic *Eccl. 6. v. 32.* &c. *Fili, si velis, doceberis, & si mentem adhibueris, prudens fies. Si audire cupias, accipies intelligentiam, &*

fi

si aurem inclinaveris, eris sapiens. Siste in multitudine Seniorum, & Sapienti arclè inhæreas. Audire cupis quamlibet piam dissertationem, neque parabolæ scientiæ prætereant te, &c. Et c. 8, 9. Senum dissertationes ne amittas; ipsi enim etiam à Patribus suis acceperunt, & ex his disces scientiam, & opportuna redere responsa, Vid. v. 8. & c. 32. 3. Nec verò Judicibus minus aptum quam Senioribus didacticum munus censem Siracides; Eccl. 10. 1, 2. ut Authore Siracide Seniores in quales, & Judices didacticos agnoscamus.

§. 3. De Presbyteratū *Judicis* Virtutibus, & Ordinis ratione, luculenta præbet indicia *Aristai* de LXXvirali Versione historia. Nihil equidem de ejusdem Historiæ auctoritate hic libet, aut necesse est, interjici. Notabitur tantum Seniores in genere Doctrinæ sacrae & Pietatis Doctores authenticos eo extitisse seculo; Nempe quod *Demetrius Phalerus*

Phalereus Philadelphum (a) inonuisse
dicitur, ut rogaret (a) Vide Euseb. Præp. Ev. 1.3.c.;
& c.4. Clem. Al. Strom. 1. 1.
Joseph. Antiq. 1.13.c.2.
Judæorum Pontifi-
cem, Ut mitteret
sibi homines, qui quam
optimè vixerant, Seniores, & Legis-
peritos è quâlibet Tribu sex, quod
verbatim in Epistolâ suâ Philadel-
phus ad Eleazarum exprimit. Hos
autem Seniores nemo fixos Judæo-
rum Magistratus, seu publicos Con-
ciliarios, ideoque Seniores habitos
dixerit, sed ob peritiam Legis &
Docteratûs auctoritatem; nec enim
Magistratus debuerant à curis poli-
ticas in alienas Regiones alegari,
cum negotium Doctrinæ quidem
gravitatem poposcit, at nihil aliud.
Intet hos autem unum Sacerdotem
Elisæum dictum legimus benedicti-
onis Liturgiis Præsidentem. Unde
Seniorum ordo, non à Magistratu
civilis, nec sede Conciliari, sed à
Sacra Doctrinæ habitu & professi-
one nominatur, Sacerdotesque etiam
generaliiori intentione complectitur.

Cap.

nemp

De P

§. 4. In Historiis etiam *Maccab.* quod
lxx videmus Seniores cum Sacer- admis-
dotibus in Religionis officio junctis vel re-
1 Maccab. 7: 33. quos ambos etiam convi-
sibi, ut sacros, Pontifex jungit *Ioan.* tradic-
than, *1 Maccab.* 11. 23. atque ut Se-
tempore magnum Reipublicæ Sym- co q-
drium è Senioribus & Sacerdotibus adeò
solis constitit, *1 Maccab.* 12. 6. &
14. 20, 28. Et ne Synedrii mag- Dece-
Consiliarios solos putemus Senioris nisi 1
videamus Seniores à Senatu ap- missu-
tissimè distinctos, *3 Maccab.* ut & i- leban-
Principibus, *1 Maccab.* 1. 26. omnes- bat
que Seniorum ordines Pontifici sub- dextr-
jectos, ut passim in his, & *Josephi* §. 6.
Historiis manifestissimè deprehende- didac-
mus: Consule inter alia Litera- ab hi-
Cæsareas, *Joseph. Antiq.* l. 14. c. 17. licis,
apud
flor
dotes
enim
& os

§. 5. Quod verò Presbyteratus proprium erat, didacticum in Mo-
ralibus & Religiosis Magisterium, luculentissimè appetet è Disciplina
duarum illarum, quæ pietatis spe- ciem præ se ferebant, Sectarum,
nemp

ib. III nempe Phariseorum, & Essorum.

De Phariseis *Josephus* testatur, (b) ^{(b) Antiq.}
 Mac. quod Seniores suos honorabant ^{1. 18. c. 2.}
 Sac. admodum, & ab hisce admoniti, ^{De bell.}
 unctos vel reprehensi, nihil regerebant, aut ^{Judaicæ.}
 s etiam conviciabantur.

De Essis idem
 it *Josephus* tradidit, quod gravis ducebant officii
 que ut Senioribus obtemperarent, & in
 e Syn. eo quod à pluribus statueretur;
 dotibus adeò ut in confessu Seniorum
 2. 6. b Decemvirali nemo eloqui auderet,
 i magni nisi novem Seniorum horum per-
 eniores missu; maximèque indecorum cen-
 tu apa- sebant, si quis se in medium inge-
 ut & i bat Synedrium, vel ad horum
 omnes dextras se se collocaret.

§. 6. De Senioritatis verò *Judaicæ*
 didacticâ, & ordine, luculentissimæ
 ab historiis Evangelicis, & Aposto-
 licis, notitiae petendæ sunt. Tres
 igitur Doctorum sacrorum classes
 apud *Judeos* in Servatoris & Apo-
 stolorum seculis reperimus, Sacre-
 dotes, Seniores, & Scribas. Licet
 enim Scriba & Senior, è virtutis
 & officii communis ratione, gene-
 raliori;

raliori aliquandò intentione idem
(scilicet simplicitè Doctorem, ve
eruditum) significant, tamen extra
omnis Controversie aleam lique
hos titulos, pressius & distinctius
sumptos, diversos Doctorum ordines
propriè & sèpissimè denotare, *Mat.*
16.21. & 26.3,57. & 27.41. Mat.
8. 31. & 11. 27. & 14. 43,53.
Marc. 15. 1. Luc. 9. 22. & 20. 1.
Aet. 4. 5. & 6. 12. Ut non omnes
Doctores æquales, aut meros Se
niiores Doctorum supremos in Re
publica Iudæorum reperire sit, sed
diversos in Doctoratu & gradus &
ordines observemus. Ut ipse ar
dacter censuerim Doctrinæ ri
tù ob origine & perpetuò deduci
ut à Sacerdotibus & Prophetis
docerentur Seniores, & omnes,
Senioribus autem Scribæ, & popu
lus, eidemque decursui docent
auctoritatem congruere; ut Pontifices
à nullis in publico contradicantur
Doctoribus ordinariis, nec Sac
cotes à Senioribus, nec Seniores
Scribis vel populo; Scribarum ve
Doctorum

Doctrinam in Synagogis non ita
fuisse authenticam, *Matt. 7. 29.*
Mar. 11. 22.

§. 7. Secundò observandum, hos
Seniores, distinctivè sic dictos, non
itā nuncupari quā Senatores, i. e.
Synedriorum Conciliarios: Sic enim
omnes Synedri *Hierosolymitani* fuis-
sent maximè propriè Seniores, quod
apertè falsissimum est. Synedrium
enim populare Servatoris nostri
seculo è Sacerdotum, Seniorum, &
Scribarum delectis Primatibus con-
stitit, ut nullum hic in Ecclesiam
ingeri possit Argumentum, quo omnis
Disciplina Ecclesiastica è Solorum,
aut Parium, aut Laicorum Presbyte-
torum Synodis decretis fuerit
ministranda. Qui enim Scribas
ipsoſ, Doctořum Judaicorum infimos,
Laicos dixerit, caveat iste, ne *Da-
miticas Hieronymi* iras sibi concitet,
(d) qui Scribas & Phariseos Judæos
et Clericos fuisse asseruerit.

(d) Hieron.

ad Praed.

Par. 3.

Tract 8. Ep. 83. & in Matth. c. 10 v. 16.

§. 8. Quod

§. 8. Quod autem ad Magistratum Seniorum, testantur Judæorum cum Scripturis Authores optimi non ipsius Magistratus jus Senioritatis ordini intrinsecè inesse, aut suprematatem politicam ad ipsos Senioritatis ratione spectare, sed eas tantum politiæ, ad quas delecti sunt, partes sustinuisse. Notavit enim primo *Philo* (e) *Senes* (qui iidem videntur qui Seniores) ex usu ad subordinatos Magistratus vocari solitos. Et *Josephus* ad *Galilæarum* Præfecturam (f) evectus, ad *Synedrii Hierosolymitani* exemplar, LXX è *Sapientissimis Galilæorum Senioribus* ad *Galileæ* utriusque regimen assumpsit, septemque in minoribus oppidis ad minora judicanda Judices adhibuit, magnis tamen & criminalibus causis solius *Josephi* cognitioni reservatis. Unde licet LXX *Synedri Hierosolymitani* fuerint ἄρχοντες, *Act. 3.17.* videntur ad hunc ordinem politicum ex supremi Pontificis vel Principis delectu admitti,

(e) *De Agricul.*

(f) *De bello Ju-
daic. l. 2.
c. 25.*

qui tamen summus Princeps (dum *Judæi* libertate potirentur) maximarum rerum politiam, & definitionem judicariam sibi integrum conservaverat. Nec enim *Josephum* ultrà Pontificem intumuisse credibile sit, cum ipse quidem Sacerdos fuerat, atque hanc politiæ formam insti-
tuisset, quò, omnem suspectæ ambitionis invidiam amputando, populi, cui imperaret, favorem & benevolentiam sibi conciliaret. Vide eund. Antiq. l. 4. c. 8. *Quinetiam* Pontificem *Synedros* tantum ut *Conciliarios* & *Adjutores* sibi admis-
sisse patet è *Tribunalis* formâ, quo (g) *Ananus Jacobum fratrem Domini* (g) *Joseph.*
condemnâsse traditur. Antiq. l. 2. c. 8.

§. 9. Quatenus verò Ministeriis Religiosis interfuit Seniorum ordo, notandum iterum volo, Seniores fuisse Sapientiæ & Pietatis *Judaicæ* traditorios & publicos *Synagogarum* Doctores, juxta quæ legimus, *Matt.*

15.1. *Marc. 7.3, 5.* Sic enim *Philo*, ^{(h) De vit.} *Mos. l. 1.*
(h) *Historiam Mosis enarrabo, cum* ^{Vid. eundem de} *didicerim hist. Parad.*

didicerim ex sacris Libris, quos miranda Sapientiae suæ monumenta reliquit, & à quibusdam gentis Senioribus. Dicta enim semper cum scriptis contexuerunt, & propter hoc videor vitam Mosis cæteris accuratiùs didicisse. Iudeorum de origine Legis suæ oralis traditio etiamnum gentilitia est, eandem à Mose Iosuæ tradi, à Iosuâ LXXII Senioribus, à quibus ad ultimos Prophetarum devenisse, & ab his ad magnam Synagogam, seu Synedrium, atque ita in populum per omnia secula defluxisse. Harum autem Traditionariarum *Δευτερόσταυρος* quatuor classes recenset

(i) *Epiph.* *Epiphanius* (i) *Unam*, quæ Mosis Hærel. 33. nomine fertur, alteram ejus, qui Ptolemaie. in Epitol. vocatur Rabbi *Aciba*, tertiam *Adda ad Floram* sive *Juda*, quartam filiorum *Asamynæi*. *continet.* Ut inde liqueat omnes Seniores esse Traditiones: Atque etsi Synedrium magnum Judiciarum, Consiliarium, imò & Imperiale censemus, inde tamen Religionis Traditionem ad populum tanquam à fonte dimisisse, adeoque ejusdem Seniores fuisse

III.
quos
enta
enii
ptis
deor
didi
legis
enti
radi,
ibus
nisse,
gam,
opu
xisse.
arum
enset
Mosis
qui
Adda
rnai.
s esse
lrium
rium,
inde
n ad
dima
niores
fuisse

Cap.VI. De Presbyteratu.

161

fuisse Traditorios Pietatis & Sapientiae Doctores, secundum quod Epiphanius notavit, (l) nempe Doctores, quibuscum ~~διδασκότων~~ ^{51. dialog.} Jesus in Templo disputavit, *Luc. 2. 46.* fuisse Seniores, quos etiam (m) ut Legis <sup>30. Ebio-
Mosaice</sup> peritos celebrat.

¶ 10. Jam verò restaret, ut de Presbyterorum ordinationibus, & Censuris Synagogicis tractaremus, si nobis Argumenta certa præbuerant Scripturæ, vel Patrum nostrorum, vel Rabbinorum probis Commentariis illustrandæ. Sed cum Scripturæ antiquiores, Patrelque Ecclesiastici de his omnino silent, *Iudæi*que sint in suis adeò vani & ignari, operæ pretium vix duxerim, Tractatui, quem velim authenticum fore, istorum nescias immiscendas corradere; præcipue cum tot literaturæ Rabbinicæ Professores hæc in re de suorum promptuariis Synagogæ politiam ad mentem Rabbinorum exposucre. Illud generale oblivari poterit, hujusmodi

M 2

ætus

actus non in merâ Senioritatis ratione. sed auctoritate Synagogæ constructiva fundari. Synagogas autem religiosas, & in iisdem Sacerdotes, & Presbyteros officiis propriis fungentes, in *Exodo* legimus, *Exod.* 3. 16, 18. & 4. 29. & 19. 22, 24. Ac in Sacerdotii honore in Tribum *Levi* collato Consecrationis & Liturgiæ *Leviticae* regulas *τομοθειαγείας* agnoscimus, in Seniorum ordine nihil inceptum, aut immutatum legimus. Ut Seniores ideo Sacerdotibus minores à Patriarcharum & Phylarcharum ante Legem solo Pontificatu pependisse licet conjicere. Videmus præterea *Timotheum* Presbyterii *χριστογείας* in ordinatione suâ sensisse, *1 Tim.* 4. 14 quo ritu proculdubio Seniores *Judaici* in ordinem suum jam olim admittebantur, ritu benedictionis, honoris, & officii in personarum solenni dedicatione indicativo, *Numer.* 27. 18, ad ult. *Deut.* 34. 9. Notari autem velim, hunc ritum esse

Legg.

Lege *Mosaicâ* in officiis religiosis longè antiquiorem, quippe quod *Jacob* Patriarcha, Pontificali & Propheticō fungens officio, *Ephraimo* & *Manassæ* sortes politicas $\chi\rho\theta\sigma\iota\alpha$ sacrâ & $\epsilon\upsilon\lambda\omega\gamma\eta\iota\chi\eta$ assignavit, *Gen.* 48. 14, &c. Unde patet $\chi\rho\theta\sigma\iota\alpha$ non esse ritum purè *Leviticum*, i. e. ante Legem non agnatum, sed Patriarchis sacrum, solennem, benedictivum, atque ea ratione Sacerdotalem: Quippe Sacerdotis semper fuerat Minoribus in nomine Domini sacro more & officio benedicere. Licet enim Patres carnales filiis suis moraliter benedicant, i. e. benè precentur; Soli tamen Sacerdotes authenticè Divinam benedictionem officii sui ratione cum effectu possunt administrare. Unde cum sacræ $\chi\rho\theta\sigma\iota\alpha$ ministerium fuerit in *Jacobo* Pontificalē & Patriarchicū, ad XII Patriarchas è Pontificatū successione descendisse tenendum est, ut quos cunque hi, horumque in Pontificatu Successores, Deo religiosè commensaverint

daverint vel sacraverint, eo ritu
 $\pi\alpha\gamma\pi\alpha\rho\alpha\lambda\omega$ uterentur. Meros
 autem Seniores, qui nec Prophetæ
 fuerint, aut Sacerdotes $\chi\rho\theta\sigma\iota\omega$
 ordinativam administrâsse nusquam
 Scripturarum reperire est, nec im-
 meritò, cum Sacerdotibus solis &
 Prophetis ab initio Sacrorum regi-
 men sub Præside Deo adhæserit.
 Nec ideo dubitem in ordinationum
 Synedriis, licet multi adessent vari-
 arum Tribuum Seniores, ordinationis
 actum, scilicet $\chi\rho\theta\sigma\iota\omega$, unde ad
 Munus publicè didacticum admit-
 terentur ordinati, Sacerdotali mini-
 sterio peragi, eo quod hi Doctores
 inde fierent oblatio apud Deum, &
 ad ministeria Religiosa sacrati. Illud
 certissimum admitti possit, Docto-
 rem minorem à Pontifice intra Pon-
 tificatum suum legitimè posse sacrari;
 summa enim in sacris potestas mi-
 nores ordinis jure queat statuere;
 at minoribus hoc licere ordinibus
 nulla politiæ generalis ratio, aut
 Legis cuiusvis Divinæ institutio
 arguit.

arguit. Ut hinc omnino sutilē sit decretum, cuiquam naturā licere charisima aut virtutem suam in alios derivare. Cum etiam in Civiliibus falsissimum sit Judicem à Rege constitutum, vel aliumquemvis Magistratum, Vicarios suos sine Regis auctoritate substituere posse. Quibus positis, in politiā pure sacrā omnes minores Doctores Pontifici suo necessariō subjiciuntur. At cum politiæ Hierarchicæ superinductum fuerit Civile regimen, ibi minores Religionis Liturgi ad munia secularia à Civili Principe solo delegantur, ejusque civili Justitiæ subjiciuntur. Quod igitur summus Pontifex literas *Damascum* ad Synagogas contra Christianos miserit, *Act. 9. 1, 2.* hoc arguit omnes Synagogarum Praefectos, Presbyteros, & Ministros (quos *Azanitas* vocat *Epiphanius*) Pontifici in sacrīs subjectos: Cum autem Pontificatus Sanctitati jam olim Potestas civilis fuerat addita, nequād etiam penitus decurtata, ideo per Literas præcepit ut Christi-

anos vinctos Hierosolymam trans-
mitterent. Atque haec sunt, quæ
de Presbyteratūs ordine, officio, &
origine ab ipsius mundi cunabulis
usque ad Judaicæ gentis supremum
excidium mihi contigit observare.

2. III.
trans-
quæ
o, &
bulis
num
e.

L I B. IV.

C A P. I.

*De Presbyteratu Christiani
ratione formali.*

§. I. **J**udeos in multâ jam olim
nocte involutos tandem
relinquamus, & Oecume-
nicæ istius Theocratiæ fabricam,
quâm Dominus J E S U S per omnes
Gentes voluit institui, eâ, quâ par-
est, diligentia & sinceritate per-
lustremus, ut in hâc etiam Seniori-
tatis naturam, rationes, & ordines
accuratissimè dispiciamus. Hæc au-
tem omnia in Ecclesiæ Christianæ
primordiis eadem prorsus comperi-
entur, quæ in Synagogâ, & ante
Synag-

Synagogam fuisse demonstravimus.
Vid. Orig. in Matth. c 21. Hom. 17.

§. 2. Primo enim, Presbyteri Christiani facultas interna & mentalis est sancta Sapientia & Scripturarum suarum & Traditionum peritiae descendens. Cui in facultate junioribus opponitur rerum Christianitatis profundiorum & magis mysticarum inscitia. Hinc (a) Ireneus flagellat creditos, non veros, Hæreticorum Presbyteros, *Qui suis serviebant voluptatibus.* De suppliciis suis, (quos Eusebius Christianos agnoscit) narrat Philo, quod in (b) Philo de Suppliciis *τὸ περὶ βούτητον*, i. e. Sapientissimus, vel maximè Senior, & dogmatum peritissimus, & Scripturis ipsorum propriis, gravi & vultu, & voce, multaque ratione & prudentia differit. De Sapientia Christiana peritis ita (c) Pædag. Clemens Alexandrinus; (c) Iis igitur, i. c. 5. qui in verbo proiecti sunt, hanc (Christus) prædicavit vocem, res seculares jubens negligi. Origenes; (d) Sis

(a) Adv.
Hæret. 14.
c. 44.

(b) Philo
de Suppliciis.

(c) Pædag.
i. c. 5.

Cap.
(d) S.
& m.
qui i.
majo.
pecta.
nos
canis
Script
Pres.
Visio
Orig.
Sapi
dem
innu
Naz
filius
& m
bius
utpo
mod
infan
at;
Doc
Apo
ne
fasti
dice

(d) Sic autem si sit Senior qui loquitur, (d) Homil. 25. in Nu-
 & multæ & probatæ peritiæ, utpote ^{mer. 35.}
 qui in eruditionibus consenserit, longè
 major in eo dictorum habebitur ex-
 pectatio. Eusebius; (e) Viris apud (e) Præp.
 nos habitu proiectis, & Sapientiâ ^{Evan. 1.12.}
 canis, altè rimari, & probare quæ in
 Scripturis dicantur, permittitur. Sic
 Presbyteros, quibus Pastoris sui
 Visiones *Hermas* erat enunciaturus,

Origenes (f) vocat
 Sapientiâ canos, is
 demque communiter
 innuunt (g) Gregorius
 Nazianzeus, (h) Bas-
 filius, (i) Ambrosius,
 & multi alii. Euse-
 bius (l) Neophytes,
 utpote in fide ad-
 modum tenellos, pro
 infantibus in Ecclesiâ reputari asserit,
 at animi caniciem in Seniore &
 Doctore agnoscit. Unde Neophytum
 Apostolus, *1 Tim. 2.6.* noluit admitti,
 ne è levitate animi superbiens à
 fastigio Sanctitatis suæ præceps de-
 diceret.

(f) Orig. Philocal. c. 1. viii.
 eund. de Princip. l. 4. c. 2. &c
 Hom. 4. in Psal. 36.

(g) De Reip. avagr. revers.

(h) Ad Eccl. Cæsar. de Ma-
 ear. Episc.

(i) Ad Psal. 119. Ser. 2. 2.

(l) Præp. Ev. 1.12. c. 1. Unde
 & apud nos, nuper introductis
 & habitu imperfectis, utpote
 quoad animas infantibus, sim-
 plicius Scripturarum lectio tra-
 ditur, &c.

5. 3. Secundò

(m) Ex
Prophet.
Eccl.

¶. 3. Secundò facultatis hujus officium in Presbyterorum Christianorum ordine proponamus. Senior ergo Christianus è facultatis suæ destinato officio est Sapientiæ à Christo traditæ Traditor. Egregiè munus hoc Seniorum omnium Traditorum depingit (m) Theodotus; *Non autem scripserunt Presbyteri, nolentes ut didactica Traditionis cura scribendi curæ cederet, — persuasi forsan non esse ejusdem indolis opus scriptorium & didacticum, scriptorium istis, qui ad hoc nati viderentur, reliquerunt — Presbyterorum enim depositum, per Scripturas loquens, ministro utitur scriptore ad Traditionem legentium, &c.* Fideique & Sapientiæ Christianæ Traditores & Hierophantas, cuiuscunque ordinis, respectu muneris Traditorii, Presbyteros nuncupant Papias *Irenæus, Clemens Alexandrinus, Basilus Cæsareensis, Dionyshus Alexandrinus, Firmilianus, Eusebius, Athanasius*, & omnes generatim primorum sculorum Junic

hujus
christi-
enior
fux
iæ à
gregiæ
Tra-
lotus ;
teri ,
s cura
rsuasi
opus
ripto-
deren-
ytero-
turas
re ad
eique
itores
dinis,
Pref-
næus,
silius
rinus,
astus
orū se
orū se

culorum Patres, ut in securis tan-
dem particularius elucescat. De
quibus Sapientiæ Traditoribus ita
Constantinus Magnus (n) Propterea ^{(n) Ad S. S. ad} doctrina Sapientibus tradita est, ita ^{doct. cert. ci} ut quod hi nuncient, hoc omni cursu ^{12.} curâ à suis conservetur, &c.

§. 4. In primis etenim Ecclesiarum
fundamentis Seniores (sive discipu-
latûs ordine, sive ætatis, vel potiûs
Sapientiæ prioritate æstimati) in
Juniorum Doctores fuerunt electi.
Id eoque Seniores hi ut Patres, (Pa-
tres enim sunt Doctores Hebræis)
& Presbyteræ ut Matres fuerunt
honorandæ, 1 Tim. 5. 1, 2. Tit. 2.

2, 3, 4, 5. Quippe & Presbyteræ,
licet non populum in Ecclesiâ pub-
licâ, in Scholis tamen privatis juni-
ores fæminas, & (o) Orphanos for-
fan in Christianis rudimentis & ^{(o) Herm.}
moralibus erudiebant cujus ordinis
& officii Grapten in Hermâ fuisse
legimus. Ut hinc Doctorum &
Discipulorum ordines Seniorum &
Juniorum nomine efferantur. Hanc
enim

enim esse vocum intentionem in *Joelis Prophetiâ* à D. Petro citatâ, *Act. 2. 17.* nullus dubitem. Fiet autem in postremis (*Judaici Status*) diebus, ut effundam de *Spiritu meo* in omnem carnem (tam *Gentes* quam *Judæos*) prophetabunt filii vestri & filiæ, & *Juvenes* vestri videbunt visiones, & *Presbyteri* vestri somniabunt somnia. Idemque D. Petrus hanc notationem aperi-
tissimè confimat, *1 Pet. 5. 5.* ubi Junio-
res subjici vult Presbyteris, quibus Ecclesiam curandam & pascendam
Deus & Apostolus concrederant,
v. 1, 2. Junioresque isti, qui *Anani-
am* & *Sapphiram* ad Sepulturam
efferebant, *Act. 6. 6, 10.* fuerint
communes Discipuli, vel specialius
saltem *Conventuum Ecclesiastico-
rum* Servi. (vid. *I. 1. c. 6.*) Atque
ideò in Ecclesiæ *Philippensis* sys-
temate, post Presbyteros & Diaconos

(p) *Ep. ad Philip.* sub (p) Juniorum nomine Christianam plebem instituere videtur *Polycarpus*, quam etiam in *Corinthiacâ*

(q) *1 Ep. ad Cor.* Ecclesiâ (q) *Clemens Romanus* sub §. 1, 3, 21. stylo *Næsi*, i. e. *Favenum*, Ecclesiæ Recto-

Cap. I.

Recto

subjur

Basilis

voce it

etiam

tiâ, —

ex or

secisti

dixit

rum,

¶ re

utique

mone.

& pr

suos, &

nas

sub p

præci

Episte

posui

I. I.

Cap.I. De Presbyteratu.

173

Rectoribus & Presbyteris subdit, & subjungit. Egregiè nobis concordat Basilius; (r) Nam quod pueri, inquit, vocentur qui in Christum crediderunt, etiam colligescit ex Domini sententiâ, — Utique nunquam legistis, ex ore infantium & latitentium perfecisti laudem? Utique illos infantes dixit, qui cædebant ramos palmularum, & sternebant vestimenta in viâ. — abscondisti hæc à prudentibus, & revelasti ea Parvulis; Parvulos utique dicit quos suo erudierat sermone. Itaque sententia hæc [Ecce ego & pueri] indicat ipsos esse electos suos, &c. Vide huc referendas Paternas Apostolorum ad plebem suam sub puerorum nomine salutationes, præcipue in primâ Johannis Apostoli Epistolâ Catholica: & quæ supra posuimus de Junioritate Titulari, l. i. c. 6.

(r) Enarr.
in Ep. c. 8.

C A P.

C A P. II.

De Presbyteratus Christiani
Origine.

S. I. **C**um igitur facultatem, officium, & ordinem Christiani Presbyteri jam suprà generatim descripsimus, sequitur ut de hujus ordinis primariâ institutione tractemus. Sicut igitur S. Scripturæ Christum nobis proponunt ut summum omnium Regem, *Psal. 45.6. Heb. 1. 8.* & alibi passim; Apostolum & Pontificem, *Heb. 3.1. Episcopum & Pastorem, 1 Pet. 2.25. Prophetam, Luc. 24.19, Joh. 6.14. Mat. c. 24.c. 25 & Doctorem, Joh.*

3. 2. & ubique; Sic

(a) *Homil. 16. in Iesu Nave. c. 13. Verum quoniam instituimus, quæ de Iesu dicentur, etiam & ad nostrum Dominum & Salvatorem nostrum regnus ita Senior & proiectus dierum intelligitur, sicut ipse, qui est primogenitus omnis creaturæ? Ideo fortasse ipse solus est verè & integrè Presbyter, ante quem nemo est. Igitur tametsi sunt, qui in Scripturis dicantur Presbyteri, vel Pontifices, tamen Dominus Iesus, sicut in Pontificibus Pontificum Princeps est, & sicut in Pastoribus Princeps Pastorum est, ita in Presbyteris Princeps Presbyterorum putandus est, & in Episcopis Princeps Episcoporum, &c.*

pronunciat Presbyterum, antiquissimum omnium Doctorem, & Sapientem.

§. 2. De ordinis igitur Senioris à Christo Principe propagatione duo potissimum sublunt discutienda, Facultas, & Ordinatio: Facultas est Sapientiae Sacrae Virtus, ejusque tradendæ peritia; Ordinatio est Facultatis canonice exercendæ divina & authentica Commissio: Quæ duæ res, cum sint per se manifestò distinctæ, ad proprias origines accurate sunt referendæ. Primò igitur, Facultas Senioritatis à virtutibus Christi ~~apostolice~~, ejusque Officio didactico derivanda est: Seniores enim suos in sacris doctos, quâ Doctor & Presbyter, docendo efficit. At Seniorum horum sancta docendi Authoritas & Ordinatio alii debetur principio, scilicet Regio Christi in animas humanas Imperio, ejusdemque Spiritui hâc in parte sanctifico. Sicut enim Pater, quâ Rex, Jesum consilii sui nuncium

N &

& Doctorem publicum ordinavit, ita Filius ejusdem, quia Deus, cum Patre regni socius, in carne nostrâ nobiscum versatus, Doctorum ordinem auctoritate Regiâ instituit, Spirituque suo sacravit, ut sicut ipsum Pater, sic ipse suos in mundum mitteret Doctores; Vide *Matt.* 10. & *Luc.* c. 9. c 10. *Matt.* 28. 18, 19, 20. *Mar.* 16. 15. ad fin. *Job.* 20. 21, 22. Primò igitur, Jesus ut Senior, imò ut Propheta, prædicat regnum Cœlorum, atque ut Doctor colligit Discipulos, *Matt.* 4. 17. ad fin. *Mar.* 1. 14, ad 28. *Job.* 1. 43, &c. Discipulorum autem Domini duas Classes reperies, Communem omnium, qui in ipsum prædicantem crediderunt, & Propriam corum, qui ipsum *λαζαρόν* secuti sunt ad Senioritatis facultates instituendi.

S. 3. Inter autem propriares, & quos à latere dicas, Christi Discipulos longe eminuere XII & alii LXX, (sive LXXII) quos ideo Seniorum doctrinâ & virtute præditos Seniorum

V.
it,
um
strâ
rdi-
ait,
icut
um
10.
20.
22.
imò
Cœ-
ligit
Mar.
ipu-
sas
qui
ant,
sum
iori-

s, &
Disci-
alii
Seni-
ditos
orum

Cap. II. De Presbyteratu.

177

Seniorum ordine nobilitavit ; tum saltēm, cum Evangelii præconium ipsis concrediderit, Classem tamen XIIIdenariam LXXgenariæ in ipso puro puto Senioritatis ordine præferens. Utrosque autem primæ Commissionis ad perditas oves domūs *Israelis* virtute fuisse ad minimum Presbyteros dubitari non licet, cum LXX Christi Præcones LXX Senioribus à *Mose* delectis apertissimè respondent, nobiliori etiam præconio devoti, & portione propheticī Iesu Spiritus dotati, nè infra LXX *Mosaici* Spiritūs parte donatos subsiderent, eodem quidem numero celeberrimo pares, ut sicut LXX *Mosis*, origines populi sui, & gentium divisionem, numero suo repræsentabant, sic LXX Christi, Synedrium & populum *Hebræorum*, gentesque divisas in unum recapitulandas, præfigurarent, & ad hoc sub Apostolis aliquousque inservient, ut sub Patriarchis & Phylarchis munus suum ab initio Seniores *Israelis* obierant Duodenarius autem

N 2

78

τοῖς λίαν δύοσθαν numerus & ipsi quoque fuere Doctores, & Doctorum doctrinæque Primates Patriarchis & Phylarchis ἀντίθετοι. Hos autem XII & LXX Evangelicos Seniores in XII fontibus *Elim* & LXX Palmis aptè præfigurari notārunt olim intet cæteros (b) *Marcellus Ancyras*, (c) *Origenes*, (d) *Hieronymus*, (e) *Ambrosius*, quos, si cui libeat, in locis citatis consulendos velim.

(b) *Ap. Eu-
feb. con.
Marcell.
1.2.6.3.*
(c) *Orig.
Hom. 7. in
Exod. 15.*
& *Homil. 27. in Numer. 33.* (d) *Hieron. ad Fabiol. de XLII
mansion.* (e) *Ambros. Ser. 24.*

§. 4. Duodecim autem & primarios hosce Domini Apostolos & Doctores fuisse sub Episcopo & Pontifice Christo Presbyteros (licet etiam tandem plus quam Presbyteros) manifestissimè ex ipso D. Petri *Euseb. Eccl. stylo* patet, i Pet. 5. 1. *Presbyteros* *Hist. 7.* apud vos ipse *Compresbyter bortor:* *Ep. 5.2. Xyst.* Licet nulli dubium sit istos Presbyteros Apostolico Petri fastigio fuisse & *Ep. 7.1.* subditos. (f) Quam loquendi mo-

(f) *Dionys.
Alex. ab
Euseb. Eccl. 7.5.2. Xyst.
Pap. Cypr.
Ep. 66. §. 1.
& Ep. 7.1.*

Firmitian. int Ep Cypr. 75. §. 6. *Greg. Thasmaturg. Epist. Canon.* *Can. 5.* *Abbas. joan. & Antioch. Epist. l. 1.* *Tom. 1. c. 1. & ubique* *Basil. Cesarens.*

destiam

Cap. II. *De Presbyteratu.*

179

destiam erga minores Presbyteros & Diaconos imitati sunt optimorum seculorum Episcopi, nec tamen vel in somniis conjecerunt aliquando futurum, ut inde ad paritatem ordinum invehendam male sana, & male quæsita traherentur Argumenta.

§. 5. Quodnam autem fuerat Ordinis istius Senioris in XII hisce & LXX proprium sub Episcopo Christo officium, *Israeliticorum Seniorum*, sub *Mose*, *Judicibus*, *Prophetis*, & *Regibus*, Officio conforme, hic loci disquiri convenit. Ut igitur de superioribus ex Historiâ sacrâ collectis liquet Presbyteros *Mosis* & Prophetarum oracula populo tradidisse & exposuisse, ita utrumque tam XII denarium quam LXX genarrium Seniorum sub Christo collegium Servatoris nostri præconio fuerit destinatum. Neque enim hos Domini Dei consiliarios censeas. Idem ergo cum *Joanne Baptista* & Domino Jesu præconium apud *Judaos*

dæos incunt, *Resipiscite, quia approximavit regnum Cælorum*; confer *Matt.3.2. & Matt.4.17. Marc.1.14, 15. cum Matt.10.7. Luc.9.2. & 10.9.* Ut quod *Judæorum* Seniores futurum tradiderant, Christi Seniores jam fieri prædicarent.

§. 6. At cum legimus infinitas à Christo baptizatas multitudines, licet ipse non actu baptizavit, sed ejus Discipuli, *Job. 3. 26. & 4. 1.* exinde nodosa exoritur questio, sub quâ schesi in isto Proselytismi ritu ministrârent, an quâ Doctores ex officio Senioritatis ordinario, an sub habitu Sacerdotali, aut quâ Domini sui Ministri, & quasi *Levitæ?* In his tenebris cum nihil juvet Rabbi-norum *Cabala*, ex ipsâ rei naturâ depromendæ sunt conjecturæ. Cum igitur omnes baptismi *Judaici* videntur lustrales & cathartici, ideo in *Levitico* jure fundari censerentur, quicunque tandem horum deputati fuerant ministeriis. Idemque in *Ioannis* & Christi Baptismo apertè verissimum

verissimum est, ut inde horum Baptismi fierent Sacerdotales. Sic enim de *Joannis Baptismo* sensit *Josephus*, (g) ubi meminit, *Baptistam*, ad ^{(g) Antic.} _{1. 18. c. 10.} Baptismi sui valorem & virtutem, non tantum corporis. sed & animæ munditiem postulasse. Quod veritatis confirmat etiam *D. Petrus*, *1 Pet. 3. 21.* Conjecturæ nostræ etiam ad favere videtur. quod dicitur, *Joh. 1. 19.* *Judeos* misisse Sacerdotes, & *Levitæ*, qui *Baptistam* de ipsius Baptismo excuterent, quasi nihil in hoc genere sine communi horum sententiâ admitti deberet, ne in ipso quidem familiae Sacerdotalis *Joanne*, ipsique hujusmodi negotiis soli vel præcipui fuerant *Judices*. Ex horum autem quæstionibus discimus, Traditionem quandam apud ipsos inolevisse, *Messiam*, vel *Eliam*, vel alium quendam de Prophetis illustrem *Messiacæ* prodromum novam Baptismi speciem, & Proselytismum introduceturum, *v. 20, 21, 25.* Quæ quidem traditio non infert Baptismum à Sacerdotio alienum, (si

Elias pariter ac *Christus* non fuerit de Tribu *Levi*) sed Sacerdotii novi introductionem, nulli peculiari Tribui astricti, sed (sicut fuerat ab initio) Prophetico jure & *Messiae* Imperio liberè dilatandi. Jam verò, si nulos arbitrio proprio, sed tantum Domini sui particulari jussu ad ipsum Christum priùs adductos, ab ipsoque probates, baptizarunt Servatoris Discipuli, in hoc se tantum Domino suo Diaconos præbuere. At verò si per itinera sua conversos arbitrio proprio baptizârunt, Sacerdotalis officii schesi hoc peregrisse censeantur, nec quatenus meri Presbyteri. Sed cum non constet hoc, imò neque Discipulos in hoc negotio ministrantes Senioris ordinis fuisse, potuerintque alii absentibus hisce Christo ex occasione hancce præstare *imperias*; & cum in primâ XII horum & LXX ad *Judæos* Commissione baptizandi jus ordinarium vel praxin non legimus, pro isto jure, aut ejusdem praxi, nondum crucifixo Christo, non est definendum,

dum, nec ideo baptizandi auctoritas
ut Senioritatis meræ propria erit
pronunciaenda.

§ 7. Duodecim ergo & septuaginta
Evangelii sub Christo Doctores &
Præcones è ratione ex Seniorum
ordine reputandi sunt, quod Evan-
gelicæ fidei tradendæ deputarentur,
cæteris ministeriis ad alias origines
referendis. Cui Senioritatis muneri
obeundo habiles à Christo, quæ Do-
ctore, facti, in munericus ejus obeundi
jus & ordinem à Christo, quæ Rege,
& Propheta Regio, provehuntur.

§. 8. Ut igitur ex prædictis Seni-
oritatis Christianæ prima & plena
ratio innotuit, ita patet nulla hie
iuris Ecclesiasticæ, aut judicio-
rum Jura in Christiano Presbyteratu (b) *Tertul.*
fundari. At in ipso generali Pres-
byteratū ordine manifestum agnoscim-
us dignitatis imparitatem, ut 27. in *N-*
inde XII denario collegio minores
LXX (b) pro secundariæ classis Apo-
stolis à veteribus Ecclesiæ Patribus ^{c. 12.} *Greg. Nyss.*
generatim habeantur. CAP. _{de vit. Me.}

C A P. III.

De Sacerdotii Christiani Ori-
gine.

§. 1. **Q**uandoquidem Sapientiam & Senioritatem animi internam ad publicum Senioritatis didacticæ ordinem & officium præviam probavimus, ejusdemque Senioritatis Virtutes & Officia ad veram & intrinsecam Sacerdotii dignitatem necessariò prærequirantur; exinde patet Sacerdotium aliquid amplius Senioritati additum apertissimè complecti. Commune igitur sit Seniori & Sacerdoti, ut Religionis Θεοπαράστας sanctæque Sapientiæ Traditionem ex officio divinitus concessò & sacro uterque propaget. Quid vero Sacerdotii proprium est, & mero Senioris ordini extrinsecum, & superius, hic loci opportunè discutiendum videatur.

§. 2. Omne

§. 2. Omne ergo Sacerdotium publicum, quantum rimari licet, ab ipsis mundi promordiis duplicita exequitur pietatis Officia, Moralia scilicet, & Mystica; sive Symbolica, vel Sacramentalia. Mystica autem Sacerdotii Levitici in hisce tribus potissimum constituerant, in Lotionibus, Sacrificiis & Dapibus, cumque propriis ceremoniis: Moralia autem in facris Benedictonibus, Deut. 21. 5. Liturgis precum, & laudis, & personarum & rerum piis usibus devotarum Consecrationibus celebrandis, verlabantur.

§. 3. Notari igitur velim, & in veteri & in nostro Sacerdotio eadem omnino esse Moralia, Mystica vero diversa, nostra vero prioribus ~~ritibus~~. Siquidem lotionibus Leviticis nostrum Lavacrum, istorum sacrificiis Christi victima, veterum Dapibus Cœna Domini ex adverso respondent; ex quibus unicum, i. e. Christi Sacrificium ab ipso solo Christo

Christo Pontifice offerri potuit, semelque ideo offerebatur; Lavacrum & Sanctam Cœnam selectis ad hæc Sacerdotii Christianimunera Discipulis Christus consecranda tradidit.

§. 4. Rotundè enim est & breviter dicendum, solos Apostolos in Sacerdotium à Pontifice Christo consecratos, cum primò Cœnam suam sacravit, iisdemque distribuit, eandemque pariter sacramandam ab Apostolis in publicam Ecclesiæ Communionem instituit. In quo negotio tria præcipue occurunt observanda: Primò Elementorum consecratio ἀλογηπαχὶ cum hoc effato Mysticō. *Hoc est corpus meum; Hic est sanguis meus novi Fæderis.* Matt. 26. 26, 27, 28. Marc. 14. 22 23, 24. Luc. 22. 19, 20. Secundò, consecratorum traditio solis Apostolis facta, dicendo, *Accipite, Edite, Bibite.* Tertiò, præceptum Apostolis datum, ut *idem agerent in memoriam Domini sui,* 1 Cor. 11. 24, 25. In actu primò Sacerdotem, in iis quæ ad Deum spectant, præ-

stitit

stítit
vel I
lum
Apoi
non f
sche
inter
Eccl
suetu
nes,
ad
Apo
In C
Sace
zant
orar
disci
ut P
devo
doti
Fili
buen
velin
star
prin
ordi
tur

potuit, stitit : In secundo actu Sacerdotem vel Diaconum egit in iis quæ populum spectant hoc modo sacrandum ; Apostolos enim hoc Mysterium, non sub Apostolatus, sed Discipulatus schesi, à Christo accepisse, præter internam rei rationem, evincit Ecclesiæ Apostolicæ praxis & consuetudo, quæ Synaxe^{as} suæ origines, Laicis æque ac Clericis indultæ, ad hanc institutionem Authore Apostolo *Paulo* retulit, *I Cor. 11.*

In (a) actu tertio Pontificem egit (a) *Aug.* Sacerdotes sacrantem & Authori ad fratr. in Erem. Ser. zantem; quasi dixerat, *Id quod ego 28.*

iram Deo vobis & pro vobis ut discipulis & filiis meis præstizi, ita ut Pontifex vos in hoc Sacerdotii devoveo, ut idem mysterium Sacerdotii vestri hujus auctoritate Ecclesiæ Filiis & Discipulis in futurum d. Iri- buendum consecretis. Ubi notari velim, Sacerdotum à Pontifice peram ordinationem à duplice fluere principio; Sacerdotali, in eò quod ordinati in ordinatione Deo sacrantur; & Regio, eò quod Authoritas obeundi

obeundi Sacerdotii in ipsa ordinatiōne donatur, à Regio Dei jure pri-mò defluens, & Pontifici, quā Sacer-dotum omnium Principi, & Rectori-di-vinitūs constituto concessa. Sic enim, licet Deus Pater hominem Jesum Christum Pontificem nostrum nobis sacrificando quā sanctus Spiritu suo san-cificavit, jus tamen Pontificatus istius obeundi à Deo quā Rege descendit. Ut inde sequatur, merum Sacer-dotem, qui Pontificatus Sacerdotio simplici superioris nullas ex ordina-tione propriā partes habeat, nullum alium Sacerdotem authentico & canonico iure è Sacerdotii mei vigore posse ordinare.

§. 5. Secundum Sacerdotale in Christianitate mysterium est Bapti-s-mus, idemque, ut videtur, solis Apostolis jam ante Sacerdotibus factis à resurrectione Domini com-missus, Mat. 28. 19. Quam ordina-tionem Apostolorum in Baptistas Christus è Pontificatus isto jure, quod Sacerdotio communī superius est,

b. IV.
ordinati-
ure pri-
Sacer-
toridi-
c enim,
Jesum
n nobis
suo san-
s istius
cendit.
acerdo-
erdotio
ordina-
nullum
ico &
i meri

cale in
Baptif-
, solis
otibus
i com-
ordina-
ptistas
jure,
perius
est,

est, & à regiâ in Deo origine de-
ductum, peregrisse fatetur, Mat. 28.
18. *Omnis potestas, sive auctoritas
michi data est in cœlo & in terrâ, v. 20.*
*Profeclî igitur, discipulate omnes gen-
tes, Baptizantes eos in nomen Patris,
& Filii, & Spiritus Sancti; & v. 21.*
*Ego verò adsum vobis in finem seculi,
Regiâ scilicet potentia vos susten-
turus.*

§. 6. Ex quibus videmus Aposto-
lici Sacerdotii in mysticis plenitudi-
nem Presbyteratui priùs dato super-
structi, & ab eodem Presbyteratu
officiorum diversitate distincti. Vi-
demus igitur LXX Christi Seniores
ad Sacerdotium à Domino suo
nequaquam admissos, nec Lavacri
aut *Cœuae* administrandæ internâ
& ordinariâ Authoritate donatos.
ut vani omnino sint, qui Presbyte-
ratui omnia asserant, cum unicum
tantum ab initio in Politâ purè
Hierarchicâ, didacticum scilicet,
Officium exequatur.

C A P. IV.

De Hierarchiæ Christianæ Origine.

§. I. **P**ost Presbyteratus & Sacerdotii Christiani quæstas Origines, ad Hierarchiæ nostræ principia perscrutanda accingamur. Hierarchiam autem cum meminimus non generalius ~~stā~~ iep̄ov, i. e. rerum sacrarum, sed & iep̄ov personarum Deo proximè sacrarum regimen specialiter intendimus; hominum scilicet ex officio divinis inservientium. Notandum enim est sub veteri foedere, cum Sacerdotii totius negotium adeò latè pateret, & multiplicita in se contineret officia, eademque gradu, & specie, & dignitate diversa, per immensum liturgorum numerum ministranda: cumque etiam uniformem populi idem

fidem & pietatem Religionis ratio
flagitaret, atque inde accuratum
regimen & iuris; Triplicem ideò
Liturgorum classem sub Lege Deus
instituit, unum summum omnium
Pontificem, deinde Sacerdotes, po-
stremò Levitas cæterorum in sacris
Diaconos, hos quidem Sacerdotum,
Sacerdotesque etiam Supremi Ponti-
ficiis imperio judicioque subditos.
Quin inter Sacerdotum Collegia
XXIV Principes, ¹ Paralip. 24. & Le-
vitarum proprios Primate agnoscim-
us, ¹ Paralip. c. 23. alibique non rarò
Scripturarum. Quam quidem poli-
tiam justis laudibus evehit Josephus;
(a) Quænam autem p[ro]u[er]bior[um] justior[um] (a) Antiq.
ve constitutio fiat quam ista, quâ
Deus omnium Rector præsideat, Sa-
cerdotesque in Communi maxima ad-
ministrent, omniumque summo Ponti-
fici Sacerdotum regimen concredatur?

— Inspectores autem omnium, &
litigantium Judices, & damnatorum
punitores constituti sunt Sacerdotes.

— Deum semper colunt Sacerdotes,
h[ab]it autem semper imperat familiæ
O Primas;

Primas, hic cum Consacerdotibus Deo sacrificabit, Leges custodiet, de dubiis judicabit, convictos puniet, qui huic non obtemperat, pœnas luet utpote in Deum irreligiosus. Huic autem Hebræorum Hierarchiæ Christianam Patres omnes Ecclesiastici statuunt successivam, & ^{avt̄iſtor}, quorum Primas Clemens Romanus Politiam antiquam Leviticam (b) Corinthiis animitūs imitandam impensisſimè commendat: Unde breviter etiam obſervetur, nec in Sacerdotio, nec in Senioritate Israeliticâ Authoritatis communem uspiam paritatem reperiri.

§. 2. Ut ergo ad nostra redeam, primò notetur Gubernationes in Ecclesiâ posuisse Deum, auctore luculentissimo D. Paulo, 1 Cor. 12. 28. qui in Ecclesiastico regimine non tantum Rectoribus obediri præcipit, Heb. 13. 17. sed Antistitem Hieraticum à Diacono, Doctore, & Monitore Ecclesiastico distinguit, Rom. 13. 8. ut ne suspicioi restaret locus, omnes Doctores vel ministros Ecclesie

Ecclesiasticos Ecclesiæ gubernacula pari jure ab origine tenuisse. Jus autem illud Rectorum D. Petro primò promissum, *Matt. 16.18, 19.* deinde Apostolis eorumque in Ecclesiâ Primariis & propriis Successoribus, *Matt. 18.18.* Tandem post Domini Resurrectionem, & universam in cœlo & terrâ concessam Domino Potestatem, omnibus Apostolis actu indultum fuit, *Joh. 20. 21, 22, 23,* in jure remittendi & retinendi: qui eadem à Christo, quâ Christus à Patre, auctoritate missi & donati, Domini tutelâ æternum fuerant protegendi, *Mat. 28. 20.* Solos igitur sibique proximos in Ecclesiæ futuræ rigimine Jesus reliquit Collegium Apostolicum, quorum Præfectura Hebraicè dicitur **Πατρε**, at Græcè **πατροπη**, *Psal. 109. 8.* *Act. 1. 20.* Presbyteros autem nusquam in LXXvirali instrumenti veteris versione **πατρόντες** dictos legas, qui quidem ubique fuerint Rectores delecti ad curam aliquam politicam

à supremo Præside vel Principe derivatam. Adeò ut in nostrâ Hierarchiâ iste demum sit ordo Episcopalis, qui Doctoratui & Sacerdotio Christiano Auctoritatem plenè Rectoriam seu Hierarchicam insuper additam propriè complectitur, quæ quidem maximè propriè supra Sacerdotalem Pontificalis est, & à regio Christi jure deduc̄ta. Hanc tamen Collegio LXXgenario nusquam à Domino reperias indultam, nec ideo meris Presbyteris protinus vindicandam. Ut solos ideo Apostolos prioris ordinis (missione primâ) Presbyteros, tandem Sacerdotes, postremò Pontifices & Episcopos, à Domino Christo factos agnoscamus.

§. 3. Hic verò primum sundari cernimus Hierarchiam istam Ecclesiasticam, quam ab Ecclesiæ Christianæ primordiis per omnia Chatholice Ecclesiæ secula decurrentem retinet, defenditque (licet hic jam graviter fatigentem plangimus) Ecclesia *Anglicana*; scilicet Episcopatum Pres-

Presbyteratu sublimiorem, omnibus ordinibus Ecclesiæ regendis præsidentem. Videmus utique Presbyteros præsentis Ecclesiæ suprà Origines suas multo auctos, & in Sacerdotium, imò in quandam juris Hierarchici portionem enectos; ut eò magis ab ipsis peccetur, qui se à gradu deprimi è fastu Episcopali primordiorum suorum immemores queruntur.

§. 4. Nec obstat supra positis, quod Dominus LXX suos non dicitur nominasse Seniores; non enim de nominibus, sed de rei veritate quærimus: quanquam & hos LXX, vel magnum saltē eorum numerum primò sub Apostolis, tandemque sub *Jacobo* Episcopo Hierosolymitano, ipsorumque proprio Præside reseditisse, & Presbyterorum titulo honorari videtur, *Act.* 15. 2. & 16. 4. & 21. 18. Hos enim Seniores nec in Actibus Apostolorum, aut Historiis Ecclesiasticis ab Apostolis ordinatos legimus, quod tamen in mensarum Diaconis Apostolicâ

χριστιανis ordinatis memoratum videmus, *Act. 6.* & in aliarum Ecclesiarum Senioribus, *Act. 14. 23.* At Hierosolymitanos hosce sub Apostolis & Jacobo Presbyteros non ab Apostolis factos, sed inter Apostolos repertos accepimus. Quinetiam hoc potius arguit Seniores hosce ab ipso Domino cum Apostolis doctos, & in Doctorum officium ordinemque Seniorem enectos; quod LXX suos in *Judæam* Evangelizandam prius miserat, atque ideo par erat ut sub Apostolis sufficens eorum numerus in regione prius assignata moraretur, primi scilicet sub Apostolis Presbyteri in primâ & Principe *Hierosolymorum Ecclesiâ*: cum æquum non fuerat omnes ipsos in minores & secundarias ablegari Ecclesias; alios autem, ab Apostolis, non Domino ordinatos, in majorem omniumque Matrem Ecclesiam suffici. Accedit etiam ulterius, quod in quæstione Circumcisionis tam Seniores hosce quam Apostolos Ecclesia *Antiochenam* consilendos censuit, *Act. 15. Apostolorum enim*

enim Discipulos, Presbyteratu ab Apostolis donatos, in eodem Concilii confortio, sociaque & docendi & definiendi auctoritate, cum Apostolis conjungi non adeò rectè posceret Ecclesia *Antiochena*: At verò quod Domini Discipuli, iidemque ab ipso probati, & ordinati Doctores & Seniores, tantam quæstionem cum ipsis Apostolis ventilarent, sententiamque *geoδιδαχης* expromerent, non erat moribus & rationi absolum, quin hoc Ecclesiastice *Antiochenorum* petitioni indulgeretur. Quod autem Seniores hi fuerint *Judææ Episcopi Hierosolymis* in Concilium coacti, jam tum cum hæc quæstio *Antiochiae* exarderet. Iterumque cum *Paulus* eos cum *Jacobo* reperit, inani conjecturæ, nulli Historiæ, aut rationi innititur. Quid enim harum Synodorum occasiones & gesta anteecedentia omnino tacentur? Quid potius unicam de Circumcisione disceptationem, omissis cæteris actibus Synodicis, Historiæ suæ intexit *Lucas*? Leviñè adeò momenti res

O 4 fuerat,

fuerat, ut primam & principem Apostolorum in *Judaicorum* Episcoporum ordinatione politiam intactam prætermitteret? cum vel unici Apostoli decidui locum *Matthiae* substitutione suppletum memoraverit? Fueritnè Gens illa, & Terra Deo adeò, Christoque rebellis, tam citò pacata, totque amplis Christianorum gregibus ubique reserta, ut viginti quatuor insulatos & Episcopales Presbyteros tot idem Civitatibus Præsidentes (quod alicubi conjicitur) protinus & ab ipso penè initio sortiretur? At verò testantur Scripturæ tūm tantum (neque verò priùs) hoc Synedrium Apostolorum & Presbyterorum de Circumcisionis negotio destinatò consedisse, postquam recitatā per *Paulum* & *Bar-nabim* in stato, solenni, & ordinario Ecclesiæ *Hierosolymitanæ* conventu lite *Antiochenâ*, quidam ibi de Pharisæis creditibus Circumcisionem fidei superingerere contenderent, *Act. 15. 5, 6.*

C A P. V.

De Ordinationibus Apostolicis.

§. I. **C**UM igitur in superioribus evicimus, solos Apostolos Sacerdotes, & Episcopos futuræ Ecclesiæ à Christo relinqui, perpetuitas autem, & latitudo Ecclesiæ successura plures plurium Ordinum Officiorumque Ministros necessariò flagitaret, ideò quos Episcopatûs sui Vicarios & hæredes Dominus reliquerat, eos Ordinationes debitas celebrâsse convenerit. Ad Collegium igitur Xldenarium suum supplendum *Barsabam* & *Matthiam* coram Domino proponunt, delectum Domino per sortem referentes, *Act. I.* Cum ipsis pauperum mensis non sufficerent, delectu plebi sive communi Ecclesiæ concessò, delectos ipsis per *χριστοῖς* officio suo depuant, consecrantque, *Act. 6. Paulus* &

& Barnabas Presbyteros καὶ ἔχ-
αλντιας χειροτονεῖται, Alt. 14. 23.
Timotheus Presbyterii & Pauli
χειροθεσίας subiit, 1 Tim. 4. 14. &
2 Tim. 1. 6. Canonesque ab Apostolo
de Episcopis & Diaconis in Provin-
ciæ suæ Ecclesiâ sacrandis accepit,
1 Tim. 3. ut & Titus de Presbyteris
urbicatim in Ecclesiâ Cretenſi præ-
ficiendis, 1 Tit. 1. 5. Quæ ideo
conjccimus, ne quis regimen Epis-
copale Apostolis solis indultum à
Domino, in ipsis protinus expiratu-
rum fuisse, nec ad posteros tradu-
cendum, offronti insaniâ censem.
De
§. I.
stoli
cosd
ordin
rum
rend
Ord
intel
dup
sely
mar
voca
Apo
tant
etia
Sic
Sila
con
Sila

Ex-
4. 23.
Pauli
14. &
ostolo
rovin-
crepit,
yteris
præ-
ideò
Epis-
um à
iratu-
radu-
l.

A.P.

C A P. VI.

De *Imparitate Presbyterorum
Apostolicorum.*

¶. I. **C**Um igitur Presbyteros (inter cæteros Ordines) Apostolicis manibus Ordinatos legimus, eosdemque ab Episcopis ulterius ordinandos, ad horum Apostoliconrum Presbyterorum Stationes exquirendas accedamus. Qui igitur horum Ordinationes & Ordines rectè velit intelligere, is curam in Apostolis duplicem distinguat, primò, in Proscelytis convertendis, deinde in formandis Ecclesiis. In Gentium igitur vocationem cum orbem peragrarent Apostoli, suos sibi subditos, non tantum Discipulos, sed Comministros etiam, & Evangelistas assumpsere. Sic Barnabas Marcum, & Paulus Silan, sibi proximos Evangelii Præcones adjunxere, *Act. 15. 39, 40.* Silan autem Prophetam, adeòque Seniorem

Seniorem fuisse patet, v. 32. at Pauli Apostoli Episcopali Imperio subditum, quod *Berae* relectis *Sila* & *Timitheo* cōstolâr̄ mittit, ut quām primum ad ipsum *Athenas* commigrarent, *Act. 18. 5.* Unde Error iste corrigendus est, quo unus ex Episcopis *Judææ* fuisse creditur, cō quod ipse & *Barabas* dicantur ἄρδες ἡγέρμηνοι inter fratres, *Act. 15. 22.* Nam licet ἡγέρμηνος tacticè & substantivè positum *Ducem* vel *Principem* significat, tamen ἀνὴρ ἡγέρμηνος nihil in se ultra dignitatis primatum, nisi aliud suggerat rei Historia, denotabit. Ad hunc *Silan*, tum, cum Legatus à Synedrio ad *Antiochenos* mitteretur, non fuisse *Judææ* Episcopum; hinc patet, quod in alias Civitates & Regiones postea secum *Paulus* *Silan* deduxerat, cum tamen Episcopi tantam & tam diuturnam à neglectâ Sede absentiam non patentur Canones verè Apostoloci. Quinetiam, quis non videt *Paulum* fuisse Gentium Apostolum, qui idē

t Pauli
 subdi-
 Silæ &
 quām
 commi-
 ror iste
 x Epis-
 r, eō
 icantur
 Act. 15.
 tice &
 el Prin-
 sudy
 natum,
 a, de-
 n, cum
 ochenos
 Epis-
 alias
 secum
 tamen
 urnam
 pate-
 coloci
 aulum
 i idē
 in

in Circumcisionis Episcopum nullum
 habuit jus ordinariē Canonicum, quo
 ipsum ad Gentes visitandas pertra-
 beret, cum hoc nē in Presbyteris
 vel Diaconis sub *Jacobo Hierosolymæ*
 positis licuisse credendum sit, ut
 Gentium Apostolus Primi*Hiero-*
solymitano eosdem suffuraretur, mul-
 tōque minus fas fuerat Coepiscopum
 suum, & *Judaicæ Ecclesiæ* Synedrum
 à collegarum cæterorum, atque
 imprimis *Jacobi*, consortio divellere.
 Præterea, postea *Barnabas Marcus*,
Johannem Silæ prætulit in sui Sum-
 ministrum, qui tamen *Marcus* non
 Episcopus Episcopo *Silæ* non debu-
 erat anteferri. Recusat enim *Marcus*
Paulus, qui ipsos *Pamphyliæ* delerens
Hierosolymam redierat, ubi certe
 Episcopus esse non potuit, *Act. 13. 13.*
 & *15. 33.* qui idcō fuerit Presbyter,
 & Evangelista cōsilio Apostolico
Paulo & *Barnabæ* assignatus, cuius
 ideo Ordinis etiam *Silan* extitisse
 consentaneum est. Nec dubitandum
 censeo, eos, qui *Paulinas* Epistolas
 tūm ipso Apostolo junctis nominibus
 signarent

signarent, Apostolo quidem minore
fuisse, sed à latere comitantes
needum tamen Episcopales Presby-
teros, doctrinam Evangelii sub Apo-
stolo prædicantes, multosque alios
legas, quos sibi in Ministerio verbi
Cœsareos appellat, quos Presbytero-
rum Evangelizantium ordini tutò &
summâ cum ratione accenseamus.

9. 2. Licet igitur Presbyteros
Domini & Apostolorum non Epis-
copales comperimus, quæri tamen
meritò debet, annon fuerint secun-
darii ordinis Sacerdotes, Sacraenta
populo Jure proprio & ex Officio
ordinario ministrantes. *Philippum*
enim è septem Diaconum baptizasse
traditur, *Act. 8. 12, 13, 36, 37, 38.* &
Ananias Damascenus Paulum lavato
donavit, *Act. 9. 18.* At notandum
est hos duos Baptistas Spiritu pro-
pheticò fuisse & illustratos. & con-
ductos, atque cù ratione in Sacer-
dotium (consentiente & ordinante
Collegio Apostolico post Spiritù
indicia) sacratos, nec tamen inde
eyincentur

Lib. IV
minore
itantes
Presby-
tub Apo-
ue alios
io verbi
bytero-
tutò &
nus.

byteros
a Epis-
tamen
secun-
damenta
Officio
lippum
tizasse
38. &
avacro
ndum
a pro-
& con-
Sacer-
nante
piritùs
inde
cetur

Cap. VI. De Presbyteratu.

205

evincetur omnes Presbyteros eodem
Sacerdotii charismate divinitus fa-
cieratos. Quodsi tamen post effusum
in Pentecoste Spiritum omnibus
contigerat Senioribus, istud Sacer-
dotium non in Senioritatis ratione
consistit, sed Senioritati additum Seni-
ores etiam Sacerdotes insuper efficit.

¶ 3. Sed ut in Apostolorum
vago, ita in Episcoporum (apud
formatas Ecclesias) fixo statu istius-
modi Presbyterorum subordinatio-
nem agnosces. Sic enim Ecclesiâ in
Epheso & Asîa sub Timothei ibi fixo
Episcopatu (vel potius Archiepisco-
patu) formatâ præcipit Timotheo
Paulus Patriarcha, *1 Tim. 5. 17.* ut
Presbyteri benè ~~adgreditur~~ dupliz
Honore fruantur, præcipue verò in
verbo & doctrinâ laborantes. Non
sum hic admodum sollicitus, quâ
ratione labor Verbi à Doctrinæ
laborc distinguitur, utrum Verbi
labor sit ad exteròs prædicatio,
Doctrina verò in Homiliis Ecclesia-
sticis consisteret; an Verbi labor
stet.

stet in istiusmodi Homiliis, Doctrina
verò in Scholarum privatuarum insti-
tutionibus: Mihi sufficit, quod ad
alterum horum officiorum Episcopus
teneretur, non autem ad utrumque;
utrique tamen deditus de Deo &
Ecclesiā quam optimè mereretur.
Quibus prælibatis è Textu citato
rectè colligi videtur, duplicem in
Ecclesiā fuisse Presbyterorum ordi-
nem, Præsidentium, & Subselliano-
rum: Hoc enim indicat duplex benè
Præsidentium honor, honori Senio-
rum (*1 Esd. 9. 4*) ταῦτα μὲν
respondens. Sive enim ad duplum
Præmogenituræ jus ultra minores
majoribus Fratribus assignatum hic
loci respiciatur, sive minus, satis
elucescit duplicem hunc Presbyteri
benè Præsidentis honorem compa-
ratione Presbyteri (boni quidem, sed)
non Præsidentis assignari. Malo
enim Presbytero, sive ταῦτα μὲν,
sive ταῦτα μὲν, nullum à *Timotheo*
honorem Apostolus, sed correctio-
nem flagitat. Nec soli isti benè
Præsidenti

Præsidenti Presbytero duplicandum decernit honorem, qui utroque, & Verbi, & Doctrinæ, labore versaretur, sed præcipue tali, eo tamen non excluso, qui populum sibi concretum sedulò institueret. Qui igitur Præpositi in Ecclesiâ Presbyteri strenuè sua munia exequuntur, hi duplii honore ex hoc sunt decreto decorandi, duplii scilicet ultra alios Presbyteros, bonos quidem eos, sed non Præsidentes. Quod à nobis non temerè, sed ad mentem Apostoli dictum liquet, è Rom. 13. 8. ubi *πρεσβύτεροι* (Presbyterum) à Doctore mero, & monitore Ecclesiastico, (quorum alter certè, si non uterque sit Presbyter) accuratissimè discriminat; Expositionemq; nostram disertissimè astruit *Tertullianus*, idque ex publico Ecclesiæ sensu, cum ait, quod (a) *Præ-* (a) *Apoc-*
fident in Ecclesiâ (non omnes, sed) *getic.*
probati Seniores; licet (b) alibi laxius (b) *Fug. in*
omnes Diaconos, Presbyteros, & Persecut.
Episcopos Ecclesiæ vocet Præpositos.
Pariterque Antistitis sive *πρεσβύτεροι*

(c) *Euseb.*
Eccl. Hist.
1.8. c. 6.

Titulus, licet aliquandò (c) laxius de toto ordine Clerico efferratur, ut & alii Tituli ~~ορθεντιας~~ significantes, usitatissimè tamen de supremo om-

nium Episcopo ~~ορθεντιας~~

εξοχιας usurpari (d)

Antiquorum lectio ubique docebit, ut inde pateat, quod Seniores isti, qui non tantum plebi, sed &

toti cujusvis Ecclesiæ Clero antestant, isti sint, quos Apostolus suprà cæteros duplicato honore jussit insigniri. Unde etiam istos Apostoli *Canonæ de Presbtero* non temere corripiendo, aut in crimen vocando, tutò possumus interpretari, nempe quod utramque Presbyterorum classem in Archiepiscopatu *Ephesino* sub *Timotheo* spectant, cum non tantum Clero inferiori, sed & Episcopis à se in suâ Provinciâ ordinandis dignatione Apostolicâ *Timotheus* præficeretur.

6.4. Quibus

9. 4. Quibus præstructis, facilior nobis patet aditus ad Expositionem celebris istius in Epistolâ ad *Titum* contextûs, *Tit. I. 5, 6, 7.* Quapropter reliqui te in Cretâ, ut omnia rectè administrares, καὶ τελεσθῆσαι πρεσβυτέρους καὶ πόλιν, quod ego reddo ex significarione Hellenistica. Ut præficeres Presbyteros, vel adhuc magis propriè, *U: Presbyteros faceres Episcopos urbicatim, &c.* Siquis est inculpabilis, &c. Oportet enim Episcopum esse inculpabilem, ut *Dei Oeconomicum, &c.* Ubi è collatione versus VII^{mi} cum V^{to} unicum liquet in unicâ urbe Presbyterum Episcopatu fuisse ornandum, præcipue quod regimen Episcopale Oeconomicum vocetur, adeoque verè Oeconomico adæquatatur, quod quidem ubique constat in quâvis domo aut familiâ esse Monarchicum. Quod autem maximi momenti est, adverti volo, Apostolum non loqui de ordinatione Laici in Presbyterum, (sive Clericum, sive Laicum) quod p. 1.

perām & communiter creditur, sed de præfecturā Presbyteri in Urbis Episcopum. Sed ne præcariō hæc dicta videantur, humani generis rationem appello, utrum, si nostra probari possit loci versio, non sit multò magis consentaneum, ut Apostolus Presbyteri, sive Doctoris, ordinationem in Episcopum *Tito* præciperet, potius quam Laici, cum tot eminentes animi & virtutis & εφημίας in ordinando poscat Episcopo, quas apud Laicos non fuerat adeo facile aut commune reperiri? Jam verò, ut Versioni nostræ justum non desit patrocinium, notandum, quod verbum **הפקיד**, cum nominis **פקיד** significatione conspirans, significat *Præfetum facere*, quod brevius dicas *Præficere*: Quo sensu Versio LXXviralis verbum hoc reddunt per **καθιτάν**, & ipsi **παρέχειν** επίσκοποι & **καθεταμόνοι** sub absoluto *Præfectorum* significatu promiscuè redduntur. Sic qui simpliciter duntur **καθεταμόνοι** cō **οἰκεῖ Κυρίου**,

2 Reg.

2 Reg. 22. v. 5. dicuntur Ἐπίσκοποι
 v. 9. vide 2 Paralip. 34. 10. 1 Reg.
 11. 28. 2 Reg. 11. 18. & 12. 12.
 & 25. 22, 23. 1 Paralip. 26. 32.
 2 Paralip. 31. 13. & 36. 1, 4. Gen.
 39. 5. Neh. 12. 44. Psal. 8. 6. & 109. 6.
 Esa. 62. 6. Jer. 16. 9. & 20. 1. & 40.
 5, 7, 11. & 41. 2, 18. Adeò ut
 ἡ Πρόκριτος, & inde Hellenisticè ἡγετιστή,
 significat *Episcopum*, vel *Præfectum*
 facere, vel generalius *Præficere*. Atque
 speciatim *Urbis Præfectus* dicitur
 Hebraicè פָּקִיד, Græcè verò ἐπίσκοπος,
 Jud. 9. 28. Unde hic loci, ubi de
Præfectis urbium Ecclesiasticis à
Tito ἡγεταμόνοις agitur, videtur
 verbum ἡγετόνος hic positum esse
 politicum, ratione contextūs hoc
 omnino suadente, ἵνα ἡγετόνος ὀφε-
 λεπτός ἡγέτης πόλης, Δεῖ γάρ ἐπίσκοπος,
 &c. Scilicet negotium *Tito* datur, ut
 tām ē *Presbyteris*, i. e. *Doctoribus*
 secum à *Paulo* relictis, quām à se
 postmodūm creandis, delectos urbi-
 catim præficeret in *Episcopos*, &
 totius familiæ Ecclesiasticæ *Oecono-*

mos, in quâlibet nimirum urbe unicu-
m. Nec verò, si nostra hæc
repudiari posset Versio, Catastasis
hæc protinus fieret interna Laici in
Presbyterum constitutio ordinis meri
effectiva, cuius charismate interno
donatus Laicus ipso facto integer
evaderet Episcopus, sed Presbyteri
priùs agniti in Stationem regiminis
externam, vel locum, solennis positio
vel collocatio. Verba enim *Hebraica*
ponendi, disponendi, & sistendi,
præcipue cum ad Regiminis, aut
Præfecturæ negotium referuntur, in
Versione LXXvirali per *κατηγορία*
redduntur; unde hinc etiam appa-
reat verbum *κατηγορία* Hellenistis
suisse politicum; Vid. 2 *Reg.* 10. 3.
Esth. 8. 2. *Jer.* 23. 3. & 29. 15.
2 *Paralip.* 17. 2. & 19. 5, 8. *Job* 16. 12.
1 *Paralip.* 12. 18. 2 *Paralip.* 11. 15, 22.
Psal. 9. 20. & 18. 43. & 105. 21.
Jer. 6. 17. E cuius sensu politici
formâ Deus *έρετο* posuit in Ecclesiâ,
primò *Apostolos*, secundò *Prophetas*,
tertiò *Doctores*, &c. 1 *Cor.* 12. 28.
quod *Eph.* 4. 1. ita protulit *Apostolus*;
Christus

Christus ἐδώκε, dedit, hos *Apostolos*,
hos *Prophetas*, hos verò *Pastores*, &
Doctores. Atque ita in Ecclesiâ
Afianâ Spiritus Sanctus Presbyteros
ἔθετο ἐπισκόπους, i.e. posuit, vel locavit
Episcopos, Act. 20. 17, 28. Unde in
hoc *Præfecturæ*, vel *Collationis*
sensu Ecclesiasticis *Scriptoribus*
κατατάχηναι & *κατατίθεναι* absolutè
posita *Episcoporum* sacram in Sedi-
bus installationem usitatissimè &
Canonicè significant. Nec tamen
sum nescius, in sequentibus seculis,
verbum *κατατίθεναι*, quod primò de
Præfecturâ solum *Episcopali* fuerat
Canonicum, atque unà cum internæ
gratiæ collatione externam ad *Sedes*
delegationem maximè propriè con-
notabat, tandem etiam ad minores
ordinationes denotandas deflecti, &
pro solâ interioris charismatis in-
istis ordinationibus collatione ali-
quando usurpari, quod inter alia,
ex *Athanasii ad Dracontium Epistolâ*,
& ad *Constantium Apologiâ*, lucu-
lentissimè patet. Sed hæc significatio

est Scriptis Apostolicis longè senior, & à primario sensu degener. At Hellenisticè, cum הַפְקִיד redditur καταγῆσαι, Præfectura formaliter intenditur; cum ponendi verba ita reddantur, si ad locum respiciatur, collocatio, si ad officii publici stationem, dispositio, vel deputatio connotatur. Jam verò, *Tit. 1. 5, 7.* & Præfectura, & locus, & Statio Episcopalis disertè memorantur, ut de sensu verbi καταγῆσαι vix sit amplius dubitandum, quin Præfecturam, collocationem, aut deputationem quorundam Presbyterorum singulatim in Urbium *Cretensum* Episcopos significet. Atque hinc est quod *Clemens Romanus* queritur (e) *Presbyteros*, ab *Apostolis*, aut aliis deinceps *viris celebribus*, totâ etiam consenteiente *Ecclesiâ*, καταστέλλεις, ab Episcopatu, & ἰδρυμέναις αὐτοῖς τόπαι, i.e. à fixâ sibi Sede deturari, quorum alibi (f) meminit sub stylo Presbyterorum καθεταμένων, Titulo, ut videtur, tunc temporis Episcopo-

(e) 1 Ep.
ad Cor.
§. 44.

(f) §. 54.

rum

Cap
rum
byter
obsta
stolo
& D
quat
byter
fuisse
non
omni
καθε
adeò
Hier
ad u
γαστ
paga
& to
que
semp
quan
Corin
ità i
intra
tant
super

rum à minoribus & ἀνθρώποις Presbyteris Canonicè distinctivo. Nec obstat quod (g) Clemens dicit Apo: (g) §. 42. stolos primitias suas in Episcopos & Diaconos κατεγνώσα, ut inde sequatur, si hi Diaconi essent Presbyteri, tum non tantum Episcopos fuisse καθεγαμένος Presbyteros, vel si non essent Presbyteri, quod tum omnes Presbyteri essent pariter καθεγαμένοι, adeoque Episcopi, atque adeò vel nostra Expositio, vel Hierarchia cadat; Nam ut Clemens ad unam istam Episcoporum κατάσαν respexit, cuius successioni propagandæ επινοια dederant Apostoli, & totius Ecclesiæ consensus intererat, quæ quidem propriè apud omnes semper Ecclesias fuerit Episcopalis, quamque ideo contra κατασανς Corinthiacam Clemens propugnat; ita in multitudine Presbyterorum intra unius Ecclesiæ limites habitantium vel residentium, una unius super cæteros in Episcopum κατάσαν.

9ασις, ipsum formaliter Episcopum, ipsos consequenter constituit Diaconos; nec opus sit duplixi καταστάσις actu positivo, quorum alter in Episcopum, in Diaconos alter sit scorsim & solenniter celebrandus: Ut Regis è Proceribus delectus, aut Coronatio, eodem actu ipsum Regem, istos reddit subditos. Ut Episcopum solum inter ceteros Presbyterum καθεταμένον rectè vocaret Clemens, dicaretque etiam alios (in Episcopi unâ scilicet Catastasi) constitutos Diaconos. Hoc etiam evincit καταστάσις hujus finalis ratio, nè in ambiendo Episcopatu lites orientur, quibus præcidendis Episcoporum solorum ab Apostolis facta κατάστασις, & successionis ἐπινομή, per se sola abundè sufficerit, ceteris Regionis Presbyteris in Diaconatum sub Episcopo sine aliâ positivâ, aut solenni quâvis Catastasi exinde cedentibus. Quinetiam Successionis τῆς κατεταμένης ratio κατάστασις hanc solennem

solennem ad Episcopos solos restrin-
 git, quippe è Seniorum suorum
 seminario Sedibus paucis Episcopa-
 libus successores prænominare pos-
 sent Apostoli, at omnibus Presbyteris
 & Ecclesiæ Diaconis Successores vix,
 aut ne vix poterant nominatim præ-
 destinari, neque horum successionem
 toti Ecclesiæ sub Episcopo positæ
 curæ fuisse uspiam accepimus. Quin
 Clementinam hanc κατάστασιν non esse
 purè internum ordinationis charisma,
 sed exterioris regiminis Præfectu-
 ram hoc arguit, quod per istam
 (quam ubique improperat) *Corin-*
thiorum (h) ἀκατάστατης κατάστασις
 hæc Ecclesiastica impugnaretur,
 quæ ideo in interiori charactere
 vel gratiâ consistere non potuit;
 nec enim degradationem, sed
 expulsionem Episcopatum Pres-
 byterorum in istâ Provinciâ molie-
 bantur: Et inane Clementi fuerat ita
 πλεοναζεῖν omnes Presbyteros vo-
 canti Ordinatos, i. e. Sacratos, cum
 non possent esse Presbyteri non ita
 ordinati.

(h) Clem.
 Rom. 1 Ep.
 ad Cor. §. 3
 §. 14.

ordinati. Neque verò omnes Presbyteros potuit *Clemens* propriè Episcopos dicere, qui hic de Episcopatu maximè propriè differens eos necessariò intelligit, quos alibi vocat *πρεσβύτεροι* & *προστάτες*, quippe in nullo alio sensu in S. Literis effertur *Ἐπίσκοποι*. *Clemens* verò alios (i) agnoscit Presbyteros Rectoribus Ecclesiae secundarios, adcōque sine publicâ Ecclesiae Sede & auctoritate Episcopali. Atque exinde fit, quod in locis, ubi Apostoli eorumve successores Episcopatu suo functi sunt, (l) Cathedras Apostolicae vel Episcopales legimus. Atque hinc etiamnūm Sedes Episcopales, & Ecclesias Cathedrales non alio nomine agnoscimus. Secundarii verò Presbyteri in primævis temporibus, non tantum non totas Ecclesias, sed nec singulares conventus sibi fixos, vel in civitatibus, vel in suburbicario

(i) §. 1.

§ 21.

(l) *Tertull. Praescr.* *Age* jam qui
noles curiositatem melius exer-
cere in negotio salutis tue:
Percutere Ecclesias Apostolicas a-
pud quas ipsæ adhuc Cathedrae
Apostolorum suis locis Praesiden-
tur, &c.

rure
rure,
ex ar
Presb
prop
Ideo
næ C
notat
quod
plure
chial
byter
natæ
jusme
recent
sarea
onæ,
didii
Adve
byter
pulu
Doc
pertr
venie
tra
Pres
Sic
driaæ

ture, tenuere, sed his Conventibus ex arbitrio Episcopi provideri, qui Presbyteros, quocunque vellet, ad propria Ministeria amandaverit. Ideoque singulare hoc in *Alexandria* n*æ* Civitatis Ecclesiâ

notat *Epiphanius*, (m) quod sub Episcopo plures essent Parochialis Ecclesiæ Presbyteris propriis assignatæ; variasque hujusmodi nominatim recenset, scilicet *Cæsaream*, *Dionysi*, *Theonæ*, *Pierii*, *Serapionis*, *Dizyæ*, *Menedii*, *Anniani*, *Baucalidis*, & *Abiæ*.

Advertitque ulterius, quod Presbyterorum horum unusquisque populum sibi concreditum varietate Doctrinæ, vel docendi, ad lites pertraheret. Sic in (n) *Arsenoitam* (n) *Dionys.* veniens *Dionysius Alexandrinus* contra *Nepotis Millennium rurales* ^{Alex. ap.} ^{Eus. lib. Eccl. Hist. I. 7.} Presbyteros & Doctores convocat. Sic in (o) *Mareote* Regione *Alexandriæ* suburbicariâ multæ & splendide

(m) Haer. 69. Tradunt artem ipsum (Arium) Libyn genere, vrum in Alexandriâ Presbyterum fuisse, qui Praefectus erat Ecclesiæ Baucalidis appellatur. Quotquot enim Ecclesiæ in Alexandriâ Catholicæ Ecclesiæ sunt, sub uno Archiepiscopo sunt, proutimque ad has destinati sunt Presbyteri propter Ecclesiasticas necessitates. &c. Vid. Sozom. Eccl. Hist. I. c. 14.

^{c. 24} (o) *athan.* Apol. Soz. Eccl. Hist.

^{11. c. 27}

didæ Villæ fuere, in quibus & Ecclesiæ Parochiales Verbi & Mysteriorum administrationibus dicatæ, propriis Presbyteris gaudentes, omnesque Episcopo *Alexandrinus* subditæ. Quod tamen consuetudinis & politiæ in aliis non adeò erat antiquum

(p) *De Co- Ecclesiis*, cum (p) *Tertullianus* Author-
zon. Milt. zon. Milt.

cit, Eucharistiam, tamen apud suos, quām in Ecclesiâ, *de solâ Praesiden-*

tium manu sumi; idemque generatim usurpatum asserit (q) *Justinus Apolo-*

gista. Antiquitùs igitur soli Episcopi

fixas Sedes habuere; Presbyterique ad istas evecti siebant Episcopi, unde in istis locatos Episcopos tamen *Epi-*

(r) *Hæccl. phanius* quām *Clemens Romanus* (r)
57. Nocti-
anor.

vocat Presbyteros constitutos. Quam etiam ob causam videmus saltus à

(s) *Can. Apost. 13.* *Euseb. vit.* *Constant.* (s) *Apo-*

Sede ad Sedem Episcopales (s) *Apo-*

stolico Canone prohiberi, cum tamen nihil tale de saltibus aliorum Pres-
byterorum legimus, utpote qui

13. c. 57. & 53. Episcoporum suorum arbitrio, ubi cunque ratio Ecclesiastica suaderet, fuerant disponendi: Ut inde plenissimè appareat Presbyteros urbi-

catim

catim præficiendos vel locandos rectè Episcopos dici, nec tamen omnes Presbyteros eodem honore fuisse donatos, quippe non ita ~~zafegaueros~~ in inferiori classe consisterunt.

§. 5. Jam verò dissertationis hujus filo eo deducimur, ut quæramus quare Episcopi dicantur Ecclesiæ Presbyteri, *Act. 20. 17, 28.* quippe quod hinc ad Presbyteratū & Episcopatū identitatem aſtruendam trahitur Argumentum. *Paulus* enim Ecclesiæ *Aſianæ* Presbyteros ab *Epheso Miletum* convocat, eosque vocat Ecclesiæ *πιστοπότις*. *Irenæus* (t) (t) *Adv.* in hunc locum ait, *Apostolum Epis- Hær. I. 2. copos & Presbyteros ab Epheso & reliquis proximis Civitatibus Mile- c. 14. tum* vocatos Episcopos dixisse. Quod si à verâ Historicâ Traditione Pater didicit, respondendum erit, *Paulum* *Apostolum* in voce *πιστοπότις* aliquatenus iuſſisse, non merè canonicam tantum, sed & grammaticam

ticam (inferiorum Presbyterorum respectu) vocabuli intentionem adhibendo, ut sic non solum canonicè Episcopos, sed & literaliter Curatores vel Vigiles nuncuparet, sensu utriusque gradui communi. At cum eos non tantum vocet Episcopos, sed Gregem Dei ποικιλίαν etiam jubeat, nè forte *Irenæus* è propria partim opinione ita commentetur, & Seniores hi veri fuerint & soli *Asianaæ Ecclesiæ Episcopi*, attentandum censeo, quid lucis è supra positis huc possit accommodari. Notandum igitur moneo, Presbyteros ex officio tales esse Doctores, qui populo suo Religionis & Sapientiæ Sacræ Traditionem deferunt. Presbyteri ergo Ecclesiæ sunt qui in Ecclesiis sibi concreditis Fidei & Pietatis Christianæ Traditionem apud suos profitentur, docent, propagant, & patrocinantur. At verò particulares Ecclesiæ Urbium & suburbicarii ruris & fideles & Clericorum sub uno Præside Episcopo simul complectuntur, & harum Ecclesi-

Cap
Eccl
episc
conf
bus
Episc
Chri
ctis
Jam
Urb
tholi
clud
copi
unde
litiâ
fider
rint,
tinu
fos
Episc
Catli
bant
noru
bus
mus
mico
Episc
Cler

Ecclesiarum plures sub uno Archi-
episcopo positæ unam Ecclesiam
conficiunt provincialem; Ex omni-
bus verò provincialibus Ecclesiis
Episcopali consortio & politiâ sub
Christo in unum Systema conjun-
ctis una confit Ecclesia Catholica.
Jam verò toti alicui Ecclesiæ, sive
Urbicariæ, sive Provinciali, sive Ca-
tholicæ, tam Clerum quam plebem in-
cludenti, Fidei Traditores sunt Epis-
copi, iisque primarii, & *ἰεζοχώτατοι*,
unde ex literarum formatarum po-
litiâ omnes constituti Episcopi, ut
fidem suis palam canonice exposue-
rint, ita per literas encyclicas pro-
tinus ad alios Primates, & per ip-
pos ad cæterarum Provinciarum
Episcopos missas, Traditionem Fidei
Catholicæ testabantur & promove-
bant; quod quidem politiæ in mi-
norum Presbyterorum ordinationi-
bus nusquam observatum accepi-
mus. Ratum ergo sit, quod ut
minores Presbyteri sint plebi, ita
Episcopi Presbyteris suis, totique
Clero, & populo, atque ideo gene-
ratim

ratim Ecclesiæ Primarii sint &
 authentici Traditores. Jam verò
 cum in seculis Apostolicis minores
 Presbyteri nullos sibi fixos Conven-
 tus, nullas sibi proprias Ecclesiæ
 Sectiones habuere, idèò, licet ex
 officio simplici fuerint Religionis
 Traditores, non tamen fixi, aut
 constituti, ipsissimi, aut authentici
 cujusvis Ecclesiæ Traditores vel Pres-
 byteri, quosque cum Apostolo,
Act. 20. 17. emphaticè prolatu
 articulo præpositivo Ecclesiæ dicas
~~τὸν πρεσβύτερον~~. Ipsi igitur ~~κυρίος~~
 dicti Ecclesiarum Presbyteri in se-
 culis Apostolicis fixi fuerunt Cath-
 edrarum urbanarum Presbyteri, qui
 iidem extiterunt Episcopi; quod ut
 antiquorum penè omnium stylo
 patet, ita ex *Irenæo* ubique &
Tertulliano disertissimè, qui Tra-
 ditionem Ecclesiasticam Presbyteris
 Cathedralibus, i. e. Episcopis, ut
 ejusdem Custodibus & Traditoribus
 authenticis deferunt. Quibus addi
 possit, quod eo, quo *Paulus* hos
 Seniores accersivit, tempore yiden-
 tius

V.
&
erò
res
en-
siæ
ex-
nis
aut
tici
res-
lo,
ar-
cas
,
us
se-
he-
qui
ut
ylo
&
adi-
eris
ut
bus
ddi-
nos
en-
tu:

Cap. VI. De Presbyteratu.

225

tur hi *Asianæ Ecclesiæ Episcopi* ad *Ephesum* Metropolin priùs conve-
niisse, vel ut ibi *Paulum* expectarent,
v. 16. vel ut de rebus ad Provinciam
suam spectantibus Synodicè tracta-
rent, quos ideo itineris sui ratione
coactus Patriarcha *Paulus* ad Syno-
dum *Mileti* celebrandam convoca-
vit. Jam verò apud Hebræos delecti
Tribuum, populive è Senioribus
Synedri suorum emphaticè dicuntur
Presbyteri, non exclusivè aliorum,
sed καὶ ἔξοχοι in Genitivo aper-
tissimam; quod idem in hâc Synodo
Ephesinâ Miletum translatâ satis
congruè licet opinari, ut hi fuerint
Ecclesiæ *Asianæ* Presbyteri, i. e.
Ecclesiæ istius Synodicè Representa-
tivi, Præsidesque, & Conciliarii; quæ
quidem Statio Provinciarum Epis-
copis ab origine semper fuerit
maximè propria; ut nulla hinc
Novatoribus ansa porrigatur, quò
omnes omnium primarum ætatum
Presbyteros Episcopos fuisse con-
tendant. vid. *Epiph. Hær.* 57.

Q. 2

§. 6. Verùm

§. 6. Verùm hic nequaquam prætermittendum censeo, quod hūc *Epiphanius* ex profundissimis suis Historiis prodidit, (u) quod cum recens esset prædicatio, sanctus *Apostolus* pro re natâ velut habebat, scripsit. Ubi enim *Episcopi* erant jam constituti, scripsit *Episcopis* & *Diaconis*. Non enim omnia statim potuerunt *Apostoli* constituere; *Presbyteris* enim opus erat, & *Diaconis*; per hos enim duos Ecclesiastica compleri possunt; (aliqua quidem *Epiphani*, non omnia) ubi verò non est inventus quis dignus *Episcopatu*, remansit locus sine *Episcopo*; (scilicet altero ab *Apostolis* ipsis) ubi autem opus fuit, & digni erant *Episcopatu*, constituti sunt *Episcopi*. Cum autem multitudo non esset, non inventi sunt inter ipsos qui *Presbyteri* constituerentur, & contenti fuerunt solo *Episcopo* in loco constituto, &c. Unde fieri potuit, quod in hujus *Asianæ* Ecclesiæ Urbibus *Episcopos* tantum *Paulus* constituerat, nec ipsi E-

(u) *Hæres.*
75. *Aerias*
mox.

pif

piscopi hactenùs alios sub se ordinaverant Presbyteros, imò forsan tales ordinationes ipsis nondùm permiserat Apostolus sese inconsulto celebrandas, cum in istis seculis ubi adesse poterant Apostoli, Episcorum & Clericorum (x) delectus per Spiritus Apostolici sive divini indicationem Synodice celebrabantur, *1 Tim. 4. 14.* Quare si in hoc statu jam fuerit *Astana Ec. §. 42.* clesia, nullos sub Episcopis consecuta Presbyteros, ipsis Episcopi soli poterant istius Ecclesiæ vocari Presbyteri, i. e. Doctores, titulo & jure ab Apostolo vel Apostolis acceptis. Qui etiam Titulus, cum in his aliquando inoleverat, perlituisse solis quasi *xupias* poterat, etiam post admissos sub Episcopis minores & non fixos Presbyteros; potuitque Apostolus suos in Ecclesiâ à se fundatâ Seniores sub Seniorum Ecclesiæ stylo convocare, minoris Cleri sibi ignoti, utpote aliunde & secundariò ordinati, nullâ habitâ ratione. Nec *Historiis Epiphalianis* defunt aliarum

Q 3

suffra-

suffragia, cum monumenta Ecclesiastica testantur Ecclesiarum plurimarum aedificia in uno Episcopo fundari. Suffecit unus Ecclesiae multis condendis *Paulus*; Singulique Apostoli in varias dispersi Regiones per totum penè Orbem Ecclesias condidere. Unum (y) *Frumentum* ingentissimæ apud *Indos* futuræ Ecclesiae suffectorum credens *Athanasius* consecravit; (z) eandemque originem *Iberibus* libuit *Theodoreetus*. Comanæque Civitati (a) Ecclesiam in *Alexandri* Episcopi consecratione formavit *Gregorius Thaumaturgus*. Adeò ut sub Episcopo solo plebs Christiana Ecclesiam veram particularem & visibilem conficiat, licet non omnibus adeò numeris auctam, & absolutam; quam tamen plenitudinem, cum probi succreyerint Discipuli, Episcopus solus apud suos facile superstruat.

(y) *Seer.*
Eccles. Hist.
I. I. c. 19.

(z) *Ecc.*
Hist. I. I.
c. 24.

(a) *Greg.*
Nyss. in vit.
Greg.
Thaum.

V.
esi-
ri-
po
iis
li-
gi-
as
um
ræ
pa-
ue
us.
in
or-
eò
ti-
m
n-
b-
n,
i,
b

§. 7. Ex quibus abundè clarescat quām insulæ cœcutiant, qui ità Apostolum accipiunt, ac si ipsos Civitatis *Ephesi* Presbyteros omnes Civitatis istius Episcopos voraverit. Nec enim *Lucas* eos vocat *Ephesi*, sed Ecclesiæ Presbyteros, *Ephesi* quidem tunc temporis existentes, sed non semper residentes. At de totâ *Aſiæ* Ecclesiâ disserit *Paulus*, v. 18. hosque Presbyteros ab *Epheso* & proximis reliquis Civitatibus *Miletum* convocatos asserit *Irenæus*. Accersit igitur *Miletum* *Paulus* Ecclesiæ *Aſianæ* Presbyteros tunc temporis *Ephesi* commorantes, quos quidem ipse *Paulus* dixit Episcopos; non tamen asseritur omnes omnino istius Ecclesiæ Episcopos, vel Presbyteros ad *Miletum* transiisse, sed eos tantum, qui *Ephesum* priùs commigraverant, eosdemq; Episcopos.

§. 8. Aſinēm loco novissimè citato & ventilato contextum obſerves, i Pet. 5. 1, 2. Ubi & hicce Apostolus Presbyteros etiam ποιησάγοντας, & ἐπισκοποῦντας, sive (ele-

gantiūs legente Hieronymo) ἐπιστολέουσι, de officio suo commonet, qui nullus dubito quin verè fuerint Episcopales. Nè tamen hinc pro omnium Presbyterorum paritate queratur praetextus, idem cum eodem commentario responsum, quod Superioribus dedimus, hic etiam volumus allocari. Eo quod πρεσβύτερος τύς εί πάτερ, eosque ποιμανούσι & ἐπισκοπεούσι, significat Presbyteros in vobis καθεσταμένος, & Praefectos. Cumque ποιμένes Ecclesiastici à meris Doctoribus in singulorum ordinum Catalogo distinguantur, *Eph. 4. 11.* ut et Rectores, *1 Cor. 12. 28.* *Rom. 12. 7, 8.* cum utriusque tamen sint ex officio absolute & simplicitè Seniores, hos, *Pauli in Asiam*, & *Petri in Iudæorum dispersionibus*, ποιμανούσι & ἐπισκοπεύσι Presbyteros superiori Seniorum ordini accenso; ac licet in his ipsis Ecclesiis incertum sit an

jam

Cap
jam
min
Eccl
repe
no
cias
14
Job
pri

Et
om
di
in
by
sci
on
by
H
di
cu
le
se
b

jam tum fuissent sub istis Episcopis minores Presbyteri, in totius tamen Ecclesiae Systemate tales hanc & illac reperiri, & ab initio ab ipso Domino ordinari nemo sanus abhinc inficiias. iverit. Quæ igitur ex *Act.* 14. 23. & *Jacob.* 5. 14, 15: & *1 Job.* 2 *Job.* agitantur dubia, ea ex prioribus definienda prætermitto.

§. 9. *Hieronymus* in celebri suâ ad *Evagrium* Epistolâ sub suo seculo omnia Episcopi, unicâ exceptâ ordinatione, Presbytero vindicat; at in ævo Apostolico omnibus Presbyteris ordinationum jura afferit; scilicet quia *Timotheus* in ordinatione suâ passus est *χειροθεσία* Presbyterii, *1 Tim.* 4. 14. Non hic ego *Hieronymum Hieronymo* committendum censeo. Sufficiet regeri, quod cum duplicem ostendimus sub Collegio Apostolico Presbyterorum classem, primam Episcopaliū in Urbiis καθεδραμένων, & propriè *ορθεσώτων*, alteram verò eorum, qui non ita

ita in Urbibus antestarent, quis Presbyterium istud, cuius $\chi\iota\rho\theta\sigma\iota\alpha$ sensit **Timotheus**, infimo ordini adjudicabit, cum versio *Aethopica* eos agnoscat Episcopos, & ordinationis negotium in ipso Episcopatu, ne dicam in Apostolatu fuisse videtur omnium maximum celsissimumque? Quinetiam memoriam tenendum est, Presbyterium esse non solutos sparsim, sed in Synedrium sociatos Presbyteros, adeoque semper Principes raro minores, nunquam ferè omnes. Aut si in hoc Presbyterio utrumque ordinem adfuisse detur, non tamen illicò sequitur minorum Presbyterorum $\chi\iota\rho\theta\sigma\iota\alpha$ in ista Synedrii ordinatione adhiberi, cum majorum $\chi\iota\rho\theta\sigma\iota\alpha$ (saltem Sacerdotalis) minorum Testimonia, vel suffragia, vel comprobationes sufficerent. Atque hoc quidem in nostris Presbyterorum ordinationibus videtur in $\chi\iota\rho\theta\sigma\iota\alpha$ quorundam delectorum sub Episcopo Presbyterorum officium, ut Episcopi actum comprobent, & ab Episcopo

Episcopo ordinatum quâ Sacerdotes benedictione suâ Deo commendent, dum solus tamen jure suo ordinatio-
nis verba proferat Episcopus, rati-
one hujus ritus à Textu laudato
petitâ, quem tamen Ritum non esse
primitivum docent *Canon* secundus
Apostolicus, & totius Antiquitatis
monumenta. Hic verò singulare
mihi suboritur dûbium, quare in
loco citato Presbyterii, & 2 *Tim.* 1.6.
sui solius *χειροθεσίας* *Timotheo Paulus*
obijciat. Si enim eadem sit (quod
vulgò creditur) ordinatio, necesse
est ut ad Episcopatum vel Presby-
teratum inde *Timotheus* eveheretur.
Si ad Episcopatum, tum Presbyteri-
um ex Episcopis constitutum, nec
quicquam inde in ordinationis ne-
gotio minores consequuntur Presby-
teri. Si ad merum simplicem sine
fede Presbyteratum, potuerint tamen
Synedri cum Apostolo Presbyteri
fuisse Episcopi, majores scilicet cum
Apostolo minorem ordinantes Pres-
byterum. At hoc etiam admissio
quod insimile fortis fuerint Presby-
teri,

teri, tum sequetur quidem, *Timotheum* in istâ ordinatione non *Episcopum*, sed *Presbyterum* tantum fieri, quem *Presbyteratum* ideo meminisse videatur *Paulus* ut olim concessum, neque *Timotheo* jam (cum scripserit *Paulus*) in *Episcopatum* electo obliviscendum, nec donum gratiæ in *Presbyteratu* acceptum negligendum, quin in *Episcopatu* suo etiam *Presbyteratus* sui olim accepti officia exequeretur. Atque hinc *Episcopatum* *Presbyteratui* superiorem concipiamus. At si in *Presbyterii* & *Pauli* diversis in locis memoratâ χριστιâ duplex fuerit ordinatio, altera *Presbyterum*, altera *Episcopum* fecit: Ut hinc etiam diversitas ordinis ex ordinationis diversitate subluceat, quamcunque *Presbyterio*, quamcunque soli *Paulo* assignemus.

C A P. VII.

De Episcopis & Diaconis.

§. I. **A**dducitur autem pro Presbyteratu identitate, & Presbyterorum omnium originariâ & essentiali paritate, quod *Paulus* *Apostolus* duos tantum ordines instituendos meminerit, *1 Tim. 3. 1. ad 14.* Episcopos nimirūm & Diaconos; *Epistolamque Ecclesiæ Philippensi* datam etiam Episcopis & Diaconis inscribit, quos *Polycarpus* in suâ ad *Philippenses* Epistolâ vocat Presbyteros & Diaconos, Presbyterosque ut infirmorum ἐπιστολούμενος; ut inde Presbyteri *Philippenses* sint *Philippensium* Episcopi, Diaconis superiores, & diversi. Quod adeò claret, ut cum citatos locos exposuerint, vel tractârint Patres Ecclesiastici, *(a) Pref* byterum etiam in Episcopo velint *Athan. in* *Vel* *Synops.*

^{(a) Hieron.}^{ad Evag.}^{& in Tit.}^{1. 5.}^{Ambros. in}^{1 Tim. 3.}^{Chrysost.}^{Hom. 11.}^{in 1 Tim.}^{& Hom. 1.}^{in Philip.}^{c. 1. & alibi}^{sæpe.}^{Athan. in}^{Synops.}

vel comprehendendi, vel significari; nec nuperum quererent effugium dicendo, nullos minores in ævo Apostolico extitisse Presbyteros, sed paulò scriùs, recedentibus Apostolis, introductos.

§. 2. Quibus quidem refellendis sufficeret, si diceremus Presbyteros minores in *Paulinis* Epistolis suprà citatis sub Diaconorum classe commodè posse comprehendendi; quod quidem non tantùm è nostratibus quidam doctissimè observârunt, sed ex antiquissimis & maximè *æxiōnīq;is* Patribus probandum est. Primò igitur notari velim, publici Regiminis naturam Rectores & Ministros necessariò in magnâ plebe flagitare. Rectorum item Ministros maximè propriè *Διάκονος* dici, sicut ubique, ita particulariter videre est, *Luc.* 22. 26. *Sit major in vobis ut junior, καὶ ὁ ἄνδρος ὁ διάκονος*, i.e. *& regens ut ille qui ministrat.* Unde omnia servilia sub Imperiis officia dicuntur *Διάκονια*, sive Ministeria. Rectores igitur

Cap. VII. De Presbyteratu. 237

igitur imperant, Ministri imperata
exequuntur: Ut si in primis Ecclesiæ
fundamentis fuerint Presbyteri re-
gentes & Episcopales, itemque
Presbyteri non-Præsidentes, (quod
abundè demonstratum arbitror)
necessè est minorum officia sub
imperio Præsidentium fuisse *Agno-*
vixæ, ipsisque adeò Evangelii sub
Episcopis *Agnōvīs*, i. e. *Ministros*.
Sub Ministrorum ergo nomine Apo-
stolus omnes Cleri ordines Episco-
patui subditos (quos seorsim numerat
Rom. 12 7, 8.) comprehendit, ipsisque
adeò secundarios Doctores & Pres-
byteros. Suffragatur huic sententiaæ
inter Patres *Gregorius Nazianz.* de (b) *Nazian.*
his Apostoli ad *Timothæum Canonibus*,
Ἐπισκόπων καὶ Πρεσβυτέρων
ἴταξε, τιμαλίας, σώφρονας εἶναι, μὴ
ταρποῖνς, &c. i. e. Quos de Episcopis
& Presbyteris instituit, sobrios, mo-
deftos, nec violentos esse; cum aper-
tissimum sit hos Canones de Episco-
pis & Ministris ab Apostolo fuisse
ordinatos. Et ad mentem Apostoli
Clemens

^(b) *Apologer.*

(c) Clem.
Pem. ad
Cor. §. 42.
& §. 44.

Clemens Romanus (c) Presbyteros minores Ministris accenlet. Ait enim, quod Apostoli prædicantes per Regiones & Urbes κατισταντι primitias suas Spiritu probatas eis Ἐπισκόπους καὶ Διάκονους Episcopos & Ministros crediturorum. — Apostoli nostri per Dominum nostrum Jesum Christum moverant quod futura esset contentio de nomine Episcopatus, (recte ille de nominis gloriâ, non de onere) & inde κατέσχον prædictos. Ubi primò patet, Clementem Episcopos, propriè & Canonicè sic dictos, omniumque supremos, intellexisse, de quorum gradu & ordine lites futuras prænossent Apostoli; Ergoque sub Episcoporum nomine omnes in genere Presbyteros non comprehendit, ut minores ergo sint ad Διάκονων collegia ablegandi; siquidem (d) alibi hujus Epistolæ Pater secundarios Presbyteros à Rectoribus bis & de industria secernit, istamque diversitatem ordinum, & divinæ Legi conformem, & primitivum innuit.

et §. 1. &
§. 21.

Non

Non enim de præsenti tantum mo-
net, *Rectores nostros veneremur*,
Seniores nostros honoremus, &c. sed
de præterito, *In legibus Dei ambula-
bitis*, *Rectoribus vestris subditi*,
*honoremque congruum vestris distri-
buentes Presbyteris*. Ubi accura-
tissimâ distinctione Rectoribus vene-
rationem & subjectionem, honorem
congruum Presbyteris bis διπλεῖ.
Secundò, Ordinem Cleri non infra
Presbyteros deprimit, alias minores
non indicat, sed à Presbyteris ad νέος,
& fœminas (i.e. totum Laicorum syste-
ma) immediatè transit; Ut Presbyteri,
hic à Rectoribus proximè distincti,
& plebi proximè superiores, sint inter
αλεχόντες Clementinos reputandi. Ter-
tiò, πική καθίκεσσαν minoribus Pres-
byteris cautus asserit, eo quod in
Schismate Corinthiaco videntur qui-
dam improbi, dementes, viles, &
temerarii quosdam pravos de Senio-
ribus suis Doctores, contra Epi-
scopos, & Presbyterorum Episcopis
cohærentium Collegia, in Episcopos

R. tum

rum Sedes, conculcatis etiam sanctis
 Senioribus, erexit. Quartò, Notandum
 velim, quod inter Seniores
 tantum Ecclesiasticos intercedere
 possent de Episcopatu lites ab Apo-
 stolis præcognitæ, qui enim non
 essent Doctores Episcopatum ambire
 non poterant; idèò autem ambie-
 bant, quod se Presbyteros, i. e.
 Traditores fidei Episcopis suis poti-
 ores jactitarent, majoremque igitur
 Presbyteratum flagitarent; unde
 Schismatici omnia intervertere, &
 Episcopos è Presbyteratu majore, &
 Episcopali tradendi auctoritate mi-
 norum horum gratiâ depulisse. Quod
 futurum prævidentes Apostoli Ec-
 clesiæ fundaturi Seniores suos in
 duas stationes, alteram Episcoporum,
 Ministrorum alteram, dispescuerunt,
 per modum *καταστάσιων* superius ex-
 plicatæ. c. 6. Presbyteri enim prius
 absolutè facti sunt, cum Apostolos
 per vicos & civitates prædicantes à
 latere fecuti, tandem in Doctorum
 gradum & Seniorum ordinem elevati,
 in itinerario Ministerio sub Apostolis
 mili-

IV.
ctis
an-
ores
ere
pos-
non
bire
bic,
i. e.
poti-
gitur
nde
&
e, &
mi-
god
Ec-
s in
rum,
unt,
s ex-
oriūs
olos
es à
rum
ecti,
tolis
mili-

Cap. VII. De Presbyteratu.

241

militaverant, ac postremò in Ecclesiis formandis in duplicem classem ab Apostolis locati sunt, Episcoporum scilicet, & Ministrorum. Quintò, Primitiæ istæ Apostolicæ fiunt Episcopi & Ministri *πανόρτων τιτεύσιν*, pro omnibus scilicet credituris, ne pauperum tantum Diaconos dictos suspiciamus; eorundem enim Diaconi sunt, quorum alteri essent Episcopi. Atque in hujusmodi curâ idem Apostoli constitutis urbicatim Episcopis provident, quod sibi in Apostolatus sui itineribus; scilicet ut Episcopus in Urbe sedens, Apostoli ibi Vicarius & Successor, Ministros Verbi sub se haberet, quorum Ministerio in suburbicariâ provinciâ vel rure uteretur. Quod verò pluribus Episcopis & Ministris apud *Philippenses* existentibus Epistolam *Paulus* inscriperit, præter aliorum responsa hoc maximè credibile se offert, aliquos nempe *Macedoniam*, vel Provinciarum conterminarum, Episcopos cum Ministris suis præter *Philippensem* Episcopum & Clerum,

R. 2.

tunc

tunc temporis *Philippos* convenisse, vel pro certo conventuros fuisse, vel ad recipiendam Epistolam Apostolicam, vel ob alia Ecclesiastica negotia capessenda, unde Apostolo daretur occasio omnes ex ordinis titulo salutandi. Quod eò probabilius est, quia non aliam inter omnes simili-
tèr inscriptam reperiamus in Sacro
Canone Epistolam; idemque suade-
ant voces τοῖς θυσίαις οἱ Φιλίπποις Καὶ
ἐπισκόποις καὶ ἀρχόντοις, quæ corpo-
ralem ipsorum in *Philippos* præsen-
tiā videantur indicare, ne *Philippos*
pro totâ Metropolis istius Provinciâ,
cæterisque ejusdem Urbibus, nimis
abusivè forsan accipiamus. Quod
verò ad *Polycarpi* Epistolam spectat,
responderi verè possit, in hujus Patris
seculo Diaconorum titulum ad Pau-
perum sub Episcopo Diaconos Pres-
byteris proximè inferiores longo,
trito, technico, Canonicoque usu
fuisse appropriatum; Presbyterorum
vero titulum utrique adhuc ordini in
usu communi constitisse tām ἀρχέτην
quam

quam subdito. Jam verò quando hanc *Polycarpus* dedit Epistolam (de eâ enim an sit genuina nolo in præsenti litigare) *Philippensi Ecclesiæ*, vel in vivis esset Episcopus, vel non: Si vivus, rectè inter Presbyteros ut Presbyterorum Primas generali vocabulo posset comprehendendi. At si vacaret Sedes, rectè Presbyteris & Diaconis Ecclesiastica causa & Epistola deferebatur. Ac sive vacaret, sive non vacaret, rectè satis Presbyteris suggeritur, ut infirmas omnes *πιστεύποιλα*, quod & benè Diaconis præcipi poterat. vel Laicis, nec tamen inde timeretur periculum, ne quis vel in infimos Diaconos, vel Laicos, quasi Episcopos, cæcus impingeret.

¶ 3. Expositioni quidem nostræ adversari videtur Visionis interpretatio, (e) *Herm.* quam (e) *Hermæ* suos Pastor reddidit, *Past. l. 2.* Episcopos tantum & pauperum vidu- *Similitud. 9* arumq; Diaconos proponens. Sed reco- *De decimo* lendum est illud *Epiphanii*, in quibus *vero monte,* regentes pecora, tales sunt qui crediderunt, quidam Episcopi, i.e. *in quo ar-* *Præsides Ecclesiarum.* — & deinde qui *Præsides* sunt *Maniſſi-* *borum, qui* & *inopes* & *viduas* *protecterunt.*

dam primarum Ecclesiarum solum
 sine Presbyteris inventum Episco-
 (f) ^{Hæc. 75} _{Adrianor.} *pum, qui tamen, (ait (f) Epiphanius)*
Sine Diacono esse non potuit. Atque
 talium Ecclesiarum Episcopos &
 Diaconos sub arborum ænigmate
Hermæ in Visione potuisse exhiberi.
 Præterea, Diaconi pauperum semper
 in Urbibus Episcopo ad manum asti-
 tere, cum Presbyteri in rura dispersi
 verbi Ministeriis adlaborarent, atque
 ideò, dum imago Sedis Episcopalis
 ænigmaticè proponeretur, rectè Ca-
 thedræ Episcopali astant pauperum
 Præsides, Presbyteris aliò absentibus
 in Visionem nequaquam adductis:
Quanquam si vera sit Epiphaniæ

(g) Lib. I. Traditio, (g) septem primos Ecclesiæ
 Tom. I. _{de present.} *Hierosolymitanæ Diaconos, Paupe-*
Christ. post ribus ab Apostolis Præfectos, Act. 6.
Mar. 19. è LXX Christi Discipulis desumptos
 fuisse, quos nos superiùs Presby-
 teros probavimus, fieri potuerat, ut
 in primis Ecclesiis minores Pres-
 byteri, dum toti ferè in Urbibus sub
 Episcopo residerent, neandum toti
 ferè per rura avocati. huic Diaconatu

natui deputarentur. Vide *Act. 11. 30.*
At cum Ecclesiæ Statu poscente
Doctores ab Urbe necessariò re-
cederent, minoris ordinis *Levitæ*
instituerentur, qui oblationes po-
puli sub Episcopi Imperio fidelitè
in pauperum & viduarum hospitia
distribuerent, Liturgiasque istius-
modi Ministeriis congruas celebra-
rent.

C A P. VIII.

De Consecrariis.

CUM igitur Presbyteratus omnes
origines, ordines, & officia pro-
pria ab ipsis Mundi rudimentis ad
Ecclesiæ Christianæ constitutionem,
si non satis fœlicitè, fidelitè tamen
deduximus, sequitur tandem ut Con-
secaria quædam insigniora, è Princi-
piis nostris enata, præmissis Disserta-
tionibus superstruamus.

C O N S E C T. I.

Nusquam in Ecclesiis Dei ab ipsâ Mundi origine Presbyteros Laicos reperiri; ut inde vanus sit Pseudo-*Ambroſius*, qui (a) in veteri populo, & in primitivâ Christi Ecclesiâ Seniores Laicos aſſeruerit, aut aſſeruisse videtur. Vulgarisque ideo sit error, Seniores *Israelis* fuſſe Laicos, nostrorum Spiritualium typicos, unde & innovationibus *Genevensibus* subministratur pabulum.

C O N S E C T. II.

Presbyteratûs officium à Sacerdotali à populi *Israeliticî* primordiis usque ad secula Apostolicis inferiora distingui; ex l. 3.c. 1. §. 6. & infra; adeò ut in Primævâ Christi Ecclesiâ meri

(b) Ignat. ad Smyrna. Nemo sine Episcopo quicquam agat eorum que pertinet ad Ecclesiæ. Seniores (b) nec baptizare, nec S. Cænam sacrare jure suo poterant, nisi ii qui ad ea ministeria auctoritate superiori deputabantur; ex l. 4.c 2. §. 3. & c. 6. §. 2. Verum igitur est Presbyteros minores in Christi & Apostos Ecclesiæ. Ista Eucharistia firma habeatur, que ab Episcopo fiat, vel illo cui ipse Episcopus permiserit. — Nos licet sine Episcopo baptizare, neque Agapen celebrare.

lorum

lorum Seculis reperiri, Doctorales
nimirūm & in sacris Moralibus Li-
turgos, sed non in Mysticis, nisi in
istiusmodi Diaconatum speciali au-
ctoritate admissos, ideoque non uni-
versim tales, quales in senioribus
crescentis Ecclesiæ seculis legimus.

C O N S E C T. III.

Senioritatis ordinem, Hierarchicam,
non Civilem, ab origine rerum habu-
isse originem, inchoatum Propheticam,
Pontificali verò continuatum χ ^{apo-}
 ϑ ^{sticæ}: Ne quis eum in jure gladii
fundatum, & eodem jure credat
mutabilem.

C O N S E C T. IV.

In omni Societate regulatâ inferio-
res Ordines à summâ ultimò pote-
state derivari: Ergo minores Pres-
byteri jure suo non possunt canonicè
Ordinare, quia hoc jus Rectorum à
Superioribus nunquam acceperunt.

C O N-

C O N S E C T. V.

Senioritatis ordini non esse nativum jus coercivum: Hoc verò à principio Regio aliunde per omnia, quæ percurrimus, secula deduci: Ut inde jus Disciplinæ Ecclesiasticæ non sit meritis Presbyteris originarium, sed Episcopatu tantum donatis. Adeò ut quodcunque in hoc negotio juris Hierarchici Presbyteris jam cohæreat, pro auctoritatis Episcopalis Presbyteratui indulto additamento censeri debet.

C O N S E C T. VI.

Sacerdotali ordini & officio non inhærente jus rectorium, ex l. 4. c. 3. adeoque nec Ordinationis; quia hoc ab alio pendet principio. Licet ergo S. Cœnæ consecratio majus quid esset Ordinatione Clericorum ratione Sanctitatis, non tamen majus fuerat ratione potestatis; & quia Officia sint diversorum ordinum, & generum, & originum, falsum fuerit Presbyterum, qui possit majus, posse etiam minus. Sed revera malefanus error est

est asserere jus res inanimatas (quofiant gratiæ communis recipiendæ symbola, & media, & pignora) consecrandi, sanctius quid esse jure consecrandi homines in Dei Vicarios, Pontifices, Sacerdotes, & Presbyteros, in ipsa Ordinatione excellentis gratiæ Spiritu implendos, atque mysteria exinde & officia Liturgica ministrandi factos compotes. Major enim est qui consecrat, quam res inanimis consecrata.

C O N S E C T. VII.

Cum Christus summus sit Ecclesiæ suæ Pontifex, idque ad consummationem seculi, necesse est ut sub se habeat Sacerdotes ad finem seculi successuros, *ιεροποιοις* Ecclesiasticis deputatos; ne quis Sacerdotium, quod cum Lege non cœperit, cum Lege *Leviticâ* expirasse somniet. Cum illud in Gentibus Prophetæ compleri oportuit, *Esa. 66.21. Ex ipsis nempe Sacerdotes & Levitas etiam desumendos*; vid. *Esa. 6.6.* quod ideo monuimus

monuimus ad ora eorum obturanda, qui Sacerdotium cum Lege concidisse fabulantur, quò nihil metuant ab *Heb. 5.4.* dum vel *Eraſtianismo* studeant, vel popularibus Sacrilegiis blandiantur.

C O N S E C T. VIII.

Animarum statui præfici penderet à regno Dei interno, & propheticè Spiritu fundari: nec igitur ab arbitrio, vel jure seculari, sive Regum, sive populi, ductum, à potestate seculari imminui possit, immutari, aut quovis modo violari. Qui tamen auctoritate sacrâ certis flagitiis abutitur, ab ejusdem exercitio ope poterit seculari amoveri, quod in *Abiathar Solomon* rectè præstítit.

C O N S E C T. IX.

Auctoritatis Hierarchicæ ab origine Mundi successionem sacram semper & inextinctam perstítisse, utpote visibili Ecclesiæ fundamentalem: adeoque Hierarchia Ἰεραρχίας nullius Persecutionis metu erit negligenda,

lignanda, sed periculorum omnium
contemptu querenda, propaganda,
conservanda, & ad Martyrium usque
asserenda.

C O N S E C T. X.

Principes & Judices de Senioribus
in veteri populo electos Religionis
Traditionem & Doctrinam non de-
posuisse: & Apostolos in Sacerdo-
tium & Episcopatum electos Presby-
teratum missionis suæ primæ retinu-
isse ex. l. 3. c. 2. §. 24. & c. 4. §. 11, &c.
l. 4. c. 2. §. 4. Adeò ut Episcopi,
Primatūs Apostolici successores,
sint etiam verē summi Presbyteri,
i. e. Fidei & Sapientiæ Christianæ
Traditorii Doctores, cujus officiū
ratione, subjectā materia suggestente,
(c) apud Patres antiquissimos Epi- (c) Clem.
scopi Presbyterorum titulo commu- Rom. 2d
nitēr effruntur, cum Doctriæ & Cor. §. 4.
Traditionis Ecclesiasticæ negotium Iren. ap.
tractatur. Enf. Eccl.
Hist. l. 5.
c. 26.
Iren. l. 3. c. 2. l. 4. c. 12. l. 5. c. 5. c. 20. Clem. Alex. Quis
div. salver. §. 42. Enf. Eccl. Hist. l. 5. c. 8. Epiph. Hær. 57.
Basil. in Esa. 3. Aug. ad frat. Erem. Ser. 4, 5, 14.

C O N-

C O N S E C T. XI.

Hierarchiæ Christianæ origo Hierarchiæ ab Adamo ad Legem Patriarchicæ origini respondit. Respondebat etiam Hierarchiæ Leviticæ in Aaronis Pontificatu fundatae origini; adeoque in Christo Monarchica est, non popularis.

Ægyptum descendantibus, posteaque LXX primariis Senioribus: Sic Pater Filius & Spiritus Sanctus XII Apostolorum & LXX alii Christi Presbyteros in Ecclesiæ Christianæ origines posuere.

C O N S E C T. XII.

Politia Hierarchica Christiana respondet Politia Theocraticæ Hebreorum; Ubi Summus Princeps Dominum Christum; XII Phylarchæ, XII Circumcisionis Apostoloros; Summum Synedrium Episcoporum Concilia; Civitatum Præsides nostros Episcopos, earumque Synedria Episcoporum singulorum Presbyteria præfigurant. Ideoque nostræ Politia forma & origo non est solummodo ad particularium Synagogarum (idque excepto Templo) formas & origines contrahenda. Nos enim unum

tanum

* Ut Abraham Isaac & Jacob XII Patriarchis de-dere origi-nem, & LXX in

tantum novimus in Civitate Episcopum uni Ecclesiae per Civitatem ejusdemque suburbicaria tura diffusae presidentem; at in magnis (*d*) Civi-
 tibus, ut *Româ* & *Alexandriâ*, ^{(d) Petib.} Leg. ad multæ fuere Synagogæ & Prose-
 cteria *Judaica*: & in his singulis (*e*) ^{(e) Epiph.} proprii Archisynagogi, Presbyteri, ^{Hæref. 30.} & Azanitæ. Præterea in Templo ^{Ebionæor.} non tantum mysticæ, sed & morales quotidie peragebantur Liturgiæ; & in nostris ab origine Ecclesiis Cathedralibus (jamque in omnibus) non tantum moralia, sed & mystica celebrantur, quod ideo notavimus, ne hinc arripiatur ansa parochiales Episcopos & Presbyteria, aut Episcoporum & Presbyterorum Parochiales origines asserendi.

C O N S E C T. XIII.

Politiam & auctoritatem Hierarchicam auctoritate gladii & poli-
 tiis civilibus longè antiquiorem, per se bonam, expetibilem, & immutabilem esse. Nec tamen ideo contra civiles potestates vi & armis
 pro-

propugnanda sunt jura Hierarchica, (cum Hierarchicis jura gladii non suppetunt, nec secularem pacem inturbare licet) sed Doctrinâ tantum, & monitis, precibus, patientiâ & martyrio depositum sacrum Ecclesiæ debeat vindicari. Quod hic suggeritur, nè quis coruscantis gladii Idololatra aris & sacrâ contemptim insultet quasi humanæ libidinis arbitrio facilè & sine piaculo temerantis; ac nè ipsi Ecclesiastici, fœlicitate seculari fascinati, aut persecutionum terrore obstupescentes, sub auctoritatis sacræ rapinis & particidiis fileant & conniveant.

*Gloria in excelsis D E O,
in terris Pax, & ho-
minibus Benevolentia.*

F I N I S.

IV.
hica,
non
acem
tan-
tien-
crum
d hic
gladii
ptim
s ar-
emes
stici,
per-
ntes,
par-

EO,
ho-
1.